

"KÖRÖS - AQUA"

Ikt. sz.: K-017-2014.
Ügyintézőjük:
Hiv. szám:
Tárgy:
Melléklet:

**TERVEZÉSI, BERUHÁZÁSI ÉS
KERESKEDELMI KFT.**
H-5561 Békésszentandrás
Szentesi út 4.

Telefon: 66/515-326
Telefax: 66/515-339
K&H.: 10200115-26512044

www.koros-aqua.hu

E-mail: koros-aqua@koros-aqua.hu

KIVITELI TERVDOKUMENTÁCIÓ

a
Hortobágyi Nonprofit Kft.
Vízilétesítmények tájrehabilitációja
C.1. akció

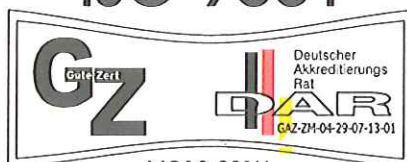
LIFE11 NAT/HU/924 LIFE+

"Large scale grazing management of steppe lakes in the Hortobágy"

HORTOBÁGYI
NONPROFIT KFT.

ISO 9001

MQ12-081H

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

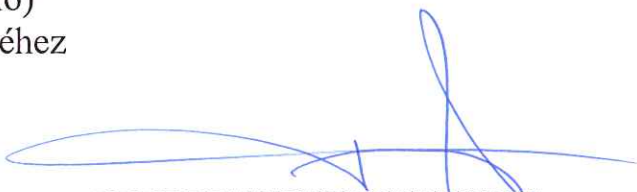
Munkaszám: K-017-2014.

ALÁÍRÓLAP

a

Hortobágy Nonprofit Kft. Vízellátási-műhelyek tájrehabilitációja
(C.1. akció)
kiviteli tervéhez

Vezető tervező: Fabó István
Vezető tervezői névjegyzékszám:

VZ-TEL/04-281-97/2019
VZ-TER/04-281-97/2019
VZ-VKG/04-281-97/2019
KÖ-SZ/04-281-97/2019
GO/04-281-97/2017

Tervező: Melian Judit

Társtervező: Kerékjártó Tamás

Geodézia: Rétes Tibor

Biztonsági és egészségvédelmi
koordinátor: Frankóné Csilik Éva

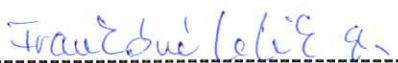
K/3/2013
„KÖRÖS - AQUA”
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

Ügyvezető Fabó István

A tervdokumentáció¹²⁵..... gépelt oldalt és¹⁵..... db rajz-
fénymásolatot tartalmaz.

A tervdokumentációt összeállította:

Békésszentandrás, 2016. november hó

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

Munkaszám: K-017-2014.

TARTALOMJEGYZÉK

a

Hortobágy Nonprofit Kft. Vízilétesítmények tájrehabilitációja
(C.1. akció)
kiviteli tervéhez

01. Címlap
02. Borítólapp
03. Aláírólap
04. Tartalomjegyzék
05. Tervezői nyilatkozat
06. Tervezői Névjegyzék Mérnök Kamarai Igazolás
07. Egészségvédelmi koordinátori igazolás
08. Tervezői munkavédelmi és tűzrendészeti nyilatkozat

1./ IRATJEGYZÉK

- 1.1./ Megbízó levél (Hortobágyi Nonprofit Kft.)
- 1.2./ Tervezői egyeztetési jegyzőkönyv
- 1.3./ Tulajdonilap másolat
- 1.4./ Hiteles térképmásolat
- 1.5./ Nagyréti mocsár vízellátás üzemeltetési engedélye – TIKÖVIZIG (619/09/1990.)
- 1.6./ EVD határozat – TIKÖFE (Debrecen) 180/06/2015.ikt.sz.
- 1.7./ Vagyonkezelői hozzájárulás – Hortobágyi Nemzeti Park (408-19/2016.)
- 1.8./ Vagyonkezelői nyilatkozat – TIVIZIG (K000778-0004/2016.)
- 1.9./ Közműegyeztetési jegyzőkönyv –MOL (UA001510/Fgy/K-054/2016.)
- 1.10./ Terv- és közműegyeztetési jegyzőkönyv – EON (4113 ETI J 0157/2016.)
- 1.11./ EON levélmásolat a lepecsételt tervdokumentáció megküldéséről (2016/K-3958.)
- 1.12./ C.1 akció fényképei

2/ MŰSZAKI LEÍRÁS

- I. Előzmények
- II. Tervezés
– C.1. akció
- III. Tervezett fejlesztés műszaki követelményei és az alkalmazandó szabványok jegyzéke
- IV. Környezetvédelmi fejezet
- V. Munkavédelmi fejezet
- VI. Tűzvédelmi fejezet
- VII. Munkabiztonsági és egészségvédelmit terv

3/ MŰSZAKI LEÍRÁS MELLÉKLETE

- Koordináta jegyzék

4./ FÖLDTÖMEGSZÁMÍTÁS

5./ MÉRET- ÉS MENNYISÉGGKIMUTATÁS

6./ KÖLTSÉGVETÉS (Árazatlan)

7./ RAJZJEGYZÉK

C.1. akció:

R-1	Áttekintő térkép	M=1:150.000
R-2	Átnézetes helyszínrajz	M=1:10.000
R-3	Részletes helyszínrajz (Nagyréti csatorna)	M=1:1000
R-4	Hossz-szelvény (Nagyréti csatorna)	M=1:50, 1:1000
R-5	Mintakeresztshelvény (Nagyréti csatorna)	M=1:100
R-6/1	Keresztshelvények (0+000 – 0+200 fm)	M=1:100
R-6/2	Keresztshelvények (0+225 – 0+400 fm)	M=1:100
R-6/3	Keresztshelvények (0+450 – 0+800 fm)	M=1:100
R-6/4	Keresztshelvények (0+850 – 1+200 fm)	M=1:100
R-6/5	Keresztshelvények (1+250 – 1+600 fm)	M=1:100
R-6/6	Keresztshelvények (1+650 – 2+000 fm)	M=1:100
R-6/7	Keresztshelvények (2+050 – 2+400 fm)	M=1:100
R-6/8	Keresztshelvények (2+450 – 2+800 fm)	M=1:100
R-6/9	Keresztshelvények (2+850 – 3+200 fm)	M=1:100
R-7	T-1 útátjáró beépítési terve	M=1:50

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

„KÖRÖS - AQUA”
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

Munkaszám: K-017-2014.

TERVEZŐI NYILATKOZAT

Készült a 18/1996. (VI.13.) KHVM. rendelet,
72/1996. (V. 27.) Korm. rendelet és
191/2009. (XII.15.) Korm. rendelet alapján:

1. A tervezett építési tevékenység

Hely: Hortobágyi Nemzeti Park
Címe: Hajdúszoboszló település külterülete
Helyrajzi száma: Részletes ismertetés a Műszaki leírásban
Megnevezése: Hortobágyi Nonprofit Kft. Vízilétesítmények tájrehabilitációs munkái
Rövid leírás: A „KÖRÖS-AQUA” Kft. K-017-2014. munkaszámon elkészítette a Hortobágyi Nonprofit Kft. Vízilétesítmények tájrehabilitációs munkáinak engedélyezési és kiviteli tervét.

2. A környezet meghatározó jellemzői, védettségi minősítése:

A tervezett tájrehabilitációra Hajdúszoboszló település külterületén kerül sor.
A tájrehabilitáció építés természetvédelmi és NATURA 2000-es területet is érint. (lásd Tulajdonlap-másolat)

3. Tervező:

„KÖRÖS-AQUA” Tervezési, Beruházási és Kereskedelmi Kft.
(5561 Békésszentandrás Szentesi út 4.)
Tel: + 36-66-515-326 Fax: +36-66-515-339
E-mail: koros-aqua@koros-aqua.hu

FABÓ ISTVÁN

vezető tervező

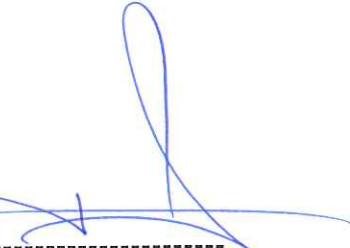
VZ-TEL/04-281-97/2019
VZ-TER/04-281-97/2019
VZ-VKG/04-281-97/2019
KÖ-SZ/04-281-97/2019
GO/04-281-97/2017

4. Nyilatkozatok:

- 4.1. A tervezett műszaki megoldás megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, így különösen az Étv.31.§(1), (2) és (4) bekezdésben meghatározott követelményeknek, az országos településrendezési és építési követelményeknek, valamint az eseti hatósági előírásoknak.
- 4.2. A dokumentációban közölt megoldás az 1993. évi XCIII. Törvény munkavédelemről és az 5/1993. (XII.26.) MüM végrehatási rendelet előírásainak megfelel.
- 4.3. Az építési engedélyezési terv és a kiviteli terv összhangban van.
- 4.4. A kiviteli tervdokumentáció építőipari biztonsági és egészségvédelmi koordinátor közreműködésével készült.
- 4.5. A tervezett létesítmény megvalósítása védett műemléket nem érint.
- 4.6. A betervezett építési termékek megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkeznek.

Békésszentandrás, 2016. november hó

"KÖRÖS - AQUA"
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

/: Fabó István :/
vezető tervező, ügyvezető
VZ-TEL/04-281-97/2019
VZ-TER/04-281-97/2019
VZ-VKG/04-281-97/2019
KÖ-SZ/04-281-97/2019
GO/04-281-97/2017

Békés Megyei
Mérnöki Kamara

5600 Békéscsaba, Andrásy út 12. I. 106-107.

Ikt.: 2036/2014.

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY

Regisztrációs szám: 04-281-97

Fabó István részére

H-5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

Hatósági, szakhatósági, engedélyeztetési, egyeztetési, eljárásokhoz igazoljuk, hogy Önt a fenti regisztrációs számon:

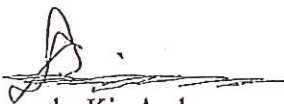
a Békés Megyei Mérnöki Kamara tagja.

Érvényes engedélye alapján Ön a kamara által vezetett Tervezői és Szakértői névjegyzékében az alábbi szakterületen szerepel:

Névjegyzéki jel:	Megnevezés	5 éves továbbképzési időszak utolsó napja
KÖ-szűkített	Közlekedésmérnöki szűkített tervezői szakterület	2019.04.07.
GO	Gáz- és olajmérnöki tervezési jogosultság	2017.10.08.
VZ-TEL	Vízgyűjtőgazdálkodási építmények tervezési szakterület települési víziközmű tervezési részsakterület	2019.04.07.
VZ-TER	Vízgyűjtőgazdálkodási építmények tervezési szakterület területi vízgyűjtőgazdálkodás építmények tervezési részsakterület	2019.04.07.
VZ- VKG	Vízgyűjtőgazdálkodási építmények tervezési szakterület vízkészlet gazdálkodás építmények tervezési részsakterület	2019.04.07.

Kelt: Békéscsaba, 2014. november 24.

dr. Kis Andrea
titkár

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

"KÖRÖS - AQUA"
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

K-017-2014.

TERVEZŐI MUNKA- ÉS TŰZVÉDELMI NYILATKOZAT

a

Hortobágy Nonprofit Kft. Vízilétesítmények tájrehabilitációja
(C.1. akció)
kiviteli tervéhez

A létesítmény beruházója és üzemeltetője:

Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft.
4071 Hortobágy
Czinege János u. 1.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kijelentjük, hogy ez a tervdokumentáció a létesítményre vonatkozó - a tervezéskor érvényben lévő - jogszabályok, szabványok és egyéb hatósági eljárások alapján készült. Az azokban foglalt rendelkezéseknek a munkavédelmi fejezetben leírtak szerint tettünk eleget.

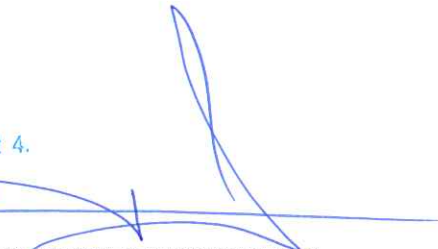
Igazoljuk, hogy a fenti munkaszámú tervdokumentáció megfelel az 1996. XXXI. törvény és végrehajtására kiadott 9/2008.(II.22.) ÖTM. sz. rendelet létesítményre vonatkozó tűzvédelmi előírásoknak, az 54/2014. (XII.05.) sz. BM rendelettel kiadott OTSZ Országos Tűzvédelmi Szabályzatnak, valamint az OTÉK., a vonatkozó MSZ. szabványok és a hatályos ágazati szabványok tűzvédelmi előírásainak.

Békésszentandrás, 2016. november hó

/: Frankóné Csilik Éva :/
munkavédelmi és tűzrendészeti
megbízott

"KÖRÖS - AQUA"
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

/: Fabó István :/
vezető tervező
ügyvezető

ORSZÁGOS MUNKAVÉDELMI
KÉPZŐ ÉS TOVÁBBKÉPZŐ KFT.

K./3/2013.

OKLEVÉL

Igazoljuk, hogy Frankóné Csilik Éva

születési hely, idő: Szarvas, 1972.03.02.

anyja születési neve: Csipai Erzsébet

40 órás „Építészeti képezések (Építőipari biztonsági és egészségvédelmi koordinátor)” című képzés keretében az alábbi kompetenciákat szerezte meg, illetve ezekből sikeres vizsgát tett:

- Munkavédelmi jogi és igazgatási ismeretek
- Létesítés és létesítmények munkabiztonsági követelményei
- Építőipari gépek és technológiák biztonságtechnikája
- Környezetvédelem és a havaria helyzetek kezelése
- Biztonsági és egészségvédelmi terv
- Egyéni védőeszköz ismeret

Budapest, 2013. november 11.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "János L."

igazgató

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

"KÖRÖS - AQUA"
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

Munkaszám: K-017-2014.

IRATOK

a

Hortobágyi Nonprofit Kft.
Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció)

K / 1598 / 2015

MEGBÍZÓLEVÉL

a
„KÖRÖS-AQUA” Tervezési, Beruházási és Kereskedelmi Kft.
részére

A Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. (4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.) megbízza a „KÖRÖS-AQUA” Kft-t (5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.), hogy a „Legelőtavak élőhely-kezelése a Hortobágyon” című és LIFE11 NAT/HU/000924 számú pályázat keretében az általa készített vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációkat az illetékes Vízügy Hatósághoz benyújtsa és hatósági engedélyezési eljárás során cégünket képviselje.

Hortobágy, 2015. október 13.

.....
Medgyesi Gergely
ügyvezető igazgató

HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT
4071 Hortobágy, Czinege J. u. 1.
Adószám: 12543391-2-00
Cégjegyzékszám: 09-09-016747
MÁK: 10034002-00286394-00000017 //

JEGYZŐKÖNYV

Készült: a „KÖRÖS-AQUA” Kft. Hivatalos helyiségében 2015. június 15-én

Tárgy: Hortobágyi Nonprofit Kft. Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció)
terveinek tervezői egyeztetése
Munkaszám: K-017-2014

Jelen vannak:

Fabó István	ügyvezető, vezető tervező
Melian Judit	tervező
Kerékjártó Tamás	társtervező
Frankóné Csilik Éva	biztonság és egészségvédelmi koordinátor

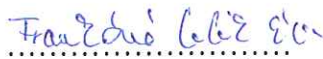
A kapcsolódó tervrészek (vízilétesítmények megszüntetése, tájrehabilitációja, kivitelezés alatti ideiglenes vízelvezetés, műtárgy bontás) egyeztetésre kerültek. Egymás közötti átadásra kerültek a szakágakat együttesen érintő helyszínrajzok, melyek a tájrehabilitáció környezetéről készültek és a tervezett műtárgy bontások helyét tartalmazták. Ugyancsak átadásra kerültek a tervezett műtárgy építés helyét ábrázoló helyszínrajzok.

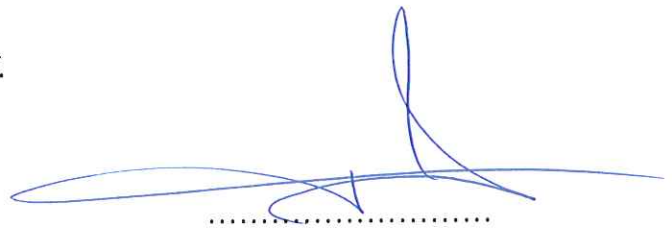
Egyeztetésre került a tájrehabilitáció műtárgy építés és bontás építéstechnológiája, a műtárgy építéshez szükséges anyagigény és beszállítási lehetőségek feltárása. Továbbá figyelembe vételre kerültek a természetvédelmi előírások. Egyeztetésre kerültek a felvonulási földút helyreállítása, valamint a kiválasztott ideiglenes vízelvezetés technológiája.

A biztonsági, környezetvédelmi és egészségvédelmi terv elkészítéséhez szükséges adatok átadásra kerültek az illetékes koordinátornak.

A jelenlévő megbízták Fabó Istvánt és Frankóné Csilik Évát a jegyzőkönyv hitelesítésével.

Kmf.

.....
Frankóné Csilik Éva

.....
Fabó István

Nem hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám: 30 005/20420/2016

2016.11.11

Szektor : 14

HAJDÚSZOBOSZLÓ

Külterület 0801 helyrajzi szám

I. RÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatok művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	terület ha m2	kat.t.jöv. k.fill.	alosztály adatok ter. kat.jöv. ha m2 k.Fill
--	-------	------------------	-----------------------	---

. Kivett Hortobágy-főcsatorna	0	26.6560	0.00	
-------------------------------	---	---------	------	--

2. bejegyző határozat: 30002/53/1995.12.11

Hortobágyi Nemzeti Park

3. bejegyző határozat: 35419/2007.08.07

Natura 2000 terület

II. RÉSZ

1. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 6969/1961/1994.10.25

jogcím: földrendezés

jogállás: tulajdonos

név: MAGYAR ÁLLAM

cím: -

2. hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 6969/1960.06.14

jogcím: kezelésbe vétel

jogállás: kezelő

név: TISZÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG

cím: 4025 DEBRECEN Hatvan utca 8-10

törzsszám: 15308452

III. RÉSZ

56. bejegyző határozat, érkezési idő: 30002/11/1995.03.31

Önálló szöveges bejegyzés 21 sz. T.lap.

TULAJDONI LAP VÉGE

Nem hiteles tulajdoni lap - Szentle másolat

Megrendelés szám:30005/20419/2016

2016.11.11

Szektor : 14

HAJDÚSZOBOSZLÓ

Külterület 0802/4 helyrajzi szám

I. RÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatok művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	terület ha m2	kat.t.jöv. k.Fill.	alosztály ter. kat.jöv. ha m2 k.Fill	adatok
a legelő	3	168.0595	714.89	15.0000	156.00
	4			104.0595	509.89
	6			49.0000	49.00
b Kivett vízállás	0	22.5339	0.00		
c Kivett saját használatú út	0	3862	0.00		
d legelő	3	138.5686	482.59	4.0000	41.60
	4			78.5686	384.99
	6			56.0000	56.00
E Kivett vízállás	0	3909	0.00		
g legelő	4	1.0305	5.05		
h erdő	3	2014	1.47		
j Kivett saját használatú út	0	648	0.00		
k Kivett saját használatú út	0	1806	0.00		
A földrészlet összes területe:		331.4164	1204.00		

2.

Hortobágyi Nemzeti Park

3. bejegyző határozat: 35831/2007.08.07

Natura 2000 terület

II. RÉSZ

3. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 32360/2/1998.04.03

jogcím: adásvétel

jogállás: tulajdonos

név: MAGYAR ÁLLAM

cím: -

4. hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 32360/2/1998.04.03

jogcím: adásvétel

jogállás: kezelő

név: HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

cím: 4024 DEBRECEN Somen utca 2

törzsszám: 15323871

III. RÉSZ

Folytatás a következő lapon

Nem hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám:30005/20419/2016

2016.11.11

Szektor : 14

HAJDÚSZOBOSZLÓ

Külterület 0802/4 helyrajzi szám

Folytatás az előző lapról
H I R É S Z

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 31444/4/1995.03.16

Önálló szöveges bejegyzés az ingatlan a 802/2. hrsz. megosztásából keletkezett. Bejegyezve a 7/0.. sz. tul.lapra.

2. bejegyző határozat, érkezési idő: 79/1998.11.10

Használat joga a földmérési jelek elhelyezésének biztosítására.

jogosult:

név: HAJDÚ-BIHAR MEGYEI FÖLDHIVATAL törzsszám: 15324920

cím : 4024 DEBRECEN Kossuth utca 12-14

TULAJDONI LAP VÉGE

Nem hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám: 30005/20418/2016

2016.11.11

Szektor : 14

HAJDÚSZOBOSZLÓ

Külterület 0803 helyrajzi szám

I. RÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatok művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	terület ha m2	kat.t.jöv. k.fill.	alosztály adatok ter. kat.jöv ha m2 k.fill
--	-------	------------------	-----------------------	--

. Kivett csatorna, töltés	0	5.8458	0.00	
---------------------------	---	--------	------	--

2. bejegyző határozat: 30002/53/1995.12.11
Hortobágyi Nemzeti Park

3. bejegyző határozat: 35832/2007.08.07
Natura 2000 terület

II. RÉSZ

2. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 32360/2/1998.04.03

jogcím: adásvétel

jogállás: tulajdonos

név: MAGYAR ÁLLAM

cím: -

3. hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 32360/2/1998.04.03

jogcím: adásvétel

jogállás: kezelő

név: HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

cím: 4024 DEBRECEN Simeon utca 2

törzsszám: 15323871

III. RÉSZ

1140. bejegyző határozat, érkezési idő: 30002/11/1995.03.31

Önálló szöveges bejegyzés 7/0 sz. T.lap.

TULAJDONI LAP VÉGE

HBMKH Hajdúszoboszlói Járási Hivatala
Hajdúszoboszló 4200 Kossuth L. u.3.

E-hiteles térképmásolat

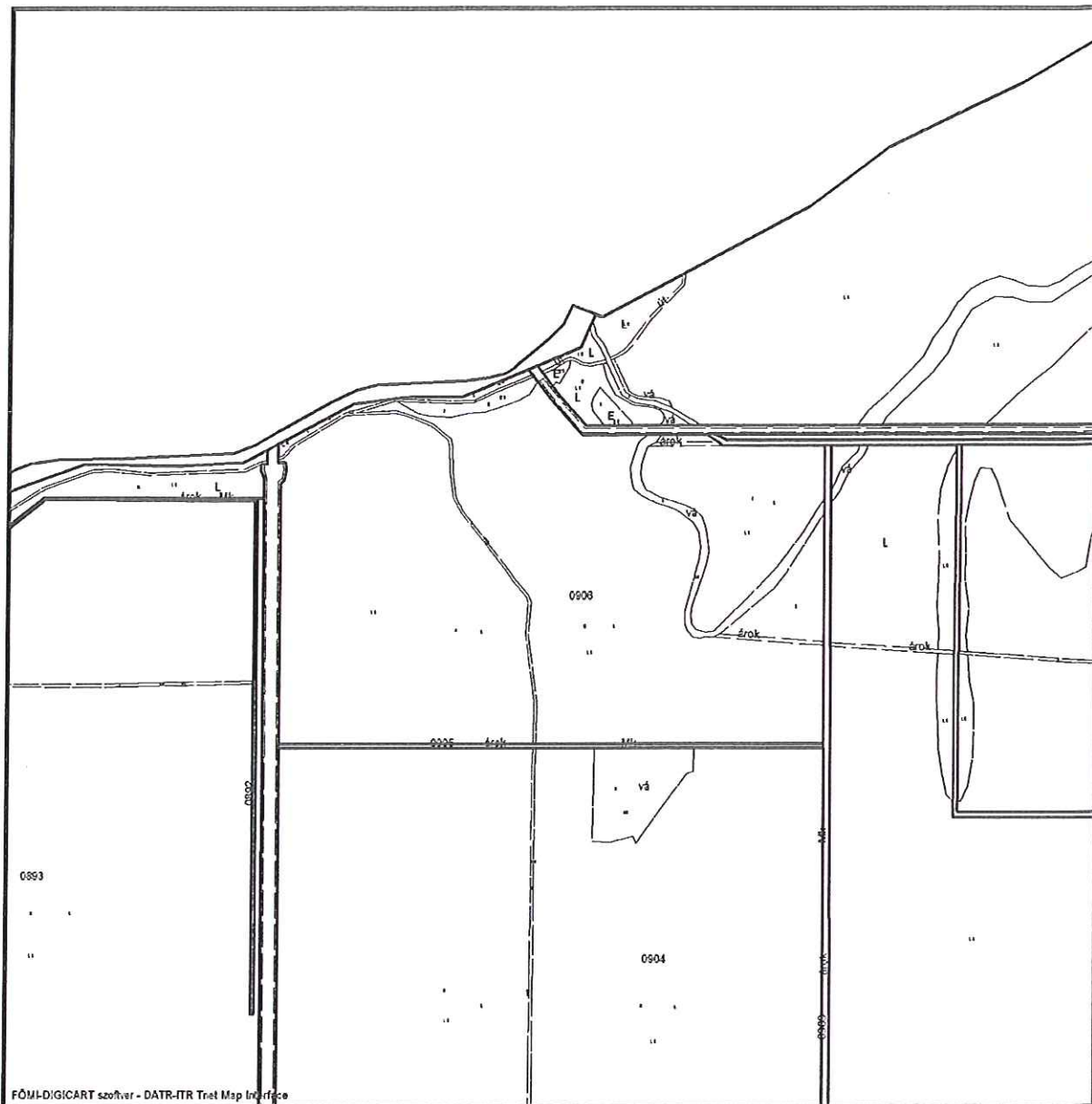
2015.10.27 08:30:14

Helyrajzi szám: HAJDÚSZOBOSZLÓ külterület 906

Megrendelés szám: 7/500/2015

Méretarány: 1 : 10000

Térrajzsám: 08743180002015

A térképmásolat a kiadást megelőző napig megegyező az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmával.

HBMKH Hajdúszoboszlói Járási Hivatala
Hajdúszoboszló 4200 Kossuth L. u.3.

E-hiteles térképmásolat

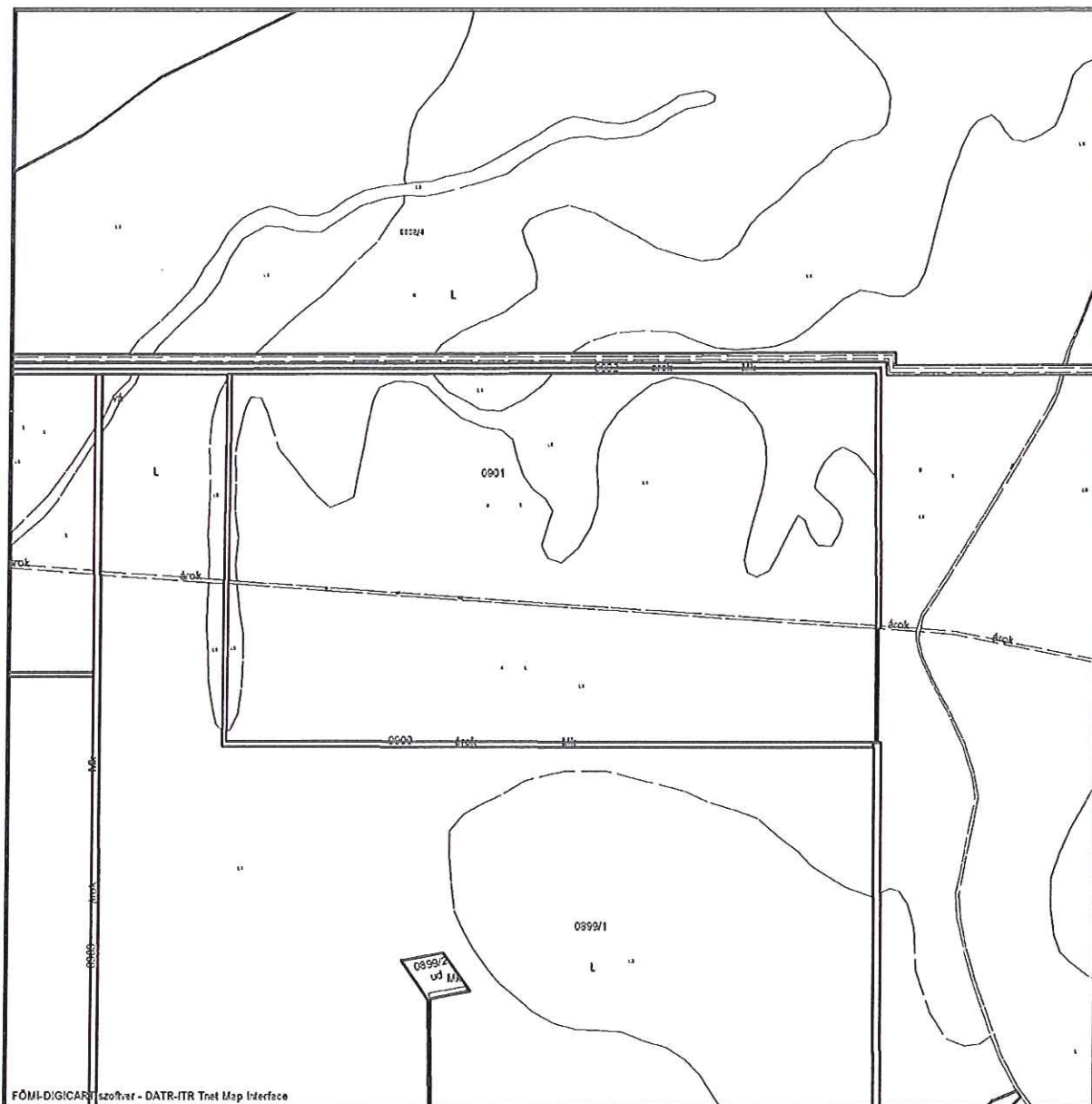
2015.10.27 08:34:19

Helyrajzi szám: HAJDÚSZOBOSZLÓ külterület 901

Megrendelés szám: 7/501/2015

Méretarány: 1 : 10000

Térrajzsám: 08743190002015

A térképmásolat a kiadást megelőző napig megegyező az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmával.

Nagy F. + VÉJA M

**Kérem, hogy válaszában
hivatkozzon iktatószámunkra**

Ht. 019/09/1990.
Üi: Szné Dörögi Valéria/Rné

Tárgy: Nagyréti mocsár vízellátásának üzemeltetési engedélye

1990-04-17
110-3. 1990

Vizikönyvi szám: Hort. fegy. V/603.

Kapcsolódik : Hort. fegy. V/603.

Nagy F

H A T A R O Z A T

L. Szeged 04.19.

1./ A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága, Debrecen részére alábbi engedélyesnek (a továbbiakban: engedélyes)

üzemeltetési engedélyt

adok arra, hogy az alább részletezett feltételek mellett, a HL. 059-8/I/1989. sz. létesítési engedély és a Miskó-Kisfoki Vízgazdálkodási Társulat által, 7728-2 sz. alatt készített tervek alapján megépített Nagyréti mocsár vízellátási rendszert használhatja vegye és állandóan jókarban tartva üzemeltesse.

2./ Az engedélyezett vízellátástermékny főbb adatai:

Nagyréti mocsár elhelyezkedése: Hortobágy községtől dél - dél-keleti irányban, kb. 6 km távolságra, a Hortobágy fűcsatornától pedig keleti irányban kb. 2-3 km-nyire található és dél-keleti irányban húzódik kb. 2,4 km hosszúságban, 0,4-0,5 km szélességben. A vizet a Hortobágy fűcsatornából a Hajdúszoboszlói "Búzakalász" Mg. Tsz. kezelésében lévő Nagyréti tápcsatorna szállítja a területre.

Vízborítás:

- terület nagysága: 104 ha
- a vízborítás magassága: 86,80-87,00 mBf
- egyszeri vízpótláshoz szükséges vízmennyiség: 200.000 m³
- kiadagolás üteme: évi 3-4 alkalommal napi 16 óra üzemidővel
12 nap alatt
- szükséges vízhozam: 0,3 m³/s
- éves szinten igényelt vízmennyiség: 930.000 m³

Víz kivétel helye: Hortobágy főcsatorna 28+750 szelvényéből
----- robbanómotoros, mobil telepítésű szivattyúval, minek emelőmagassága H = 2 m
vízhozama Q = 0,3 m³/s

A Hortobágy főcsatorna töltésébe 86,80 mBf folyási szinten NÁ-300-as acélcsövet építettek be, amelyet két végén vakkarimával lehet lezárni.

A Nagyréti tápcsatornába emelt vizet a csatorna 2+375 szelvényéből induló 250 m hosszú vízleeresztő árokba adják le a vizet.

3./ Engedélyes kötelesek:

- a./ A víz kivételi szivattyút a Hortobágy főcsatorna mellé úgy telepíteni, hogy a közlekedést és a feőntartási munkálatokat ne akadályozza, üzemelés során vízszennyezés ne következhesen be (olajfoltok alkalmazása).
- b./ Az engedélyes személyében beállott minden változást 8 napon belül a környezetvédelmi és vízügyi hatóságnak bejelenteni.
- c./ Az engedélyezett létesítmény üzemeltetésében tervezett változtatások engedélyezését a kivitelezés megkezdése előtt (a szükséges tervdokumentációk egyidejű csatolásával) a környezetvédelmi és vízügyi hatóságtól kérni.

- 4./ Az üzemeltetési engedély határozatlan időre szól, de azt a környezetvédelmi és vízügyi hatóság népgazdasági érdekből vagy az engedélyes kérelmére módosíthatja, szüneteltetheti, és vissza is vonhatja.

5./ Határozatom ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezéssel lehet élni, melyet a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztériushoz címezve 2 példányban a Tükörvízig Hatósági Osztályánál kell benyújtani.
A fellebbezési határidő eltelte után -fellebbezés hiányában- ezen határozat jogerőre emelkedik.

I n d o k o l á s :

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága, Debrecen 119/1990. sz. ügyiratában a Hajdúszoboszlói "Búzakalász" Mg. TSz. területén lévő Nagyréti mocsár vízellátásának biztosításához kért üzemeltetési engedélyt.

Kérelméhez csatolta a vízellátást biztosító munkák átadás-átvételéről 1990. február 6-án rögzített jegyzőkönyvet, mely szerint a munkák a Ht. 859-B/I/1989. sz. létesítési engedély alapján, módosítás nélkül készültek el.

A terület mocsaras jellegének megőrzése természetvédelmi okokból szükséges.

A vízellátást biztosító Nagyréti tápcsatorna a Hajdúszoboszlói "Búzakalász" Mg. TSz. kezeléséhez van.

Az Mg. TSz. 1908/1989. sz. nyilatkozatában a Nagyréti tápcsatorna átépítéséhez és üzemeltetéséhez hozzájárult.

Engedélyes az 1986. évi I. törvény 5. par.-a alapján illetékmentes.

Határozatomat az 1964. évi IV. tv. 27. par. (1) bek., 29. par. (1) bek. figyelembevételével, a 3/1992. (III.12.) ÖVH. számú rendelkezésben foglaltak alapján hoztam meg.

Határozatomat kapják:

- 1./ Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága, Debrecen
- 2./ Városi Tanács VB, Hajdúszoboszló
- 3./ Bihó-Kisfok VGT, Kunhegyes
- 4./ "Bécsakalász" Mg. Tsz. Hajdúszoboszló
- 5./ TRV Db-i Üzemigazgatósága, Debrecen
- 6./ Tisztviselő, Debrecen
 - a./ Vízrendelési, Vízkezelési és Társulata Üzletkezelő Osztálya
 - b./ Vízgazdálkodási, Irányítási és Csatornázási Osztálya
 - c./ Szakasztervezési Osztály, Hajdúszoboszló
 - d./ Hatósági Osztály

Debrecen, 1990. április 11.

Magy Márton s.k.
osztályvezető

A kiadvány hitelesítél
M. K.
(Gépi Helyettes)
adm. h

Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség

4025 Debrecen, Hatvan u. 16.

Levél cím: 4001 Debrecen, Pf 27.

E-mail: tiszantuli@zoldhatosag.hu

Telefon: 52-511-000, Telefax: 52-511-040

15 | 2011 | 2015

Hivatkozzon iktatószámunkra!

ÉRKEZETT

2015-02-17

Iktatószám: 180 / 06 / 2015.

Ügyintéző: Pozsonyi Attila

Hiv. szám:

Ügyintézőjük:

Tárgy: Előzetes vizsgálati eljárás
lezárása

Határozat

A Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. (4071 Hortobágy, Czinege János u. 1., KÜJ: 100242056) megbízásából a Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon című projekt megvalósítása érdekében készült előzetes vizsgálati dokumentáció alapján lefolytatott eljárásban a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (a továbbiakban: felügyelőség) megállapítja, hogy a tervezett beruházással kapcsolatban

nem feltételezhető jelentős környezeti hatás,

továbbá tájékoztatja az ügyfelet, hogy a tevékenység az illetékes építésügyi hatóság által kiadott határozat, valamint vízi-létesítmények létesítése vonatkozásában a vízügyi hatóság által kiadott vízjogi létesítési engedély jogerőre emelkedését követően kezdhető meg, illetőleg folytatható.

A tevékenység előkészítése és megvalósítása során az alábbi előírásokat be kell tartani:

1. A kiviteli munkák megkezdése előtt minimum 8 nappal a felügyelőséget írásban értesíteni szükséges.
2. A természeti értékek védelme érdekében a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság illetékes természetvédelmi őrével folyamatos kapcsolattartás szükséges a kivitelezés végzésének időszakában.
3. A munkálatok pontos ütemezése során figyelembe kell venni a lenti előírásokat, de szükség esetén, a természeti értékek védelme érdekében, további térbeli és időbeli korlátozással élhet a természetvédelmi hatóság.
4. A szállítási feladatokat a jelenleg is forgalmat bonyolító utakon tervezzék, az út nyomvonalának megváltoztatása, a gyepfelszín károsítása nem fogadható el, ezért nedvesebb időben kerülni kell a nagyobb gépek mozgását, anyagszállítást.
5. A munkálatok végzése során (előkezelések, szárzúzás, vízgazdálkodási beavatkozások) a speciális szikes réti zombékos élőhelyek maximális kímélete szükséges.

6. A földmunkával érintett gátokról az előforduló védett és/vagy ritka, értékes löszgyepi (6260) esetleg szikes pusztai (1530) növényfajokra (pl. macskahere *Phlomis tuberosa*) szükség esetén mentési tervet kell kidolgozni és megvalósítani.
7. A Csirés-lapos területén a vakszikes, sziksófüvel borított foltokat nedves talaj esetén géppel nem szabad taposni, a gépi munkavégzésből ki kell hagyni.
8. A madarak fészkelését és vonulását nem zavarhatják a kiviteli munkálatok, ezért a földmunka adott év július 15-e és november 31-e között végezhető, az időjárási viszonyoknak megfelelően.
9. A Kondás-tó és a Pentezug közelében a daru (*Grus grus*) és kis lilik (*Anser erythropus*) éjszakázó- és táplálkozóhelyeinél szeptember 15. és november 15. között csak a madarak zavarása nélkül végezhető munka.
10. Az előkezelés nem érintheti a telepesen fészkelő madárfajok, mint pl. nagy kócsag (*Egretta alba*) fészkelő helyét.
11. Depónia létesítése gyepterületen nem történhet, géptartózkodás a jelenlegi, illetve a megszüntetendő csatorna nyomvonalain lehetséges.
12. Amennyiben a beavatkozások során mégis előkerül réti csík (*Misgurnus fossilis*) vagy más védett hal-, illetve kételtűfaj, azok szakszerű mentéséről gondoskodni kell.
13. A földmunkák végzése során a menekülni nem vagy csak korlátozottan képes hüllő és kételtű fajok egyedeinek mentését folyamatosan biztosítani kell.
14. A projekt fenntartásáról és az eredményeiről készült jelentéseket kérjük rendszeresen, a pályázati teljesítéseknek megfelelően a felügyelőségre megküldeni.
15. Az élőhelykezeléssel érintett terület biomonitorozását 3 évenként el kell végezni, különös tekintettel az élőhelyváltozással érintett madárfajokra, valamint a növénytársulás változásaira vonatkozóan. A biomonitor eredményét a monitorozási év december 31-ig meg kell küldeni a természetvédelmi hatóságnak. A jelentés különösen terjedjen ki a megtelepedő, átvonuló fajokra, a beruházás természetvédelmi jelentőségére és üzemeltetés során nyomon kell követni az inváziós növényfajok (pl. gyalogakác) esetleges (pl. bolygatás miatti) terjedését és szükség esetén megfelelő védekezést kell kidolgozni.
16. Az élőhelykezelés során ügyelni kell a legeltetési intenzitás alacsonyan tartására, az arra érzékeny területek esetén.
17. Az új épületek külső megjelenése a tájra jellemző népi építészeti hagyományoknak megfelelő legyen.
18. A kültéri világítások létesítése során az élet és vagyonbiztonság érdekében feltétlenül szükséges szabványos megvilágítási (fény-sűrűségi) értéktartomány minimális értékét kell tervezni, a horizont síkja fölé fényáramot nem bocsátó, teljesen ernyőzött lámpatesteket kell alkalmazni. Az épületek díszítővilágítása, illetve reklámfények használata tilos.

A Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Igazgató-helyettesi Szervezet, Területi Vízügyi Hatóság 1555-2/2014/VH számon adott szakhatósági hozzájárulásában foglaltak betartása kötelező:

19. Tudomásul kell venni, hogy aki tevékenységével vagy mulasztásával a vizeket veszélyezteti vagy károsítja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény szerinti felelősséggel tartozik, illetve a vízügyi hatóság által meghatározott intézkedések megtételére köteles.
 20. A csapadékvíz szikkasztás nem okozhatja a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotát a 6/2009. (IV. 14.) KvVMEüM-FVM együttes rendelet határértékei tekintetében.
 21. Tudomásul kell venni, hogy tilos felszíni vizekbe, illetve azok medrébe bármilyen halmazállapotú, vízszennyezést okozó anyagot juttatni (220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet).
 22. A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát (219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. §).
 23. Az építési tevékenységet úgy kell végezni, az építőanyagokat és az építéshez használt gépeket úgy kell tárolni, hogy biztosított legyen a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 10. § (1) bekezdése szerint a felszín alatti vizek jó minőségi állapota. Az építési tevékenység nem okozhatja a felszín alatti víz és a földtani közeg 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotát.
 24. A tervezett kút megépítése, a meglévő csatornák „felszámolása és kiváltása” vízjogi engedély köteles tevékenység, melyhez a 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendeletnek megfelelő terv összeállításával vízjogi létesítési engedélyt kell kérni a területi vízügyi hatóságtól. A vízilétesítmények építése csak jogerős vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető el (72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés).
 25. A kivitelezés során esetlegesen előforduló havária jellegű szennyezést, károsodást haladéktalanul be kell jelenteni a területi vízügyi hatóságnak, azonnal gondoskodva a szennyező tevékenység befejezéséről, azonnali beavatkozást igénylő esetben a kárelhárítást azonnal meg kell kezdeni, a károsodott környezetet helyre kell állítani.
- A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatal Járási Építéstügyi és Örökségvédelmi Hivatala HB-03D/3147-2/2014. számon adott örökségvédelmi szakhatósági hozzájárulásában foglaltak betartása kötelező:
26. A tervezett beruházás területére vonatkozóan az 1. (Hortobágy 02788 hrsz), a 8. (Hortobágy 01837/4 hrsz), és a 9. számú (Hortobágy 01837/3) pásztorszállások, az 5. számú teletető hodály (Hortobágy 01562/5 hrsz), valamint a Szikra-csatorna szélesítés (Hortobágy 02666 hrsz) Máta településrész déli oldalán húzódó kb. 300 m hosszú szakaszára vonatkozóan terepbejárás és lelőhely állapotában maradandó változással nem járó műszeres lelőhely-, illetve leletfelderítés módszerével előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni.

27. Az előzetes régészeti dokumentációt a hivatalomhoz benyújtandó, a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez mellékelni kell.
28. A tárgyi létesítmény használatba-vételének hozzájárulásához feltétel a régészeti kutatás ellátását igazoló dokumentum bemutatása.

Határozatom ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül jogorvoslattal lehet élni, melyet az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez címezve a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségre (Debrecen, Hatvan u. 16.) kell két példányban benyújtani.

A jogorvoslati eljárás díja 125000 Ft, társadalmi szervezetek esetében 2500 Ft, melyet a felügyelőség 10034002-01711916-00000000 számlájára kell befizetni. A megfizetést igazoló befizetési bizonylatot vagy annak másolatát a jogorvoslati kérelem előterjesztéséhez mellékelni kell.

A fellebbezési határidő elteltével – fellebbezés hiányában – jelen határozat külön értesítés nélkül jogerőre emelkedik.

INDOKOLÁS

A Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. legelőtavak élőhelykezelését tervezi a Hortobágyon. A tevékenység a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) 3. sz. mellékletének 3. pontja hatálya alá tartozik, így a környezethasználó megbízásából a BELEMNITES Mérnöki Iroda Kft. 2014. december 1-én a felügyelőségen előzetes vizsgálatot kezdeményezett a rendelet 3. § (1) bekezdése alapján.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációt az érintett szakhatóságok bevonásával áttanulmányoztam. A szakhatóságok állásfoglalásukat az alábbiak szerint adták meg:

- A **Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve** HBR/052/01941-2/2014. számon adott szakhatósági állásfoglalást, melyben kikötések nélkül hozzájárult a projekt megvalósításához.

Szakhatósági állásfoglalásának indokolása: „A Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. 2014. december 1-jén a "Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon" című projekt megvalósításához engedélyt kért a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségtől. A Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség a 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete alapján szakhatósági állásfoglalást kért a Hatóságtól.

A megkereső hatóság által csatolt előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapításra került, hogy a "Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon" című projekt megvalósítása - a Hatóság hatáskörét érintő szakkérdések vonatkozásában, a Hatóság hatáskörébe tartozó vonatkozó jogszabályi előírások tekintetében - megfelel a közegészségügyi követelményeknek, nem jár jelentős közegészségügyi kockázatnövelő hatással, erre tekintettel a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A Hatóság az önálló jogorvoslat kizárásáról és a jogorvoslat lehetőségéről a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törv. (a továbbiakban: Ket.) 44. § (9) bekezdése alapján adott tájékoztatást.

A Hatóság hatáskörét a 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete, illetékességét a Ket. 21. § (1) bekezdése, illetve a 323/2010 (XII. 27.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése állapítja meg.”

- **A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala** HB-03D/3147-2/2014. számon adott örökségvédelmi szakhatósági hozzájárulást, feltételeit határozatom rendelkező részében rögzítettem.

Szakhatósági állásfoglalásának indokolásában az alábbiakat rögzítette:

„A Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségtől, a Hortobágyi Természetvédelmi és Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon projekt megvalósítása ügyben 2014. december 09. napján szakhatósági megkeresés érkezett hatóságomhoz.

A szakhatósági hozzájárulást a következőkre való tekintettel adtam meg:

A mellékelt kérelem alapján megállapítottam, hogy a tervezési terület a hatósági nyilvántartásában szereplő régészeti lelőhelyeket érint, illetve a tervezett Life + természetvédelmi projekt a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. § 31. pontja alapján nagyberuházásnak minősül, tekintettel arra, hogy európai uniós forrásból valósul meg.

A Kötv. 20/A. § (1) bekezdése előírja, hogy nagyberuházás megvalósítása esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni.

Az előzetes régészeti dokumentáció a Kötv. 7. § 29. pontja alapján valamely terület régészeti érintettségének egyértelmű tisztázására, a régészeti örökségi elemekre vonatkozó ismeretek (különösen a lelőhely jellegének, korának, kiterjedésének és intenzitásának) megszerzésére és pontosítására szolgáló, valamint az ebből következően elvégzendő régészeti feladatellátás formájának, idő- és költségvonzatainak meghatározásához hozzájáruló, a lelőhely állapotában maradandó változással nem járó műszeres lelőhely-, illetve leletfelderítés és terepbejárás vagy próbafeltárás alkalmazásával készült dokumentum.

A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló (XII. 20.) 393/2012. Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 29. § (3) bekezdése kimondja, hogy az előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben az örökségvédelmi hatóság eljár vagy szakhatóságként részt vesz.

A Kötv. a nagyberuházások és a kisajátításról szóló törvény szerinti közérdekű cél megvalósítása esetében, a régészeti feladatellátás tekintetében idő- és költségkorlátot állapít meg.

A Kötv. 23/C. § (2) bekezdése előírja, hogy az előzetes régészeti dokumentációnak szakmai javaslatot kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy mely területek esetén és milyen módszerű megelőző feltárás elvégzésére van szükség, illetve mely területek elfedése indokolt és ez alapján a javasolt további régészeti feladatellátásra.

A Kormányrendelet 36. § (2) bekezdése alapján a nagyberuházás vagy a kisajátítás egészére az előzetes régészeti dokumentáció zárodokumentumaként — lehetőség szerint — egyetlen feltárási projekttervet kell készíteni.

A Kormányrendelet 29. § (1) bekezdése szerint az előzetes régészeti dokumentációt a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a Magyar Nemzeti Múzeum (1113 Budapest

Daróci út 3., Tel.: 36 1 430 6007) készíti el oly módon, hogy az illetékes megyei hatókörű városi múzeumot a teljesítésbe bevonja.

A Kormányrendelet 29. § (2) bekezdése kimondja, hogy az előzetes régészeti dokumentáció elkészítésének költségét a beruházó viseli, kivéve a Kötv. 20/A. § (3) bekezdése szerinti esetet.

A tárgyi ügyben a környezeti hatásvizsgálat lefolytatását örökségvédelmi szempontból nem tartom indokoltnak. A tárgyi beruházás megvalósítása során - örökségvédelmi szempontból - jelentős környezeti hatás nem feltételezhető.

Szakhatósági eljárásom során a Kormányrendelet 3. melléklet A) pontjában felsorolt szakkérdéseket vizsgáltam. A rendelkezésemre álló adatok alapján megállapítottam, hogy a létesítmény a kulturális örökség védelme jogszabályban meghatározott követelményeinek a rendelkező részben előírt feltételek mellett felel meg.

Szakhatósági állásfoglalásom a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § (1) bekezdésén, a Kötv. vonatkozó rendelkezésein, illetve a Kormányrendelet 13. § (1) bekezdésén és 3. sz. mellékletén alapul.

Hatáskörömet a Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Kormányrendelet 5. számú melléklete, illetékességemet a Kormányrendelet 2 § (3) bekezdése és 1. sz. mellékletének 8. pontja határozza meg.

A jogorvoslati utat a Ket. 44. § (9) bekezdése alapján állapítottam meg.”

- **A Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Igazgató-helyettesi Szervezet, Területi Vízügyi Hatóság 1555-2/2014/VH számon adott hozzájáruló szakhatósági állásfoglalást, feltételeit a rendelkező részben rögzítettem.**

Szakhatósági állásfoglalásának indokolásában az alábbiakat rögzítette:

„A Tisztelt Címzett megkereséssel fordult a területi vízügyi hatósághoz, amelyben szakhatósági állásfoglalás megadását kérte a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. (4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.) kérelmére, a „Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon” című projekt megvalósulása érdekében az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatásához.

A Tisztelt Címzett honlapján közzétette a Belemnites Mérnöki Iroda Kft. (2100 Gödöllő, Dózsa György u. 13.) által készített előzetes vizsgálati dokumentációt.

A benyújtott tervdokumentáció szerint a legelőtavak vízgyűjtő területeinek rehabilitációja során a vizes élőhelyek vízháztartását megbontó gátak, töltések és csatornák felszámolását és kiváltását tervezik. A legeltetési feltételek javítása érdekében pásztorszállások felújítása, kiegészítő létesítmények, teletető hodály, valamint egy új kút építésére kerül sor. A legelőtavakban nagymértékben felhalmozódott holt szerves anyag, valamint nádasgyékényes növényzet megnyitására – az állatállomány részére hozzáférhetőség biztosítása – előkezeléseket alkalmaznak, mely a szerves anyag szárazítását és esetenkénti elszállítását jelenti. A beruházás eredményeinek bemutatásához szükséges infrastruktúra megteremtése kapcsán a Hortobágyi-halastó területén három meglévő megfigyelő torony felújítására kerül sor.

Az elektronikus úton közzétett dokumentáció alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenységnek vízgazdálkodási, vízminőségvédelmi szempontból akadálya nincs, ezért a területi vízügyi hatóság a szakhatósági állásfoglaláshoz feltételekkel hozzájárul.

A szakhatósági állásfoglalás megkeresés 2014. december 8-án érkezett. A szakhatósági eljárásra irányuló ügyintézési határidő harminc nap a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet

14. § alapján. A Ket. 33. § (3) bekezdés c) pontja alapján az ügyintézési határidőbe nem számít bele a hiánypótlásra irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő időtartam. Az ügyintézési határidő betartásra került.

A jogorvoslati utat a Ket. 44. § (9) bekezdése alapján állapítottam meg.

Szakhatósági állásfoglalásunkat a Ket. 44. § (1) bekezdése, a 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet alapján; a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) és (2) bekezdésében, az 1995. évi LVII. törvény 28. § (1) bekezdésében és a 72/1996. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésében biztosított jogkörünk alapján adtuk meg.”

- **A Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Hortobágyi Kirendeltsége** 987-2/2014. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában a projekt megvalósításához kikötés nélkül hozzájárult.

Szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta: „A Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (4025 Debrecen, Hatvan u. 16.) a helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedő szakhatósági állásfoglalást kért a „Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon LIFE11 NAT/H0000924,, tárgyú beruházáshoz.

Megállapítottam, hogy a tervezett fejlesztés megfelel a Hortobágy község környezetvédelmi alapjáról szóló 6/2006 (II. 15.) Hő. rendelettel jóváhagyott a természeti értékeket védő elvárásnak és illeszkedik Hortobágy település hosszútávú környezetvédelmi programjához.

A szakhatósági hozzájárulás elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás a Ket. 44. § (9) bekezdésén alapul.”

- **A Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője** 17247-1/2014. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában a projekt megvalósításához kikötés nélkül hozzájárult.

Szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta: „Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség, a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Korm rendelet 5. számú mellékletének 6. pontja alapján szakhatósági nyilatkozat kiadása érdekében kereste meg Hatóságomat a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft, mint projekt gazda által indított, Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon című projekt engedélyezési eljárásában.

A Korm rendelet 5. számú mellékletének 6. pontja értelmében a települési önkormányzat jegyzőjét abban a szakkérdésben kell megkeresni szakhatóságként, hogy a tevékenység a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott természetvédelmi követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e.

A Hatóságom részére megküldött tervdokumentáció alapján megállapítottam, hogy a projekt az önkormányzat helyi önkormányzati rendeletében meghatározott természetvédelmi követelményekkel nem ellentétes, így a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Döntésem jogalapja a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 44. foglaltakon alapul.”

- **Tiszacsege Város Önkormányzatának Jegyzője** 15443-3/2014. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában a projekt megvalósítása kapcsán kifogást nem emelt.

Szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta: „A Tiszántúli Környezetvédelmi és

Természetvédelmi Felügyelőség (4025 Debrecen, Hatvan u. 16.) a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. által tervezett – Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon – című projekt megvalósításához szükséges előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása érdekében – helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően – szakhatósági állásfoglalás kibocsátása iránti kérelemmel fordult Hivatalomhoz.

Tekintettel arra, hogy Tiszacsege Város Önkormányzata nem rendelkezik helyi környezet- és természetvédelmi követelményeket meghatározó helyi rendelettel, az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatásához kikötés nélkül hozzájárultam.

A szakhatósági állásfoglalást a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelölésén szóló 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet 5. számú melléklete alapján az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kijelölt szakhatóságok 7. pontjában biztosított hatáskörömben, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § (1) bekezdés alapján adtam meg.

Az önálló jogorvoslatot a Ket. 44. § (9) bekezdése alapján zártam ki, tartalmi követelményeit a Ket. 44. § (6) bekezdése határozza meg.”

- **Nádudvar Városi Önkormányzat Jegyzője 879/2015.** iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában kikötés nélkül hozzájárult a beruházáshoz.

Szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta: „Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség 4025 Debrecen, Hatvan u. 16. sz. alatti kérelmező által a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. 4071 Hortobágy, Czinege János u. 1. sz. által benyújtott a „Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon” tárgyára vonatkozóan tervdokumentációt nyújtott be Hivatalomhoz, hogy annak terület és településrendezési tervvel való viszonyáról állásfoglalást kérjen.

A hozzájárulásom megadásánál az 1997. évi LXXVIII. törvény, a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet és a Nádudvar Városi Önkormányzat 6/2008. (IV. 30) Ök. számú rendelet előírásait vettem figyelembe.

Szakhatósági állásfoglalásomat a 382/2007. (XII. 23.) Kormány rendelet 4. számú mellékletében foglaltak alapján adtam ki.

Fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Döntésemet a hivatkozott jogszabályhely(ek) alapján hoztam.

Az önálló fellebbezést a Ket. 98. § (3) bekezdése alapján zártam ki. A jogorvoslat lehetőségéről a Ket. 98. § (2) bekezdésére figyelemmel adtam tájékoztatást.

Az eljárási cselekmény kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkeztem.”

- **Hajdúszoboszló Önkormányzat Jegyzője 23359-2/2014.** számon adott szakhatósági hozzájárulást, feltételt nem szabott.

Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy Hajdúszoboszló Város közigazgatási területén számos európai közösségi jelentőségű természetvédelmi terület (Natura 2000 területek) és országos jelentőségű védett természeti terület található (pl: kunhalmok). Ezen területek pontos meghatározásához szükséges adatokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza, valamint az azonosításhoz szükséges adatokkal a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága rendelkezik.

Szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta: „A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 5. számú melléklete alapján a Tiszántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség szakhatósági állásfoglalásomat kérte a "Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon" című projekt megvalósítása érdekében indult előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása tárgyában.

A Korm. rendelet 5. számú melléklete értelmében: "az eljáró hatóság a települési önkormányzat jegyzőjét, mint szakhatóságot a helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően vonja be - ha a tevékenység következtében az a környezeti elem vagy rendszer hatásviselő lehet, amelynek védelme hatáskörébe tartozik, azt érinti vagy olyan környezetveszélyeztetés fordulhat elő, amely elleni védelmet jogszabály a feladat- és hatáskörébe utalja".

Fentiek alapján megállapítottam, hogy a "Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon" című projekt megvalósítása Hajdúszoboszló Város helyi környezet- és természetvédelmi rendelkezéseivel nem ellentétes, ezért az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatásához hozzájárultam.

A jogorvoslat lehetőségét a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § (9) bekezdése biztosítja.

Hatóságom hatáskörét a Korm. rendelet 5. sz. melléklete, valamint a Ket. 44. §-a, illetékességét a Ket. 21. § c) pontja állapítja meg."

A nyilvánosságot a felügyelőség a rendelet 3. és 4. §-a szerint értesítette. A hirdetmény kifüggesztésének ideje alatt a tervezett tevékenység végzésével kapcsolatos észrevétel a felügyelőséghez nem érkezett.

A projekt keretében megvalósítandó beruházások és tevékenységek:

A) **Vízgyűjtő területek integritása:** a pályázat során meghatározott célok elérése érdekében a legelőtavak vízgyűjtő területeinek rehabilitációja történik meg, a vizes élőhelyek vízháztartását megbontó gátak, töltése és csatornák felszámolásával.

B) **Legeltetési infrastruktúra:** a legeltetési feltételek javítása érdekében pásztorszállások felújítására és pásztor kisegítő létesítmények építésére, egy teletető hodály építésére, valamint egy új kút építésére kerül sor.

C) **Előkezelések:** a legelőtavakban található nagymértékű felhalmozódott holt szerves anyag, valamint nádas-gyékényes növényzet megnyitására (az állatállomány részére hozzáférhetőség biztosítása) a pályázat során előkezeléseket alkalmaznak, mely a szerves anyag szárzúzását és esetenkénti elszállítását jelenti.

D) **Bemutató:** a projekt eredményeinek bemutatásához szükséges infrastruktúra megteremtése kapcsán a Hortobágyi-halastó területén három meglévő megfigyelő torony felújítására kerül sor.

Az érintett területek szinte 100%-ban állami tulajdonban és a HNPI vagyongazdálkodásban vannak, nincs magántulajdonú telek a projektterületen. Kivételt képez ez alól a HNPI által a projekt során megvásárlásra tervezett Kis IV-es tó, valamint a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. által megvásárlásra tervezett Kis-Tornyó-domb terület.

Minden vízgyűjtő helyreállítással kapcsolatos munkálatot a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, mint a pályázat társkezdvezményezettje felügyel.

Tonnás-csatorna megszüntetése és alternatív vízszállítási útvonal biztosítása:

A Hortobágyi-halastó keleti medencéinek lecsapolását biztosító Tonnás-csatorna Máta-pusztán halad keresztül, nyugat-keleti irányba, befogadója a Hortobágy-folyó. A halastavak kialakítása során megépített csatorna jelentős károkat okozott a Hortobágyban, és ezen belül Máta-pusztára is jellemző észak-déli vízmozgásokban. A Tonnás-csatorna, a Pap-ere természetes vízállást mintegy lefejezi, annak vize a csatornán keresztül a Hortobágy-folyóba vezetődik. A Pap-erének nyúlványain keresztül a múltban a tavaszi csapadékból utánpótló víz került a Vince-fenek és Kút-fenek laposaiba, melyek most jobbra szárazon állnak. A halastavi vizek lecsapolási útvonalának kiváltására került sor, két lehetséges alternatíva alapján. Mindkét alternatíva közös eleme a Hortobágyi-halastó keleti lecsapoló csatornájának kotrása mintegy 6300 méteren. A nádasodott, iszapodott csatorna kotrására a gyorsabb csapolás biztosítása miatt van szükség (a lecsapolások során előfordul, hogy a feliszapolódott csatorna nem bírja a terhelést, és kiönt). A keletkező kotrási anyag a meglévő földút kiemelésére szolgál, mely megakadályozza a pusztai vizek (pl. Pap-ere) vízének a lecsapoló csatornába jutását. A csatorna megszüntetése a csatorna betemetésével, a partján található depónia behordásával és elegyengetésével történik, 5500 méter hosszon, 110.000 m³ föld betemetésével. A csatornában található műtárgyak, beton átereszek elbontása és elszállítása is megtörténik. A csatorna megszüntetése a végszakasztól kezdődik és a befogadó felé halad, biztosítva ezzel a vízi szervezetek menekülési útvonalát.

A lecsapolási útvonal kialakítására két alternatíva vizsgálata történik meg:

I. számú alternatíva:

A Tonnás-csatorna kiváltása nyugati irányba (befogadó: Árkus-csatorna):

- mostani halastavi csatorna kotrása további 4300 méteren;
- a halastó területén belül egy 1500 méter hosszú földalatti zárt szelvényű vezeték kiépítése.

II. számú alternatíva:

A Tonnás-csatorna kiváltása keleti irányba (befogadó: Hortobágy-folyó):

- Szikra-csatorna kotrása mintegy 5000 méteren;
- kapcsolódó átereszek, hidak felújítása.

Kis-Kondás csatorna és gátrendszerének felszámolása

A Kis-Kondás a Hosszú-fenek természetes lapos körbegátolásával jött létre, egy rövid időszakon keresztül halastavi hasznosítása volt. A pályázat keretében a Kis-Kondás 7200 méteres csatorna és gátrendszerének felszámolására kerül sor, a gátak anyagát a szivárgók és csatornák visszatöltésre használják. A csatornában található műtárgyak, beton átereszek elbontása és elszállítása is megtörténik.

Kondás-tó északi gátjának felszámolása

A projekt során az északi és részben a keleti töltés felszámolása történik meg 3200 méteren. A gát anyagát a szivárgó visszatöltésre használják. A töltés felszámolásával megszűnik a fizikai akadály a szomszédos Rókás-pusztá és a Kondás-tó medencéje között.

V-ös tó és a Kis IV-es tó gát- és csatornarendszerének megszüntetése és csatorna áthelyezése

Az V-ös és a Kis IV-es tavak megépítésével jelentősen sérült a Kecskés-pusztán található Kunfényes-lapos és Zsombékos-lapos vízgyűjtőjének integritása. Az V-ös tó jelenleg is halastóként használt, erősen gyékényes, nádas tó, míg a Kis IV-es tó halastavi használatát felhagyták.

A pályázat megvalósítása során az V-ös tó nyugati töltése és a Kis IV-es tó körtöltése megszűnik mintegy 4000 méteren, ezáltal a két terület integrálódik a környező pusztába, és jelentősen javul az eredeti vízgyűjtőterület természetességi állapota is. A gátak anyagát a szivárgók és csatornák visszatöltésre használják. A megszüntetett feltöltő csatornák kiváltására van szükség mintegy 2800 méteren, az V-ös tó északi és keleti oldalán, valamint a Kis IV-es tó keleti oldalán. A csatornában található műtárgyak, beton átereszek elszállítása is megtörténik. A kiváltáshoz három új műtárgy építésére van szükség.

Nagyréti-csatorna megszüntetése

A Nagyréti-csatorna eredeti funkciója öntözés, majd természetvédelmi célú árasztás volt, ám funkcióját sosem látta el, viszont számos káros hatása (pl. Tárkány-fok lefejezése, Borsós-réttel való vízmozgások megszüntetése) a mai napig is érzékelhető. A projekt során a 3550 méter hosszú csatorna visszatöltése történik meg a csatorna töltéséből. A csatornában található műtárgyak, beton átereszek elszállítása is megtörténik.

Nagyág-ér vízvesztésének mérséklése

A Nagyréti-csatorna felszámolásával helyreáll az Angyalháza- és Szelencés-puszták közötti felszíni és felszín alatti vízmozgás, ami azt eredményezheti, hogy a Nagyág-éren keresztül a csapadék gyorsan lefolyhat a csatornává alakított, alacsony vízszinten tartott Hortobágy-folyóba, ezért a vízháztartás egyensúlyának megtartása érdekében a Nagyág-ér torkolati szakaszába egy fenékküszöböt kell beépíteni.

Zám projekt terület

Halas-átjáró vízáteresztő képességének javítása

A pályázat megvalósítása során a Halas-feneket átszelő átjárótól nyugatra található Moha-gát felszámolása történik meg, mintegy 400 méter hosszban. A gát anyagának elhelyezésére a gátat kísérő (a gát kialakításakor keletkező) egykori anyagnyerő területet használják. A Moha-gát megszüntetésével helyreáll a Halas-fenék természetes vízjárása.

A Halas-fenéken áthúzódó 550 méteres átjárón egy átereszt találhatók, amely akadályozza a lapos természetes vízjárását. A DNY-i területen, a korábban épített magas vezetőségű út gátolja a vízgyűjtő területről beérkező vizek beáramlását, ezért itt a már meglévő, de nem funkcionáló átereszt átépítését tervezik.

Három alternatívát vizsgáltak:

I. számú alternatíva:

Az 550 méter hosszú töltés teljes megszüntetése, elbontása a környező utak stabilizálásához.

II. számú alternatíva:

További, a vízügyi tervezés során meghatározott átereszek elhelyezése a töltésben.

III. számú alternatíva:

A vízügyi tervezés során meghatározott helyeken stabilizált gázlók kiépítése a töltéstestben.

Ó-Sárosér csatornájának megszüntetése

A vízrendezések során az Ó-Sárosér természetes medrébe egy 4500 méter hosszú csatornát húztak, mely (természetes vízfolyás révén) kapcsolatban áll a környező laposokkal, ezért az itt található csatorna leszárítja a természetes laposokat Zám területén. A projekt során a csatorna kialakításakor képződött depónia felhasználásával tervezik a csatorna visszatöltését. A csatornában található műtárgyak, beton átereszek elszállítása is megtörténik. A projekthez kapcsolódóan megszűnnek a Csécsi-halastótól délre található kaszáló egykori árkai, csatornái is.

Kajla vízháztartásának rendezése

A Kajla DNY-i területén található ún. Kajla-farok segítségével közvetlen összeköttetésben áll a Sarkad-Sároséri-csatornával. A csatorna alacsony vízszintje esetében a lapos természetes eredetű vizének jelentős része a csatornába távozik, míg belvizes/árvizes időszakban a lapos megtelik szerves anyaggal dúsított vízzel, mely egyik negatív következménye, hogy a Kajla-farkban megjelent és terjed az invazív, tájidegen gyalogakác (*Amorpha fruticosa*).

A kedvezőtlen hatások megszüntetésére a Kajla-farokban egy állandó fenékküszöb kerül kialakításra, mely extrém nagy víz esetén biztosítja a lapos víztöbbletének a leadását a csatorna felé.

Pentezug projekt terület

Kungyörgyi-lecsapoló természetközeli alakítása

A Kungyörgyi-halastó lecsapoló csatornáját úgy alakították ki, hogy az egyben a Fekete-rét nevezetű lapos vizét is lecsapolja. Az utóbbi években a csatorna feliszapolódott, ezért, amellett, hogy a lapos vizét továbbra is csapolja, a vízvezető funkcióját nem tudja elégségesen ellátni. Emellett az őszi időszakban, a csatornában található akadályok miatt a lecsapoló víz rendszeresen elárasztja a környező pusztákat. A projekt során a meglévő lecsapoló csatorna kezdeti 1500 méteres szakaszán kotrást terveznek, míg a Fekete-rét lecsapolását is ellátó csatornaszakasz csatornajellegét megszüntetik 4500 méteren, és egy lapos részsűjű, természetközeli jellegeket mutató lecsapolót alakítanak ki.

Tevékenységek, beavatkozások:

A projekt során az alábbi területi bontásban történnek felújítások és építések:

Település	Helyszín	Beavatkozás	Mennyiség
Tiszacsege	Rókás/Elek-tanya	pásztorszállás felújítása	2 db
Hortobágy	Kungyörgy teleltető	hodály felújítása	1 db
Hortobágy	Százköblös	pásztorszállás felújítása	1 db
Hortobágy	Tornyai-domb	pásztorszállás felújítása	1 db
Hortobágy	Sároséri-erdő	pásztorszállás felújítása	1 db
Hortobágy	Kecskés-pusztá	tároló és kisegítő épület építése	2 db
Hortobágy	Vince-kút	tároló és kisegítő épület építése	2 db
Hortobágy	Fekete-rét	tároló és kisegítő épület építése	2 db
Hortobágy	Kis-Kondás	tároló és kisegítő épület építése	2 db
Hortobágy	Zám	tároló és kisegítő épület építése	2 db
Hortobágy	Kis-Tornyai-domb	teleltető hodály építése	1 db
Hortobágy	Gulya-kút	kút építése	1 db

A hat helyszínen történő legeltetési infrastruktúra kialakítás során helyszínenként 2-2 db, egyenként 25 m²-es (25 légm³-es) pásztor kisegítő létesítmény épül (raktárhelyiség és

kiszolgáló épület). A kialakításhoz szükséges három helyszínen (Kecskés-pusztá, Vince-kút, Fekete-rét) 3-3, egyenként 400 m²-es kivett terület kialakítása.

A telettető hodály építése során a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. rendelkezésre álló 6000 m² kivett mellé, a szomszédos magántulajdonú gyepből (ami tulajdonképpen rontott, kivett terület) 9500 m² terület megvásárlására és egy telekké alakítására kerül sor. A mellette lévő HNPI vagyongépezésű kivett területen történik meg a megközelítési út kialakítása.

A beruházás kivitelezésének tervezett időpontja:

Vízgyűjtő területek integritása

Amennyiben a vízjogi engedélyeztetés és a kivitelezéshez kapcsolódó közbeszerzési eljárás a tervezettnél korábban lezárul, már 2016-ban megkezdődik a földmunka. A kivitelezési munkálatok az adott év július 15. és november 31. között folynak, az időjárási viszonyoknak megfelelően. Extrém időjárás esetén a kivitelezési munkák 2019. november 31-ig elhúzódnak.

Legeltetési infrastruktúra

A pásztorszállások felújítása és pásztor kisegítő létesítmények építésére 2015-2016-ban kerül sor. Időbeni korlátozás nem indokolt.

A telettető hodály építésére 2015-2016-ban kerül sor. Időbeni korlátozás nem indokolt.

Az új kút építését 2017-re tervezték, a vízjogi létesítési engedély beszerzését követően.

Előkezelések

Az előkezelésekhez kapcsolódó szárzúzások a tervek szerint 2014. ősze és 2016. tele között zajlanak. Egy területen maximálisan két alkalommal terveznek előkezelést. Az előkezelések július 15. és február 28. között történnek.

Megállapítottam, hogy a legelőtavak élőhelykezelése c. projektet a Hortobágy Nemzeti Park területére, Natura 2000 területre tervezték. A projekt terület részben beletartozik a nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyek a Ramsari területek hálózatába is: Kecskés-pusztá (Kunfényes-lapos, Zsombékos-lapos); Hortobágyi-halastó (Kondás-tó, V-ös tó, kis IV-es tó); Kis-Kondás; Zám-pusztá; Angyalháza (Hortobágy-folyó, Nagyréti-csatorna); Szelencés.

A Hortobágyi Nemzeti Park országos jelentőségű védett terület a Hortobágyi Nemzeti Park védettségének fenntartásáról szóló 131/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet alapján, valamint a Natura 2000 hálózat része, mint Hortobágy különleges madárvédelmi és Hortobágy kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet szerint.

Hortobágy (HUHN20002) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület adatai

Név: Hortobágy

Kód: HUHN20002

JELÖLŐ ÉLŐHELYEK

1530* Pannon szikes sztyeppek es mocsarak

3130 Oligo-mezotróf állóvizek Littorelletea uniflorae és/vagy Isoeto-Nanojuncetea vegetációval

3150 Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel

6250 Síksági pannon löszgyepek

9110 Euro-szibériai erdősztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)

JELÖLŐ FAJOK

Emlősök

vidra (*Lutra lutra*)
molnárgörény (*Mustela eversmannii*)
ürge (*Spermophilus citellus*)

Halak

vágócsík (*Cobitis taenia*)
halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*)
réticsík (*Misgurnus fossilis*)
szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)

Lepkék

sztyepplepke (*Catopta thrips*)
nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*)
nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

Egyéb gerinctelenek

nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*)
nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

Kételtűek és hüllők

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)

Növények

kisfészki aszat (*Cirsium brachycephalum*)
metyefű (*Marsilea quadrifolia*)

Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi terület adatai

Név: Hortobágy

Kód: HUHN10002

JELÖLŐ MADÁRFAJOK

bölömbika (*Botaurus stellaris*)
törpegém (*Ixobrychus minutus*)
bakcsó (*Nycticorax nycticorax*)
üstökögém (*Ardeola ralloides*)
kis kócsag (*Egretta garzetta*)
nagy kócsag (*Egretta alba*)
vörös géme (*Ardea purpurea*)
fekete gólya (*Ciconia nigra*)
fehér gólya (*Ciconia ciconia*)
batla (*Plegadis falcinellus*)
kanalagém (*Platalea leucorodia*)
kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*)

kis lilik (*Anser erythropus*)
vörösnyakú lúd (*Branta ruficollis*)
cigányréce (*Aythya nyroca*)
kis bukó (*Mergus albellus*)
barna kánya (*Milvus migrans*)
rétisas (*Haliaeetus albicilla*)
kígyászölyv (*Circus gallicus*)
barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)
kékes rétihéja (*Circus cyaneus*)
hamvas rétihéja (*Circus pygargus*)
pusztai ölyv (*Buteo rufinus*)
békászó sas (*Aquila pomarina*)
parlagi sas (*Aquila heliaca*)
halászsas (*Pandion haliaetus*)
kék vércse (*Falco vespertinus*)
kerecsensólyom (*Falco cherrug*)
pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*)
kis vízicsibe (*Porzana parva*)
haris (*Crex crex*)
daru (*Grus grus*)
túzok (*Otis tarda*)
gólyatöcs (*Himantopus himantopus*)
gulipán (*Recurvirostra avosetta*)
ugartyúk (*Burhinus oedicephalus*)
havasi lile (*Charadrius morinellus*)
aranylile (*Pluvialis apricaria*)
pajzsoscankó (*Philomachus pugnax*)
réti cankó (*Tringa glareola*)
kúszvágó csér (*Sterna hirundo*)
fattyúszerkő (*Chlidonias hybrida*)
kormos szerkő (*Chlidonias niger*)
réti fülesbagoly (*Asio flammeus*)
szalakóta (*Coracias garrulus*)
fekete harkály (*Dryocopus martius*)
balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*)
parlagi pityer (*Anthus campestris*)
kékbegy (*Luscinia svecica*)
fülemülesítke (*Acrocephalus melanopogon*)
csíkosfejű nádiposzáta (*Acrocephalus paludicola*)
tövisszúró gébics (*Lanius collurio*)
kis őrgébics (*Lanius minor*)

A létesítés várható élővilágvédelmi hatásai

Az egyes részterületeken tervezett beavatkozások vonatkozásában leginkább azoknak a gerinctelen fajoknak van jelentőségük, amelyek jellegzetes élőhelye előfordul a kivitelezési munkálatokkal közvetlenül érintett területeken. A mélyreható változásokat, és viszonylag jelentős nagyságú területeket érintő töltésbontások, csatorna átalakítások és további egyéb kisebb területigényű akciók olyan élőhelyeket érintenek, amelyek mesterséges eredetűek, és

amelyek zöménél korábban is viszonylag erős igénybevétel volt jellemző. Ezeken az élőhelyeken leginkább a tágtűrésű, a térségben általánosan elterjedt fajok jellemzők.

Természetvédelmi szempontból különös jelentőségű, egyedileg a tervezett beavatkozásokkal közvetlenül vagy közvetetten érintett, e területekhez kötődő szárazföldi makrogerinctelen fajok előfordulása nem valószínű. Az ilyen helyeken megjelenhetnek ugyan időszakosan olyan védett fajok is, mint például a szongáriai cselőpók, sisakos sáska és aranypettyes bábrabló, de a fajok lokális populációjának keretében az ilyen egyedeknek, illetve azok érintett élőhelyének csekély a jelentősége.

A beavatkozásokat kísérő közvetlen hatótényezőket mindenekelőtt a földmunkák és az azokkal kapcsolatos egyéb tevékenység (felvonulás, szállítási útvonalak stb.) jelentik. A közvetlenül érintett területeken, az elbontandó töltések nyomvonalában, átalakítandó csatornák mentén és a műtárgyak környezetében a talaj felszínén, a felső talajrétegben élő fajok többségét eliminálják a munkálatok hatásai. A földmunkáknak közvetlenül nem kitett felszíneken a taposás vagy depózás hasonló hatásokkal jár együtt. Azokon a területeken, amelyeken valamilyen földmunka és az ahhoz kapcsolódó egyéb tevékenység folyik, a közvetett hatások leginkább a munkaterület környezetében, legfeljebb néhány tíz méteres körzetben, az általános zavaró hatások (rezgések, zaj) mellett a porszennyezés jelentkezik időszakosan, időjárástól függően és a távolsággal fordított arányban káros hatótényezőként a közvetett hatásterületen.

Az egyes területek regenerációját elősegíteni hivatott, illetve utókezelésnél alkalmazott szárazzások lényegében a természetvédelmi kezelés részeként értékelhető. A bolygatott felszíneken, vagy egyéb okból degradálódott élőhelyeken a magaskórós növényzet és a feltörekvő tájidegen cserjék vagy sarjak eltávolítása értékes makrogerinctelen fajokat nem fog érinteni.

A projekt keretében tervezett beavatkozások hatásaival kapcsolatban összegezve megállapítható, hogy a kivitelezési munkálatok során nem kerülnek veszélybe a térségre jellemző különös jelentőségű, és az érintett területekhez, illetve azok környezetéhez (közvetett hatásterület) kötődő védett vagy fokozottan védett természeti értékek. Az országos védettségű nemzeti parki területre jellemző és a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló egyetlen kiemelkedő természetvédelmi értékű vagy európai közösségi jelentőségű állatfaj, illetve ilyennek élőhelye nem károsodik a létesítés során.

A pályázat során megszüntetendő csatornák, töltések a projekt keretében gyepterületre kerülnek át. A pályázat eredményeként megszűnik 10700 m² Natura 2000 jelölő élőhely és létrejön 263.000 m². A négy, részletezett legeltetési infrastruktúra kialakításának köszönhetően további, legalább 700 ha (7.000.000 m²) területen javul a jelölő Natura 2000 élőhely állapota, az ökológiailag magas szintű legeltetés következtében.

Az üzemeltetés várható élővilág-védelmi hatásai

A projekt befejezését követően, a beavatkozások jótékony hatásainak köszönhetően, a korábbinál várhatóan jóval kedvezőbb ökológiai állapot alakul ki a célterületeken. A vízháztartás javítása és az ún. legelőtavak kialakulása, ami a legjelentősebb cél is egyben, jótékonyan hat az élőhelyek stabilitására és diverzítására is. Az projektterületeken előforduló élőhelytípusok közül, a szárazföldi makrogerinctelen állatok szempontjából igen nagy a vizenyős rétek, mocsárrétek jelentősége, amelyekhez főleg a bogarak nagyszámú, természetvédelmi szempontból is fontos faja kötődik. A zsombékosodó, ecsetpázsittal meghatározott rétek, egyes mára igen ritka, szinte kiveszőfélben lévő olyan fajai számára

javulhatnak az életfeltételek, mint például a lakkos gyászfutó vagy a pajzsos pöfögőfutó. A jelentős kiterjedésű tartósan vízzel borított területek, a környezetükben lévő, egyéb élőhelyeken is kiegyensúlyozottabb viszonyok kialakulását eredményezik, ami némileg ellensúlyozza az egyre gyakoribb és hosszabb szélsőséges szárazság hatásait. Ez utóbbi különösen a magasabban fekvő, kevésbé szikes talajokon, eredményezhet nagyobb fajgazdagságot, és számos olyan visszahúzódott faj állományainak regenerációját, mint pl. az aranypettyes bábrabló, azúrkeké büzfutó, hólyaghúzófélék stb.

A tájidegen fásszárú növényzet, főleg amerikai kőris ligetek és tamariskatiltetvény eliminálása az eredetileg löszgyep jellegű vagy cickóros és ürmös pusztákkal rokonítható élőhelyek regenerálódását segíti elő. Ezek az élőhelyek a fent már részletezettek értelmében nagyszámú, a térségben jőszerivel már csak a Hortobágyon stabil populációkkal rendelkező gerinctelen fajok jellegzetes élőhelye.

A célirányos természetvédelmi kezelés projektterületeken általánosságban kedvező ökológiai folyamatokat generál, amelyek idővel az irányított szukcesszió révén a szárazföldi makrogerinctelen állatok számára is sokrétű és stabil élőhelyi viszonyokat tart fenn, javítva egyben számos jelentős faj természetvédelmi helyzetét.

A projekt által megcélzott madárfajokra gyakorolt hatásokat is megvizsgálták. A pályázat során megvalósuló természetvédelmi célú legeltetés hatására kialakuló mozaikos növényzeti struktúra, nyílt vizes felszínek, kopár foltok növelni fogják a piros lábú cankó, a nagy goda, a bibic állományát, a fehérszárnyú szerkő megtelepedését segít elő, növelni fogja a füstös cankó számára alkalmas élőhelyek kiterjedését, ezért várhatóan nő az átvonuló állománya is, hozzá járulhatnak a székicsér ismételt megjelenéséhez. A pályázat során megvalósuló legeltetés-intenzitás növekedés kedvező hatással lehet az ürge (*Spermophilus citellus*) állományára is.

A legeltetési infrastruktúrák kialakításakor csak alkalmi jellegű zavaró hatással kell számolni, tekintettel azok kis területi kiterjedésére. A felújítások során törekedni kell a jelölt madárfajok zavarásának csökkentésére, ezért a kivitelezést költséi időszakon kívül (augusztus 1. és február 28. között) javasolt végezni.

Az előkezelés során történő beavatkozásokat minden esetben kontrollal, a természetvédelmi kezelő szakfelügyeletével kell végezni. A zombékos élőhelyeket a gépi munkavégzésből alapvetően ki kell hagyni. Kivételesen indokolt esetben a zombékosok előkezelése (szárazítása) vízzel telt, teljesen fagyott viszonyok között történhet, a szárazító maximális magasságig történő kiemelésével. Az előkezelések során néhány madárfaj esetében alkalmi jellegű, kis mértékű zavarás adódhat. A beavatkozások javasolt fészkelési időn, július 15. és február 28. között végezni.

A zombékos, vagy zombékosodásra hajlamos területeken az élőhely rekonstrukcióját a géppel végzett szárazítást, kaszálást csak úgy javasolt végezni, hogy közvetlenül a munkálatok megkezdése előtt a terület ellenőrzése megtörténik, a munkákat folyamatos kontroll mellett végzik, és az értékes zombékos állományokat a munkavégzésből kihagyják, vagy szükség esetén az arra alkalmas részeken csak speciális, kíméletes módon végeznek beavatkozást.

A tartós vízállások környezetében, időszakosan kialakuló nagy tűzlepke élőhelyeken, az esetleges ideiglenes depóniák kialakítása, vízelvezetés a megközelítési útvonalakon ronthatja a faj lokális természetvédelmi helyzetét, ezért a tervezési területen belül utólagosan szükségessé váló kíméleti területeket a természetvédelmi kezelő állapítja meg.

Az erős kivilágítás hatással lehet a területen fészkelő és átvonuló madárfajokra, ezért mind a kivitelezés, mind az üzemeltetés során kerülni kell a terület erős megvilágítását.

A kivitelezés során az élőhely állományainak kis részén jórészt ideiglenes, később megszűnő zavarás és bolygatás várható. A fellépő gyomosodás a szikes talaj és a projektben is jelentős szerepet kapó legeltetés miatt nem lesz jelentős, így kezelése és az érintett területek rekonstrukciója megoldott.

A projektterületen belül Zámon vannak összefüggőbb löszgyepes állományok, illetve a szikes legelőkre ágyazódó mozaikos foltok. A projekt elsősorban az erősebb legeltetés révén érinti őket, illetve a gyepek kaszálása helyetti legeltetés miatt változhat a kezelési mód. A mérsékelt legeltetés az érintett löszgyep foltok természetességét nem vagy kismértékben rontja, a kaszálással szemben kedvezőbb kezelést jelenthet. Ügyelni kell a legeltetési intenzitás alacsonyan tartására.

Természetvédelmi szempontú előírásaim kialakításánál figyelembe vettem a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 1059-58/2014. iktatószámú ügyféli nyilatkozatát. Az igazgatóság a projektben tervezett beavatkozásokat a természetvédelmi célokkal egyezőnek ítéli, természetvédelmi szakmai szempontból egyetért. Megállapítja, hogy a pályázati célok a védett területen lévő természeti értékek megőrzését, állapotuk javítását szolgálja.

Véleményem kialakítása során a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 7. § (1), (2) a); 8. § (1), 16. § (4), (5); 17. § (1); 28. § (2); 31.§; 35. § (1) a), b); 36. § (2); 42. § (1), (2); 43. § (1) bekezdéseit vettem figyelembe.

A védett fajok listáját és pénzben kifejezett értékét a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet 1. számú melléklete teszi közzé.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján a tervezett létesítmények megvalósításakor, a munkavégzés során feltételezhető a legnagyobb hatás a környezetre, mivel munkagépek ekkor lesznek a területen. Zaj- és rezgésvédelmi szempontból védendő létesítmény nincs a tervezési területen.

A földmunkák végzésekor a földtani közeg szennyezése (pl. üzemanyag-olaj elfolyás) legfeljebb a munkagépek esetleges balesetekkor fordulhat elő.

A területen levegő szennyezésével, bűzhatással járó tevékenységet – az ideiglenes, imissziós határérték túllépést nem okozó szennyezőanyag kibocsátással járó gépjármű, munkagép forgalmon kívül – nem terveznek.

A szakhatósági állásfoglalások, és a felügyelőség véleménye szerint a tevékenység végzése nem gyakorol jelentős hatást környezetére, így a környezeti hatásvizsgálat elvégzése nem indokolt.

Mivel nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, és a tervezett tevékenység nem tartozik a rendelet 2. számú mellékletének hatálya alá, ezért jelen határozatban a rendelet 5. § (2) bekezdés ac) pontja szerint tájékoztattam az ügyfelet, hogy a tevékenység az illetékes építésügyi hatóság által kiadott határozat, valamint vízi-létesítmények létesítése vonatkozásában a vízügyi hatóság által kiadott vízjogi létesítési engedély jogerőre emelkedését követően kezdhető meg, illetőleg folytatható.

Engedélyes a módosított 33/2005. (XII. 25.) KvVM rendelet 1. sz. mellékletének 49. pontjában meghatározott 250.000 Ft eljárási díjfizetési kötelezettségének eleget tett.

A jogorvoslati eljárási díj mértékét a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási díjairól szóló 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet 2. § (4) és (7) bekezdése alapján állapítottam meg.

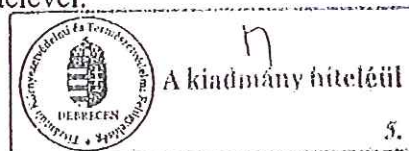
A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 67. § (2) bekezdése alapján a környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálat alapján hozott határozatát az előzetes vizsgálati eljárás iránti kérelem hatóságához történő megérkezését követő naptól számított negyvenöt napon belül hozza meg, ha az ügyben közmeghallgatás tartása szükséges, az ügyintézési határidő két hónap.

Ugyanakkor a Ket. 33. § (3) bekezdésének c) és d) pontja alapján az ügyintézési határidőbe nem számít be a hiánypótlásra irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, valamint a szakhatóság eljárásának időtartama.

Határozatomat, a jogszabály adta ügyintézési határidőn belül, a 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendeletben biztosított jogkörömben eljárva, a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3., 4. és 5. §-a alapján hoztam meg, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseinek figyelembevételével.

Debrecen, 2015. február 13.

Kelemen Béla
igazgató
nevében és megbízásából

Körös Csaba s.k.
igazgatási és koordinációs
igazgatóhelyettes

Kapják:

1. Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. (4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.) (T)
2. BELEMNITES Mérnöki Iroda Kft. (2100 Gödöllő, Dózsa György u. 13.) (T)
3. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (4024 Debrecen, Sumen u. 2.) (T)
4. Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve (4028 Debrecen, Rózsahegy u. 4.)
5. Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Igazgató-helyettesi Szervezet, Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály (4001 Debrecen, Pf.: 155.)
6. Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala (4001 Debrecen, Pf.: 218.)
7. Hortobágy Község Önkormányzata (4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.) (T) + kísérlőlevél + hirdetménytervezet a határozat közzétételéhez
8. Tiszacsege Város Önkormányzat Jegyzője (4066 Tiszacsege, Kossuth u. 5.) (T) + kísérlőlevél + hirdetménytervezet a határozat közzétételéhez
9. Balmazújváros Város Önkormányzat Jegyzője (4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.) (T) + kísérlőlevél + hirdetménytervezet a határozat közzétételéhez
10. Nádudvar Város Önkormányzat Jegyzője (4181 Nádudvar, Fő u. 119.) (T) + kísérlőlevél + hirdetménytervezet a határozat közzétételéhez
11. Hajdúszoboszló Város Önkormányzat Jegyzője (4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.) (T) + kísérlőlevél + hirdetménytervezet a határozat közzétételéhez
12. TIKTF Irattár

N:\usr\uszl\uszkozos\htokozos\Ugygazdaktol\2015\180 lezaro határozat.doc

2016 MÁJ 04.

3-2016/101

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

4024 Debrecen, Sumen u. 2. Telefon: (52) 529-920 Fax: (52) 529-940
Levelezési cím: 4002 Debrecen, Pf. 216. E-mail: hnp@www.hnp.hu
Adószám: 15323871-2-09 Bank: 10034002-01743654-00000000

Kérjük, válaszában hivatkozzon iktatószámunkra!

Fabó István ügyvezető

„Körös-Aqua” Tervezési, beruházási és
Kereskedelmi Kft.

Békésszentandrás
Szentesi út 4.

5561

408-19/2016

Ikt.sz.:2185-2/2016.

Ea:Korháné Nagy Tünde/Orcsikné Hamar Tünde

Melléklet:-

Ügyintézés

módja: Posta

Hiv.sz.:K-2016/83.

Irányítás:-

Tárgy:Vagyonkezelői hozzájárulás LIFE pályázat
keretében vízjogi létesítési engedélyezési
eljáráshoz

Tisztelt Ügyvezető Úr!

Igazgatóságomhoz a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. megbízásából érkezett, „*Legelőtavak élőhely-kezelése a Hortobágyon*” c. LIFE11 NAT/HU/000924 sz. projekt tárgyú kérelméhez, - a csatolt műszaki dokumentációk és meghatalmazás alapján - a Magyar Állam tulajdonában és Igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő, beavatkozással érintett ingatlanokon („Körös-Aqua” Tervezési, beruházási és Kereskedelmi Kft. által elkészített engedélyezési tervdokumentációban pontosított hrsz-okon) a vízi létesítmények tájrehabilitációja C.1 - C.4 akció vízjogi létesítési engedélyezési eljárás lefolytatásához

vagyonkezelői hozzájárulásomat megadom.

Amennyiben a fejlesztés megvalósításához hozzájárulásomon túl tulajdonosi hozzájárulás is szükséges, úgy azt az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X.4) Korm. rendelet alapján a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Hajdú-Bihar Megyei Területi Irodájánál (4025 Debrecen, Miklós u. 4. I/11.), illetve az NFA Szervezet Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Irodájánál (5000 Szolnok, Ady E. út 37. III. em.) kell kezdeményezniük.

Felhívom szíves figyelmét, hogy jelen hozzájárulás nem helyettesíti az eljárás során szükséges, hatályos jogszabályok alapján beszerzendő engedélyeket és szakhatósági hozzájárulásokat.

Hozzájárulásomat a címzett kérelmére az érintett ingatlanok természetvédelmi- és vagyonkezelőjeként adtam ki.

Debrecen, 2016. április 25.

Tisztelettel:

dr. Kovács Zita
igazgató

Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság
4025 Debrecen, Hatvan u. 8-10.
4001 Debrecen, Pf.: 57.
Tel.: (52) 410-677
Fax: (52) 316-662
E-mail: titkarsag@tivizig.hu

IGAZGATÓ

Tel: (52) 316-537
E-mail: bara@tivizig.hu

Címzett: „KÖRÖS-AQUA” Kft.

Tárgy: vagyonekezelői nyilatkozat

Hiv.sz.: K-017-2014

Előadója:

Mell.:

Ügyiratszám: K000778-0004/2016

Előadó: Viktor István, Balog Sándor,
Balogh Tibor

E-mail:

Békésszentandrás

Szentesi út 4.

5561

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság, székhely: Debrecen, Hatvan utca 8-10. szám, mint az állami tulajdon vagyonekezelője, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 11. § (8) bekezdés alapján

vagyonekezelői hozzájáruló nyilatkozatunkat

az alábbiak szerint adjuk meg:

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság hozzájárulását adja ahhoz, hogy a Magyar Állam tulajdonában és a TIVIZIG vagyonekezelésében lévő:

Település	Hrsz.	Művelési ág	Igazgatósági megnevezés
Hajdúszoboszló	0801	kivett, csatorna	Hortobágy főcsatorna
Hortobágy	02/2	nádas	Hortobágy főcsatorna
Hortobágy	02/5	nádas	Hortobágy főcsatorna
Hortobágy	02/12	kivett, csatorna	Hortobágy főcsatorna
Hortobágy	01558/2	kivett, csatorna	Hortobágy főcsatorna
Hortobágy	01650	kivett, csatorna	Hortobágy főcsatorna
Hortobágy	1002	nádas	Hortobágy főcsatorna
Hortobágy	1003	kivett, csatorna	Hortobágy főcsatorna

megnevezésű ingatlanok igénybevétele a „Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon” megnevezésű LIFE11 NAT/HU/924 LIFE+ projekt megvalósuljon a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. megbízásából és a „KÖRÖS-AQUA” Kft. által készített K-017-2014. munkaszámú vízjogi engedélyezési terv alapján.

A Nemzeti Vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. tv. 1. sz. melléklet A. II. 6. pontjában az állam kizárólagos tulajdonában lévő vízilétesítmények, 2 m³/s torkolati vízszállító-képességet meghaladó csatornák közt nevesíti a Hortobágy-főcsatornát.

Előzmények:

A Hortobágymenti Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. (4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.) megbízásából a KÖRÖS-AQUA Kft. (5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4 sz.) a K-017-2014 számú engedélyezési terv alapján kezelői hozzájárulást kért igazgatóságunktól. A tájrehabilitációhoz előzetes vizsgálati dokumentáció készült, melyet a TIKÖFE 180/06/2015. ikt. számú határozattal hagyott jóvá. A tájrehabilitáció során a csatornák meg-

szüntetése, átépítése és műtárgymunkák TIVIZIG kezelésű vízi létesítményt csak befogadóként érintenek (Hortobágy-főcsatorna, Sarkad-Mérges-Sáros-ér csatorna).

1. Nagyréti öntözőcsatorna (megszüntetendő):

Nagyréti-mocsár vízellátását szolgálta.

Megszüntetésre kerülő vízkivétel helye: Hortobágy-főcsatorna 28+750 szelvény

A Nagyréti-csatorna megszüntetésre kerül, kétoldali depónia mederbe töltésével.

Hortobágy-főcsatorna nyilvántartási adatai:

Szelvénye:	28+750
Rézsű hajlás:	1:1,5
Fenékszélesség:	6,0 m
Fenékszint:	86,50 mBf.
Mértékadó belvízszint:	87,30 mBf.
Mértékadó belvízhozam:	23,5 m ³ /s

2. Tonnás lecsapoló-csatorna (megszüntetendő):

A Tonnás csatorna megszüntetésre kerül, helyén vízelvezető vápa létesül.

Befogadóba jobb oldalról csatlakozó vápa szelvénye: 5+580

Rézsű hajlás: 1 : 25

Fenékszint (tengelyben): 86,08 m B. f.

Befogadó Hortobágy-főcsatorna nyilvántartási adatai:

Szelvénye:	40+408
Rézsű hajlás:	1 : 1,5
Fenékszélesség:	6,0 m
Fenékszint:	84,82 m B. f.
Mértékadó belvízszint:	87,82 m B. f.
Mértékadó belvízhozam:	23,5 m ³ /s

3. Szikra lecsapoló-csatorna (átépítés):

A Szikra lecsapoló-csatorna, új nyomvonalon a Hortobágyi halastó lecsapolására szolgál.

Befogadóba jobbról csatlakozás szelvénye: 0+000

Rézsű hajlás: 1 : 1,5

Fenékszélesség: 1,5 m

Fenékszint: 86,02 m B. f.

Maximális üzemi vízszint: 88,70 m B. f.

Lecsapolás mértékadó vízhozama: 3,0 m³/s

Befogadó Hortobágy-főcsatorna nyilvántartási adatai:

Szelvénye:	36+200
Rézsű hajlás:	1 : 1,5
Fenékszélesség:	6,0 m
Fenékszint:	84,52 m B. f.
Mértékadó belvízszint:	87,52 m B. f.
Mértékadó belvízhozam:	23,5 m ³ /s

4. Kungyörgyi lecsapoló-csatorna (megszüntetendő):

A Kungyörgyi lecsapoló-csatorna megszüntetésre kerül, helyén vízelvezető vápa épül.

Befogadóba jobb oldalról csatlakozó vápa szelvénye: 6+017

Rézsű hajlás: 1 : 20

Fenékszélesség: 2,0 m

Fenékszint (tengelyben): 85,00 m B. f.

Befogadó Hortobágy-főcsatorna nyilvántartási adatai:

Szelvénye:	30+880
Rézsű hajlás:	1 : 1,5
Fenékszélesség:	6,0 m
Fenékszint:	83,92 m B. f.

Mértékadó belvízszint: 87,32 m B. f.
Mértékadó belvízhozam: 23,5 m³/s

5. Sáros-ér (megszüntetendő):

A Sáros-ér megszüntetésre kerül, helyén vízelvezető vápa épül.
Befogadóba jobbról csatlakozó vápa szelvénye: 0+000
Rézsú hajlás: 1 : 20
Fenékszint (tengelyben): 86,35 m B. f.
Befogadó Sarkad-Mérges-Sáros-ér nyilvántartási adatai:
Szelvénye: 10+030
Rézsú hajlás: 1 : 1,5
Fenékszélesség: 2,0 m
Fenékszint: 84,52 m B. f.
Mértékadó belvízszint: 87,40 m B. f.
Mértékadó belvízhozam: 5,0 m³/s

Előírások:

- A tájrehabilitációval érintett vízelvezetőművek megszüntetését, átépítését a terület valamennyi gazdálkodójával (bérlőjével, kezelőjével, tulajdonosával) a beruházónak (engedélyesnek) egyeztetnie szükséges a hozzájárulás beszerzése céljából.
- Az építési munkák megkezdése előtt szakfelügyeletet kell megrendelni a TIVIZIG Hajdúszoboszlói Szakasztechnikusok Szakszervezetétől (4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi út 161. tel: 52/360-792) a munkák megkezdése előtt legalább 8 munkanappal. A szakfelügyelet ellátásának megrendeléséhez szükséges kérelem az Igazgatóság honlapjáról (www.tivizig.hu) letölthető. A kivitelezés csak a vagyongazdálkodóval a szakfelügyelet ellátására megkötött szerződés aláírását követően kezdhető meg.
- A befogadó belvízcsatornában a megadott mértékadó vízszinteket meghaladó vízállások is kialakulhatnak, ezért a becsatlakozó csatorna, vápa vizének esetenkénti visszaduzzasztására számítani kell.
- A befogadó csatorna mellett a partéltól számított 6,0 m szélességű fenntartósávot szabadon kell hagyni, a fenntartási, belvíz védekezési munkák zavartalan lebonyolítása érdekében.
- Az építési munkálatok befejezése után a befogadó part menti sávját eredeti állapotába vissza kell állítani.
- A műszaki átadás-átvételhez a hozzájárulásunk feltétele a megvalósulási terv két példányának megküldése igazgatóságunk részére.

Nyilatkozatunkat a folyamatban lévő engedélyezési eljáráshoz adtuk ki a lefolytatott helyszíni bejárást követően.

A tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat kiadására a kizárólagos állami tulajdonú nemzeti vagyon esetében a Nemzeti Vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. tv. 11 § (8) bekezdés szerint - a közérdekből külön jogszabályban feljogosított szervek kivételével - a tulajdonosi jog gyakorlója jogosult.

A jelen nyilatkozat szolgálmi jog alapítására nem jogosít.

Debrecen, 2016. április 1.

Tisztelettel:

Bara Sándor

Kapják: 1./ Címzett
2./ Szakasztechnikusok Szakszervezet Hajdúszoboszló+terv
3./ Irattár

Kutatás-Termelés MOL
Termelés MOL
Kelet-magyarországi Termelés
5525 Füzesgyarmat, Pf.: 1.

UA001510/Fgy/K-054/2016

KÖZMŰ -- EGYEZTETÉSI JEGYZŐKÖNYV

Készült: 2016. március 08.-án a MOL Nyrt. hivatalos helyiségében

Résztvevők: Erdős József bányamérési területi koordinátor - MOL Nyrt. Füzesgyarmat
(e-mail)
Kerékjártó Tamás társtervező - KÖRÖS - AQUA Kft. Békésszentandrás

Tárgy: Hortobágyi Nonprofit Kft. vízilétesítmények tájrehabilitációja
C.1, C.2, C.3.1, C.3.2, C4 akció projektek
/a MOL Nyrt. KT MOL Kelet-magyarországi Termelés létesítményeivel történő egyeztetés/

Az egyeztetés megállapításai: a tárgyban szereplő -- tervezett -- beruházásokhoz hozzájárulunk, mivel a megküldött nyomvonalak nem érintenek a MOL Nyrt. KT MOL Kelet -- magyarországi Termelés tulajdonában vagy üzemeltetésében lévő létesítményt, vezetéket illetve biztonsági övezetet!

Valószínűleg nem érintenek az FGSZ Földgázszállító Zrt. (Hajdúszoboszló), valamint a Termék Távvezeték Üzemeltetés MOL (Százhalombatta) kezelésében lévő vezetéseket sem, azért a közmű-egyeztetést Velük is célszerű lefolytatni! (Szalma Péter 20/260-9276; pszalma@fgsz.hu; Kovács Tímea 20/367-2107; timkovacs@mol.hu;))

Erdős József

.....
egyeztető

Kerékjártó Tamás

.....
egyeztető

MOL Nyrt.
Kutatás-Termelés MOL
KI Üzleti Támogatás MOL
Hatósági Kapcsolatok és Működés Támogatás
Bányamérés és Birtokjog
5525 Füzesgyarmat, Pf.: 1.

"KÖRÖS - AQUA"
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

**E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.
TERV- ÉS KÖZMŰEGYEZTETÉSI JEGYZŐKÖNYV**

- Készült:** Az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. Áramhálózati Üzem Debrecen hivatalos helyiségében,
2016.03.01. napján.
- Jelen vannak:** Áramhálózati Üzem Debrecen részéről: Gyönyörűné Tar, Piroska
"KÖRÖS-AQUA" Tervezési Beruházási és Kereskedelmi Kft. részéről: Keréjkártó Tamás, 06709339094
- Tárgy:** **HORTOBÁGY NONPROFIT Kft. Vízilétesítmény tájrehabilitáció C.1 akció, HORTOBÁGY NONPROFIT Kft. által kezelt területek eredeti állapotának visszaállításának tervezése, kivitelezése, Nagyréti csatorna megszüntetése a csatolt nyomvonal mentén. HORTOBÁGY NONPROFIT Kft. által kezelt területek eredeti állapotának visszaállításának tervezése, kivitelezése. Nagyréti csatorna megszüntetése a csatolt nyomvonal mentén.**

Az Áramhálózati Üzem Debrecen dokumentációja alapján a bemutatott terv szerint végzendő munka tulajdonunkban levő létesítményt **NEM ÉRINT.**

Felhívjuk a Tervező/Kivitelező/Beruházó figyelmét, hogy a tervezéssel érintett területen az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. nyilvántartásában szereplő nyomvonalrajzokon jelöltek túlmenően más, nem az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában levő kábelek is előfordulhatnak.

A tervezési és kivitelezési munkával érintett területre illetékes hálózatrész üzemeltető:

Herman György, Cím: 4024 Debrecen Kossuth Lajos utca 41., Tel.: +36 30 3782 112, Fax.: , E-mail:

Kovács József, Cím: 4024 Debrecen Kossuth Lajos utca 41., Tel.: +36 30 3782 169, Fax.: , E-mail:

Az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. Áramhálózati Üzem Debrecen felhívja a Tervező figyelmét arra, hogy jelen terv és közműegyeztetési jegyzőkönyv másolata képezze részét a tervdokumentációnak. A Zrt. átépített, üzemen kívül helyezett kábelvezetékkel a földben maradnak. A közműegyeztetés érvényessége 1 év, amelynek lejáta után újabb egyeztetés szükséges.

Megjegyzés: K-017-2014 msz.

.....

aláírás

Keréjkártó Tamás

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési Beruházási és Kereskedelmi Kft.

"KÖRÖS - AQUA"
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

E.ON Tiszántúli Áramhálózat

.....

aláírás

Gyönyörűné Tar, Piroska

E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.

Áramhálózati Üzem Debrecen

E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zártkörűen Működő Részvénytársaság – 4024 Debrecen, Kossuth u. 41.

Körös-Aqua Kft.

Békésszentandrás

Szentesi út 4.
5561

**E.ON Tiszántúli
Áramhálózati Zrt.**

4024 Debrecen
Kossuth u. 41.
www.eon-hungaria.com
Gyönyörűné Tar Piroska
M 06 30 2442797
F:
p.tar.gyonyorune@eon-
hungaria.com

2016/K 3958

Debrecen, 2016.március 16.

Tárgy: Tervdokumentáció megküldése

Tisztelt Kerékjártó Tamás!

Mellékelten küldöm a **HORTOBÁGY NONPROFIT Kft. Vízilétesítmény tájrehabilitáció** megnevezésű közműegyeztetés lepecsételt tervdokumentációját.

Üdvözlettel:

Oláh Attila
Üzemvezető

Szilágyi László
Fejlesztési és létesítési irányító

E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.

Management:
Haraszi Judit
Gelencsér Lajos

Székhely:
4024 Debrecen,
Kossuth u. 41.
Debreceni Törvényszék
Cégbírósága
Cg 09-10-000064

C.1. akció fényképei

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

„KÖRÖS - AQUA”
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

Munkaszám: K-017-2014.

MŰSZAKI LEÍRÁS

a

Hortobágyi Nonprofit Kft.
Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció)
kiviteli tervéhez

MŰSZAKI LEÍRÁS

a

Hortobágyi Nonprofit Kft. Vízi létesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció) kiviteli tervéhez

Beruházó:

Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft.
4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.

Üzemeltető:

Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft.
4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.

Beruházás helye:

Hortobágyi Nemzeti Park
C.1. akció: Hajdúszoboszló külterület

Tervező:

„KÖRÖS-AQUA” Tervezési, Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

Kivitelező:

Közbeszerzés után kerül kijelölésre.

I. ELŐZMÉNYEK

A Hortobágyi Nonprofit Kft. megbízása alapján elkészítettük a Hortobágyi Nonprofit Kft. Vízi létesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció) engedélyezési és kiviteli tervét.

A tervezés során egyeztettük az Üzemeltető (Hortobágyi Nonprofit Kft.) műszaki, üzemeltetési és természetvédelmi követelményeit és a kivitelezés alatti építés forgalom feltételeit.

A tervezett tájrehabilitáció a „Large scale grazing management of steppe lakes in the Hortobágy” („Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon”) c. és LIFE11 NAT/HU/924 LIFE+ számú projekt keretében valósul meg.

A projekthez EVD Előzetes Vizsgálati Dokumentáció készült, melyet a TIKÖFE (Debrecen) 180/06/2015. ikt. számú határozattal hagyott jóvá. A határozat 28 pontban részletezi az előkészítés és a kivitelezés során betartandó elvárásokat, melyeket szigorúan be kell tartani.

1. Terület fő jellemzői:

1.1./ Területi elhelyezkedés

C.1. akció terület:

A tervezés alá vont terület Hajdúszoboszló Város külterületén – a településtől Észak-Nyugati irányban fekszik cca. 18 km távolságban. A Nagyréti csatorna a Hortobágyi főcsatornától Keletre, Hortobágy Községtől pedig Délre cca. 4 km távolságra. Megközelíteni Hortobágy felől csak földúton lehet.

1.2./ Vízrajzi viszonyok:

A tervezés alá vont terület vízrajzilag Magyarország 09. számú belvízrendszeréhez, a Hortobágy vízgyűjtő területhez tartozik. Területileg a tájrehabilitáció a TIVIZIG Polgári és Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség területére esik. A terület vízelvezetése a Hortobágy-főcsatornához kapcsolódik, melynek kezelője és üzemeltetője a TIVIZIG Hajdúszoboszlói Szakasz mérnöksége.

1.3./ Talajtani viszonyok:

A tervezett terület talaja elsősorban a Hortobágy-vidékre jellemző talajadottságokkal rendelkezik. Ennek megfelelően e területen a Hortobágy hordalékkúpjára rakódott néhány méter vastagságú infúziós löszön a természeti tényezők együttes hatására csernozjom típusú talajok alakultak ki:

- Réti szolonyec	/55 %/
- Sztyeppesedő réti szolonyec	/45 %/

1.4./ Domborzati viszonyok

A tervezett terület az Alföld Keleti-i részén, Közép-Tiszavédéki tájegységben, a Hortobágyi kistájon helyezkedik el. A terület felszíne teljesen síkfelületnek mondható, a Zámi területen jelentősebb magasslat a Nagy-Kenderátó kunhalom (92 m B.f.) A tengerszint feletti magasságok az alábbi értékek között változnak: 85,0 – 90,0 m.B.f.

A tervezett területen átlagosan 1 - 2 m-es mikrodomborzati szintkülönbségek jelentkeznek.

1.5./Agrometeorológiai viszonyok:

Évi átlagos csapadék:	528 mm
Vegetációs időszak (IV-IX.) csapadéka:	301 mm
Évi középhőmérséklet:	11,0 C°
Hőségnapok száma (30 C° felett):	30 nap
Napsütéses órák száma:	2.076 óra
Vegetációs időszakban:	1.511 óra
Szél erősség:	1,2-2,0 B°
Uralkodó szélirány:	ÉK-DNY
Átlagos szél erősség:	8-10 km/h
Hótakarós napok száma átlagosan:	30 nap
Utolsó fagyos nap kelte:	IV.15.

A részletes adatok az 1. sz. táblázatban találhatóak.

Debreceni meteorológiai adatok (50 éves átlag)

Időszak (hónap)	H ő m é r s é k l e t				Napfény Tartalom	Hő- összeg	C s a p a d é k			
	átlag	max.	min.	75 % valószínű.	Átlag (óra)	átlag (C°)	átlag	Max.	min.	75 % valószínű.
Január	-1,5	4,4	-10,0	-4,3	62	39	29	89	4	17
Február	0,3	5,4	-8,2	-1,3	83	57	32	85	1	16
Március	5,8	9,1	0,2	3,7	140	184	33	102	1	14
Árpilis	11,5	15,7	7,4	9,6	189	345	46	111	5	27
Május	17,0	19,6	11,6	15,2	260	527	56	147	8	42
Június	20,1	22,6	17,2	18,6	272	603	59	154	12	41
Július	22,3	24,5	18,1	20,9	303	691	50	161	1	27
Augusztus	21,4	24,0	17,4	20,1	278	663	50	136	3	29
Szeptember	17,3	20,5	11,8	15,4	209	519	40	133	3	21
Október	11,6	15,3	6,4	9,8	152	353	47	156	5	18
November	5,6	10,9	-1,5	3,1	75	170	48	122	6	25
December	0,6	4,9	-6,6	-0,8	53	73	38	112	9	25
Évi össz.:	11,0	11,9	7,8	10,0	2076	4224	528	895	374	467
Tél (Dec-Febr.)	-0,2				198		99	194	34	75
Tavaszi (Márc-Máj.)	11,4				589		135	260	59	106
Nyár (Jún-Aug.)	21,3				853		159	302	56	125
Ősz (Szept-Nov.)	11,5				436		135	249	24	95
Tenyész- Időszak (Ápr-Szept.)	18,3				1511		301	538	165	256

A táj éghajlati átlagértékei:

Évi középhőmérséklet:	9,8 C°	Nyári középhőmérséklet:	20,6 C°
Fagyos napok száma:	80-90 nap	Utolsó fagyos napok átlagos kelte:	IV.5-10.
Évi napfénytartalom:	2000-2050 óra	Hőségnapok száma:	20-25 nap
Viszonylagos légnedvesség:	65 %	(a napi maximum 30 C° fölé emelkedik)	
Tengerszinti légnyomás:	762,3 mm	A hat hónapra számított tenyészidőszak	
		hőösszege:	3348 C°
Az uralkodó szél iránya:	É - ÉK-i	A szélerősség átlaga:	1,8-2,0 B° (Baufort),
ami 8-10 km/h átlagsebességnek felel meg.			

II. TERVEZÉS

A Hortobágy vízilétesítmény tájrehabilitációs munkákat a következő tervezési szakaszokra osztottuk fel:

- Építés előkészítési munkák
- Földmunkák, bontási földmunkák
- Műtárgy bontási munkák
- Műtárgyépítési munkák

Jelen tervünk a C.1. akció területre vonatkozik.

1./ Geodéziai felmérés

A geodéziai mérésekhez – melyet 2015. május – július havában végeztünk – az alábbi mérőeszközöket használtuk:

- TOPCON GPT-3000 N típ. lézer irányfényes total mérőállomás
- TOPCON DL-103 típ. digitális automata szintezőműszer
- TOPCON HIPER+ROVER GPS mérőberendezés

A geodéziai méréshez az alábbi legközelebb eső szintezési alappontot alkalmaztuk:

Kiindulási magasság:

Hortobágy Község vasútállomás épületének falában lévő falicsap, szintezési alappont, melynek magassága: 91,37 m.B.f.

A GPS-mérésekhez a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) Valós Idejű – GNSS helymeghatározásnál használatos terepi – Transzformációs Eljárás (VITEL) adatbázisát alkalmaztuk, mely 1153 db OGPS alappont hálózaton alapszik.

A geodéziai felméréseket és a mérési eredmények feldolgozását – több mint 20 éves geodéziai és tervezési gyakorlatunknak megfelelően, valamint a 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet 3. § előírása szerint – magassági adatok vonatkozásában Balti alapszinten, helyszínrajzi elhelyezkedés X, Y koordináták vonatkozásában pedig Egységes Országos Vetületi Rendszerben (EOV) végezzük el és ábrázoljuk.

2./ Geotechnikai feltárás

A tervezett tájrehabilitáció engedélyezési tervéhez talajmechanikai szakvélemény készült. A szakvéleményt a VIZITERV Environ Kft. Talajmechanikai készítette el.

3./ Tervezési alapadatok

3.1./ Beruházás helye

C.1. akció:

Építés helye	Település	Hrsz	Tulajdonos	Kezelő	Üzemeltető	Megjegyzés
Hortobágyi Nemzeti Park	Hajdúszoboszló	0803	Magyar Állam	Hortobágyi Nemzeti Park	Hortobágyi Nonprofit Kft.	Nagyréti csatorna
Hortobágyi Nemzeti Park	Hajdúszoboszló	0802/4	Magyar Állam	Hortobágyi Nemzeti Park	Hortobágyi Nonprofit Kft.	Nagyréti csatorna
Hortobágyi Nemzeti Park	Hajdúszoboszló	0801	Magyar Állam	TIVIZIG	TIVIZIG	Nagyréti csatorna

3.2./ Tervezési forrásmunkák

A tervezéshez a program keretében elkészültek az alábbi forrásmunkák, melyek a tervezés során figyelembe vételre ill. felhasználásra, alkalmazásra kerültek:

- Talajvizsgálati jelentés – VIZITERV Environ Kft.
- Megrendelői követelmények – Hortobágyi Nonprofit Kft.
- EVD Előzetes Vizsgálati Dokumentáció – BELEMNITES Kft.

3.3./ Beruházás általános adatai:

Beruházás jellege:	Vízi létesítmények tájrehabilitációja
Beruházás rendeltetése:	Legelőtavak élőhelykezelése
Tervezés alá vont terület:	Hortobágyi Nemzeti Park C.1. akció területe
Tervezett műtárgy építése:	1 db
Csatornák megszüntetése:	1 db
Műtárgyak bontása:	6 db
Földmunka:	13.824 m ³

4. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK ISMERTETÉSE

C.1. akció:

4.1./ Általános ismertetés

Az „Iratok” c fejezetben mellékelt 619/09/1990. ikt. számú vízjogi üzemeltetési engedély alapján a Nagyréti tápcsatorna funkciója a Nagyréti mocsár vízellátása volt. A Hajdúszoboszlói „Búzakalász” MGTSZ kezelésében lévő magasvezetésű öntözőcsatorna szivattyús vízkiemeléssel indult. A vízkivétel helye a Hortobágyi főcsatorna 28+750 km bal partján volt. A mobil telepítésű szivattyú vízhozama $0,3 \text{ m}^3/\text{sec}$ volt, mely ellátta a cca, 104 ha-os mocsár vízpótlását éves szinten 830.000 m^3 vízmenyiséggel.

4.2./ Megrendelői feladat meghatározás

A tárgyi projekt fő célja a legelőtavak élőhelykezelése, a vízilétesítmények megszüntetésével az eredeti állapot visszaállítása, tájrehabilitációja.

A Nagyréti tápcsatorna eredeti funkciója öntözés, majd később természetvédelmi célú árasztás volt.

A Nagyréti csatorna építése és üzemeltetése természetvédelmi szempontból az alábbi káros következményekkel járt:

- Tárkány-fok megszüntetése
- Borsós-réti vízmozgások megszüntetése
- Nagyág-ér idő előtti lecsapolása

4.3./ Tervezett műszaki megoldás

A fenti Megrendelői követelményrendszer alapján és a kedvezőtlen természeti hatások enyhítése érdekében a C.1. akció keretében az alábbi műszaki megoldás került tervezésre:

- Nagyréti tápcsatorna földmű elbontása, megszüntetése:

A magasvezetésű öntözőcsatorna paraméterei a következők:

- csatorna hossza:	3.225 fm
- 2.sz. oldalág hossza:	275 fm
- fenékszélessége:	2,50-3,0 m
- rézsűhajlása:	1:1,5
- gátkorona-szélesség:	cca. 2,0-2,5 m
- gát rézsűhajlása:	1:1,5-1:2
- átlagos medermélység:	cca. 1,5 m
- átlagos gátmagasság:	0,5-1,0 m

A megszüntetendő csatorna végig kivett területen halad, így humuszmentési kötelezettség nem merül fel.

A csatorna földművének elbontása földgyenleggel valósul meg. Az öntöző csatorna kétoldali gátszelvényei és a csatorna mederszelvénye közel azonos keresztmetszetű, tehát a bevágás és töltés közel azonos és keresztiszállítással megvalósítható.

Az elbontandó csatorna pontos keresztiszelvényeit az adott szelvényben a konkrét bevágás és töltés keresztmetszeti területeit az R-6 jelű rajzok ábrázolják. A keresztiszelvényeken szereplő B=bevágás és T=töltés m^2 értékek alapján elkészített földtömegszámítási táblázat, valamint az ezt összegző földtömegelosztási táblázat alapján az alábbi földmunka volumen adódik:

\sum Bevágás:	13.824 m^3
- \sum Töltés:	$- 13.824 \text{ m}^3$
Földgyenleg:	0 m^3

Tehát összegezve: a Nagyréti tápcsatorna elbontása és visszatöltése saját földanyagából megvalósítható, nincs szükség külső földbeszállításra, ill. földfelesleg elszállításra.

- Nagyréti csatorna műtárgyainak elbontása, megszüntetése:

A Nagyréti csatornán az alábbi műtárgyak kerülnek elbontásra:

- M-1 műtárgy: Beton szivattyúállás beépített acél nyomócsővel, utófenékburkolattal (0+032-0+043 fm)
- M-2 műtárgy: Tolózárakna és mederburkolatok (0+260 fm)
- M-3 műtárgy: Tolózárakna és mederburkolatok (0+283-0+296 fm)
- M-4 műtárgy: NÁ 60 cm tiltós csőáteresz 15fm hosszúsággal, előregyártott „Bánhalmi” csőelemekből, NÁ 60 cm csavarorsós acéltiltószerkezettel, elő- és utófenékburkolattal (2+067 fm)
- M-5 műtárgy: NÁ 60 cm tiltós csőáteresz 7 fm hosszúsággal előregyártott „Bánhalmi” csőelemekből, NÁ 60 cm csavarorsós acéltiltószerkezettel, elő- és utófenékburkolattal (2+418 fm)
- M-6 műtárgy: NÁ 60 cm tiltós csőáteresz 6 fm hosszúsággal előregyártott „Bánhalmi” csőelemekből, NÁ 60 cm csavarorsós acéltiltószerkezettel, elő- és utófenékburkolattal (2+420 fm)

A meglévő műtárgyak teljes körűen elbontásra, ill. megszüntetésre kerülnek. A beton és vb. elemek törése és darálása után a projekt területen belül útstabilizációként utóhasznosításra kerülnek. A bontott acél anyagok MÉH-telepre kerülnek.

- Új műtárgy építése:

A T-1 jelű műtárgy építésének célja a Nagyág-ér vízvesztésének mérséklése, középvízhozamok visszatartása.

A Nagyréti-csatorna felszámolásával helyreáll az Angyalháza- és Szelencés-puszták közötti felszíni és felszín alatti vízmozgás, ami azt eredményezheti, hogy a Nagyág-éren keresztül a csapadék gyorsan lefolyhat a csatornává alakított, alacsony vízszinten tartott Hortobágy-folyóba, ezért a vízháztartás egyensúlyának megtartása érdekében a Nagyág-ér torkolati szakaszába egy fenékküszöböt kell beépíteni.

A tervezett műtárgy kettős funkciót lát el:

- egyrészt biztosítja az átjárást a Nagyág-éren
- másrészt biztosítja a vízvisszatartást és vízszintszabályozást

A tervezett műtárgy szerkezeti kialakítását tekintve betonba rakott terméskőburkolatú útátjáró és fenékküszöb egyben, mely cca. 130 cm vízmagasság visszatartását biztosítja. Az ezt meghaladó vízmagasságnál a víz szabad átbukással jut a közeli Hortobágy-főcsatornába, mint befogadóba.

A tervezett műtárgy beépítési adatai a következők:

Útátjáró:

- hossza: 15,0 m
- szélessége: 5,0 m
- szerkezeti vastagsága: 0,30 m
- ágyazat vastagsága: 0,20 m
- betonminősége: C.10/12-XC4-32-F2-MSZ.4798-1:2004.

Tiltós csőáteresz:

- hossza: 11,3 m
- csőátmérő: 80 cm
- ágyazat vastagsága: 10 cm
- aljzatbeton vastagsága: 15 cm
- betonminősége: C.10/12-XC4-24-F3-MSZ.4798-1:2004.

Elő- és utófenékburkolat:

- hossza: 2x5 fm
- szerkezeti vastagsága: 30 cm
- ágyazat vastagsága: 10 cm
- aljzatbeton vastagsága: 10 cm
- betonminősége: C.10/12-XC4-24-F3-MSZ.4798-1:2004.

A tervezett műtárgy beépítését az R-7 jelű beépítési rajz szemlélteti.

4.4./ Művelési ágak igénybevétele

A tervezett csatorna- és műtárgybontás, valamint műtárgyépités az alábbi kivett művelési ágakat érinti:

Hajdúszoboszló 0801 hrsz:

Kivett: Hortobágy folyó

Hajdúszoboszló 0802/4 hrsz:

Kivett vízállás („f” alrészlet)

A tervezett beruházás nem érint mezőgazdasági művelési ágot és erdőt sem, így nincs szükség humuszmentésre, ill. humuszgazdálkodási munkarészre.

A beruházást követően –amikor a tereprendezett nyomvonalon az eredeti növénytakarulás (legelő) beáll – akkor lehet a földhivatalnál kezdeményezni a legelő mg. művelési ágba történő átsorolást.

A fentiek alapján nyilvánvaló, hogy a szakhatóságok közül az alábbiak érintettsége és illetékessége nem merül fel:

- Talajtani hatóság
- Erdőhatóság

III. A TERVEZETT MŰTÁRGY FEJLESZTÉS MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEI ÉS AZ ALKALMAZANDÓ SZABVÁNYOK JEGYZÉKE

Tervezett tájrehabilitáció és műtárgy építési munkák minőségi követelményei:

1./ Tereprendezés, töltésépítés

- Rétegvastagság:

Előírt érték: 30 cm
Eltérés: ± 5 cm

- Vízzintes felületrendezés:

Előírt érték: 20 cm
Eltérés: ± 5 cm

- Töltés tömörítés:

Előírt érték: Try 85 %
Eltérés: - 2 %
+ 5 %

2./ Vissza töltés munkagödörbe

- Réteg vastagság

Előírt érték: 20 cm
Eltérés: ± 2 cm

- Töltés tömörítés

Előírt érték: Try 85 %
Eltérés: - 2 %
+ 5 %

3./ Műtárgy építés

- Műtárgy belső átmérő

Előírt érték: 80 cm
Eltérés: ± 2 cm

-Műtárgy mélysége

Előírt érték: Tervezett szint
Eltérés: ± 2 cm

Betartandó ágazati előírások

ÚT 1-1.145:2001	Közúton végzett munkák elkorlátozási és forgalombiztonsági szabályzata. 3/2001.I.31.KöViM
MSZ EN 1997-1:2006	Eurocode 7: Geotechnikai tervezés. 1. rész: Általános szabályok
MSZ EN 1997-2:2008	Eurocode 7: Geotechnikai tervezés. 2. rész: Geotechnikai vizsgálatok
MSZ 15002-2:1987	Építmények alapozásának erőtani tervezése. Földnyomások meghatározása
MSZ 15003:1988	Tervezési előírások a munkagödrök határolására, megtámasztására és víztelenítésére
MSZ EN ISO 4688	Geotechnikai vizsgálatok - talajok azonosítása és osztályozása
MSZ EN13331-1: 2003	(angol nyelvű) - Munkaárok-dúcoló rendszerek.1. rész: Termék meghatározás
MSZ EN 43331-2:2003	(angol nyelvű) - Munkaárok-dúcoló rendszerek. 2. rész: Értékelés számítással vagy vizsgálattal
MSZ-04-901:1989	Munkavédelem. Építőipari földmunkák, dúcolások és alapozások biztonságtechnikai követelményei
MSZ EN 474-1:2006+A7:2009	Földmunkagépek. Biztonság. 1. rész: Általános követelmények
MSZ EN 474-2:2006-f-AI:2009	(angol nyelvű) - Földmunkagépek. Biztonság. 2. rész: A földtoló gépek követelményei
MSZ EN 474-3: 2006+A1:2009	(angol nyelvű) - Földmunkagépek. Biztonság. 3. rész: A rakodógépek követelményei
MSZ EN 474-4: 2006+A1:2009	Földmunkagépek. Biztonság. 4. rész: A kotró-rakodó gépek követelményei
MSZ EN 474-5: 2006+A1:2009	Földmunkagépek. Biztonság. 5. rész: A hidraulikus kotrógépek követelményei
MSZ EN 474-10:2006+A1:2009	(angol nyelvű) - Földmunkagépek. Biztonság. 10. rész: Az árokásó gépek követelményei
MSZ 15105:1965	Építőipari földmunka
MSZ-10-304:1981	Vízügyi létesítmények. Rézsűburkolatok és támfalak
MSZ 15032:1986	Földmunkák és földművek fogalom-meghatározásai
MSZ 15290:1999	Vízépítési földművek tömörségi előírásai
MSZ EN 12063:2002	Speciális geotechnikai munkák kivitelezése. Szádfalak
MSZ EN ISO 14688-1:2003	Geotechnikai vizsgálatok. Talajok azonosítása és osztályozása. 1. rész: Azonosítás és leírás (ISO 14688-1:2002)
MSZ 15320:2004	Földművek tömörségének meghatározása radioizotópos módszerrel.
MSZ EN ISO 14688-2:2005	Geotechnikai vizsgálatok. Talajok azonosítása és osztályozása. 2. rész: Osztályozási alapelvek (ISO 14688-2:2004)
MI-10-163:1982	Vízépítés. Földművek védelme növényzettel

MSZ 15221:1969	Vízépítés. Szivárgások vizsgálata építményeket határoló talajrétegekben
MSZ 15225:1979	Vízépítési műtárgyak erőtani tervezésének általános előírásai
MSZ 15226:1980	Vízépítés műtárgyak méretezési terhei és hatásai
MSZ 15227:1980	Vízépítési műtárgyak vasbeton szerkezeteinek erőtani tervezése
MSZ-10-301-1:1981	Vízügyi létesítmények, földgátak
MSZ 15003:1989	Tervezési előírások a munkagödrök határolására, megtámasztására és víztelenítésére
MSZ 7487-1:1979	Közmű- és egyéb vezetékek elrendezése közterületen. Fogalom meghatározások
MSZ 7487-2:1980	Közmű- és egyéb vezetékek elrendezése közterületen. Elhelyezés a térszint alatt
MSZ 15105:1965	Építőipari földmunka

IV. KÖRNYEZETVÉDELMI FEJEZET

A tervezett tájrehabilitáció a C.1. akció területen történik.

A tájrehabilitáció után az okozott levegő-, zajszennyezés a kiépítés előttihez képest megszűnik.

1.

A tervezett létesítmény a 20/2001. (II.14.) korm. rendelet alapján elkészített EVD Előzetes Vizsgálati Dokumentációra kiadott TIKÖFE határozat alapján nem részletes környezeti hatásvizsgálat köteles.

2. A tervezett létesítmény megépítéséből adódó környezeti hatások:

2.1. Terület igénybevétel mértéke:

Véglegesen igénybe vett terület: 5,8 ha. A felhasznált terület 100 %-a jelenleg is kivett csatornaként, árokként funkcionál.

Ideiglenesen igénybe vett területek:

A tervezett létesítmény a kitermelt anyagok (iszap, agyag) deponálását igényli. A kivitelezőnek gondoskodnia kell az esetleges ideiglenesen igénybe vett területek rekultivációjáról. Ezen területeket úgy kell kijelölni az építkezés közelében, hogy az a lehető legkisebb igénybevételt, káros, zavaró hatást jelentsen a környezet számára.

2.2. Beépített anyagok:

A létesítmény megépítéséhez az alábbi anyagok kerülnek beépítésre:

	EWC kód
- földanyag (vízzáró agyag, humusz)	17 05 04
- vízpépítési terméskő	17 05 04
- beton	17 01 01
- fa	17 02 01

Az építési területre minden esetben csak a beépíthető mennyiséget szabad kiszállítani. Az ideiglenes tárolás során az építési anyagokat úgy kell tárolni, hogy az a környezettől el legyen különítve és azok a beépítés során maradéktalanul felhasználhatók legyenek. Amennyiben az építési anyag nem kerül beépítésre, azt azonnal vissza kell szállítani a származási telephelyre.

2.3. Hulladékgazdálkodás:

A tervezett létesítmény építése során az alábbi hulladékok keletkeznek:

2.3.1. Kitermelt talaj (EWC kód: 17 05 04):

A munkaterületen csak földanyag kerül kitermelésre, amely átmeneti deponálás után vissza kerül a munkagödör töltésbe, a földfelesleg elterítésre kerül az udvaron füvesítés céljából.

A kitermelt talaj teljes egészében beépítésre kerül, ezt az építési technológia is biztosítja folyamatos depóniahelyről történő kitermeléssel.

Megnevezés	EWC kód	Mennyiség
Föld, humusz	17 05 04	13.824 m ³

A fenti anyag a 16/2001. (VII. 18.) KöM. r. szerint nem minősül veszélyes hulladéknak.

2.3.2. Kommunális hulladék: (EWC kód: 20 03 01)

Az építkezés során kevert települési hulladék keletkezik (EWC 20 03 01). A települési hulladékot ideiglenesen kihelyezett hulladékgyűjtő edényekbe kell gyűjteni, melyeket a munkanap végén üríteni kell, a hulladékot pedig a helyi hulladéklerakó telepre kell szállítani.

Megnevezés	EWC kód	Mennyiség
Kommunális hulladék	20 03 01	2 m ³

2.3.9. Egyéb

Az építési tevékenységet végző munkagépek szervizelését szakműhelyben végzik, ezért ebben a fejezetben a gépek üzemelése során esetlegesen keletkező hulladékokra – olajos flakonok, kenő zsírok mivel ezek az építési tevékenység során a területen nem kerülnek felhasználásra – külön nem térünk ki. A betonozási munkák során építési hulladék (pl. cementes zsák) nem keletkezik, mivel a beton keverése nem helyszínen fog történni, hanem a kivitelező kész betont rendel az építési területre. A lepotyogó betondarabok követés után az építési-bontási törmelékhez hasonlóan kerülnek elszállításra.

A fentiekben felsorolt anyagot, hulladékokat, egymástól elkülönítetten kell gyűjteni, kezelni, így a későbbiekben mg felhasználásra kerülő anyagok – 45/2004. (VII. 26.) 3. § (4) pontja szerint – újrahasznosítása is egyszerűbb.

2.4. Zajhatás

Az építés ideje alatt a munkagépek okozta zajhatás időszakosan igénybevételt jelent a környezetre. A kivitelezőnek a 8/2002. (III.22.) KöM-EüM. rendelet 2. sz. mellékletében előírt zajterhelési határértékeket be kell tartania, vagy e rendelet 2. §. szerinti határérték túllépési engedélyt kérhet a környezetvédelmi hatóságtól.

A zaj elsősorban az ott dolgozókat érinti. A zajszint csökkenthető:

- alacsonyabb hangnyomásszintű gépek alkalmazásával
- csak és kizárólagosan a munkavégzés alatti gépzemmel

Kivitelezési zaj határérték túllépéssel érintett lakóingatlanok: Nincs a közelben.

2.5. Rezgés hatás:

A kivitelezési munkák során rezgéssel, mint hatással a mű tömörítésénél kell számolni.

A tömörítő eszközt úgy kell megválasztani, illetve beállítani (teljesítmény, vibrációs beállítás, rövid-, kis amplitúdójú vibráció alkalmazása, vibrációs tömörítés részbeni kiváltása súlydominanciájú tömörítéssel), hogy az a környező területen károsodást ne okozzon. A későbbi esetleges kártérítési igényeket megelőzendő javasolt előzetes állapotfelmérés a környező épületekről: Nincs épület a közelben.

Rezgések okozta környezeti terhelés csökkentése:

- gyenge vibrációs beállítás a gépeknél
- rövid és kis amplitúdójú vibráció beállítása
- a vibrációs tömörítés részbeni kiváltása, súlydominanciájú tömörítéssel.

A gémeskút üzemelési ideje alatt vibrációs hatás nem lesz.

2.6. Légszennyezés

A munkavégzés során a gépek által kibocsátott káros anyagok összetétel teljesen hasonló a közlekedési eredetű emisszióhoz (nitrogén-dioxidot, kormot, kéndioxidot, széndioxidot, és kénhidrogént tartalmaz). Itt is ezen hatások a kisebb kibocsátási paraméterű korszerű gépek alkalmazásával, megfelelő beállításokkal csökkenthetők.

Porhatás: a kivitelezés biztosan a határértéket meghaladó porszennyeződéssel járhat együtt, különösen a földmunkák végzésének ideje alatt. A porterhelés gyorsan ülepedő, csökkentése kíméletes munkavégzéssel érhető el, esetleges időszakos permetezéses vízkijuttatással. A rendszer üzemelés alatt porhatás nincs.

Levegő: a műtárgy megépülése utáni üzeme alatt, kellemetlen szaghatás nem észlelhető.

Emisszió: a munkavégzés során a gépek által kibocsátott káros anyag teljesen hasonlóan a közlekedés eredetű emisszióhoz: nitrogén-dioxidot, kormot, kéndioxidot, széndioxidot és kénhidrogént tartalmaz. Az emisszió csökkentése egybe esik a zajszint csökkentés szempontjaival. Az üzemelés ideje alatti emissziós elhanyagolható.

Összességében megállapítható: A tervezett beruházás megépítése egyértelműen pozitív hatást gyakorol a környékre.

A tervezett beruházás a környezet vízminőségi és környezetének védelmi érdekeit nem sérti.

A kellemetlenséggel járó kivitelezési munkák a lakosságot, élőlényeket, környezetet kis mértékben érintik, azonban ezt a munkák megfelelő ütemezésével (pl. őszi munkavégzéssel) jelentősen csökkenteni lehet.

Az említett környezeti hatásoknak a talaj állapotára és a növényzetre jelentős befolyásuk nincs.

3. A megvalósult létesítmény üzemeltetéséből adódó környezeti hatások:

A műtárgy építése miatt a létesítmény üzemeltetéséből adódó környezeti hatások a jelenlegi környezeti állapotot negatív irányban nem befolyásolják.

4. A beruházás elmaradásának környezeti következményei:

Abban az esetben, ha a tervezett létesítmény nem épül meg, akkor a jelenlegi állapot fog konzerválódni, amely környezeti és természetvédelmi szempontból kedvezőtlenebb.

5. Táj- és természetvédelem:

A tervezett beavatkozás természetvédelmi szakfelügyelet mellett valósul meg.

A projekthez külön EVD készült, melyet a **Tiszántúli KÖFE engedélyezett 180/06/2015. ikt. szám alatt. Ezen határozatban kiadott előírásokat a kivitelezés során szigorúan be kell tartani.**

Vonatkozó jogszabályok:

Hulladékgazdálkodás: „települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről” szóló 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet, a „hulladékgazdálkodásról” szóló 2000. évi XLIII. Törvény, „hulladékok jegyzéséről” szóló 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet, 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet.

Zajvédelem: 12/1983. (V. 12.) MT rend., valamint a 8/2002 (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet

Levegőtisztaság védelem: 21/2001 (II. 14.) Korm. rendelet.

V MUNKAVÉDELMI FEJEZET

1. Munkavédelem

1.1. A létesítmény

1.1.1. Helye

Hortobágyi Nemzeti Park területén Hajdúszoboszló térségében

1.1.2. Elhelyezés

A tervezett műtárgy építés Hajdúszoboszló külterületén lesz.

1.1.3. Környezetre gyakorolt hatása

Tájrehabilitáció, környezetterhelést nem okoz.

1.2. A létesítmény leírása

Az építésre kerülő műtárgyak vízelvezetési és közlekedési funkciót ellátó létesítmények. A tervezett létesítmény kezelője és üzemeltetője a Hortobágyi Nonprofit Kft.

1.3. Előírások, jogszabályok, szabványok

A kivitelezőnek gondoskodni kell:

- az anyagmozgatás és tárolás biztonságtechnikájáról, az anyagmozgatási útvonalakról, közlekedési rendjéről, a veszélyt jelző tilalmi és tájékoztató táblák és jelzések elhelyezéséről,
- az üzemeltető személyzet részére szükséges nem szokványos minőségű ésmennyiségű egyéni védőeszközök és berendezések juttatásáról, használatáról,
- a szociális és egészségügyi ellátásról
 - elsősegély helyek, mentőeszközökről,
 - ivóvízellátásról,
 - öltöző, tisztálkodási lehetőségekről,
 - pihenő- és melegedő helyiségekről.

Külön felhívjuk a figyelmet a következőkre:

- ◆ A dolgozókat a munka megkezdése előtt munkavédelmi oktatásban kell részesíteni
- ◆ A munka irányítójának be kell tartani az érvényben lévő munkavédelmi előírásokat
- ◆ A munkahelyen egészségügyi mentőládát kell tartani.
- ◆ A gépeket csak a gép kezelésére jogosított személyek kezelhetik.
- ◆ Csak minősített, üzemeltetésre alkalmas gépek foglalkoztathatók.
- ◆ Üzemanyag tárolás csak a tűzrendészeti előírásoknak megfelelően történhet.
- ◆ A földszállítási útvonalat ki kell jelölni, és biztonságos használatukat biztosítani kell.
- ◆ Éjszakai munkavégzés esetén a munkatere, közlekedési utakat ki kell világítani.

A kivitelezés során be kell tartani a vonatkozó rendeletek zajvédelmi- és levegőtisztaság-védelmi előírásait.

Jogszabályok:

- ◆ Munkavédelem:
- ◆ 1993 év XCIII Tv. A munkavédelemről, egységes szerkezetben a végrehajtásról szóló 5/1993 MÜM. Rendelettel
- ◆ 65/1999. (XII.22.) EüM rendelet a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszközök használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről.
- ◆ 4/2002. (II.20.) SZ.CS.M.EüM együttes rendelet Építési munkahelyek minimális munkavédelmi követelményei
- ◆ 24/2007. (VII. 3.) KvVM rendelet Vízügyi Biztonsági szabályzat
- ◆ 3/2002. (II.8.) SZ.CS.-EüM együttes rendelet A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről
- ◆ 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet a munkahelyi jelzésekről.

Szabványok:

- ◆ MSZ 04-900 Építőipari munkák általános biztonságtechnikai követelményei
- ◆ MSZ 04-901 Építőipari földmunkák, dúcolások és alapozások biztonságtechnikai követelményei
- ◆ MSZ 04-904 Beton és vasbeton munkák biztonságtechnikai követelményei
- ◆ MSZ 04-963-1 Munkavédelem. Építőipari gépek. Biztonságtechnikai követelmények
- ◆ MSZ 04-963-2 Munkavédelem. Építőipari gépek. Kiegészítő biztonságtechnikai köv.
- ◆ MSZ 04-965 Munkavédelem. Építőipari gépek telepítési követelményei
- ◆ MSZ 10-197 Vízügyi gépek, gépi berendezések, készülékek munkavédelmi minősítése
- ◆ MSZ 17305 Anyagmozgatási munkák ált. biztonságtechnikai követelményei
- ◆ MSZ 10-272 Folyószabályozás munkavédelmi követelményei
- ◆ MSZ 10-278 Belvízvédekezés munkavédelmi követelményei

A kivitelezés megkezdése előtt meg kell győződni az említett jogszabályok, vonatkozó szabványok érvényességéről, a változásokat pedig figyelemmel kell kísérni.

2./ Kivitelezésre vonatkozó előírások:

2.1./ Gépi erővel végzett földmunkák:

A földmunkagépek kezelőjével a végrehajtandó feladatot – a kiviteli tervek és a technológiai utasítás alapján részletesen ismertetni kell.

Munkavégzés közben feltárt munkaárokban /v. a tervben nem szereplő/ közművezeték észlelését az illetékes üzemeltetőnek be kell jelenteni és a további munkavégzés engedélyezéséig a munkát be kell szüntetni.

2.2./ Időjárás és különleges munkahelyi tényezők okozta körülmények:

A munkát akadályozó időjárás /pl. felhőszakadás, szélvihar, jégeső, stb./ után a munkahely műszaki vezetője köteles az összes veszélyes tereprészeket biztonságtechnikai

szempontból felülvizsgálni és a szükséges intézkedéseket megtenni. A munka folytatására csak ezután adhat engedélyt.

A földmunkák kivitelezésekor, a munkát robbanóanyag észlelésekor azonnal le kell állítani, a veszélyeztetett területet elkerítéssel és figyelmeztető táblával le kell zárni! A robbanóanyag észlelése után az illetékes hatóságot azonnal értesíteni kell! A munkát az illetékes hatóság engedélye után szabad folytatni!

2.3./ Elektromos vezeték:

Környezetében csak a vonatkozó előírások szigorú betartásával lehet munkát végezni. A vezeték tartóoszlopainak megközelítését, megközelíthetőségét esetenként a kezelést ellátó áramszolgáltató vállalat szakembereivel egyeztetni kell!

2.4./ Gáz-, vagy olajvezeték:

Környezetében a biztonsági sáv betartása mellett lehet csak dolgozni. A vezetékek fölött csak a vezetéket üzemben tartó előzetes értesítése után szabad munkát végezni – annak hozzájárulásával.

2.5./ Telefonvezeték:

Környezetében csak a vonatkozó előírások szigorú betartásával lehet munkát végezni. Közműszolgáltatókkal történt egyeztetések szerint kell a kivitelezés során eljárni.

2.6./ Erőgépek és munkagépek üzemeltetése:

Erőgépek és munkagépek csak az előírt biztonsági berendezések kifogástalan állapota esetén vehetnek részt a közúti forgalomban, ill. a munkavégzésben.

Az erőgépek üzemanyag tárolóját, személyek tartózkodási helyiségeitől 30 m-nél távolabb lehet csak telepíteni, a vonatkozó biztonsági és tűzrendészeti előírások betartásával.

A meghibásodott gépeket, eszközöket azonnal le kell állítani és megjavításukig tilos munkát végezni velük!

VI. TŰZVÉDELMI FEJEZET

1. TŰZVÉDELEM

1.1 Általános tűzvédelmi terv

1.1.1 A létesítmény ismertetése, rendeltetése, elrendezése

A műszaki leírás részletesen tartalmazza.

1.1.2. Tűzveszélyességi osztályba sorolása

A létesítmény „NAK” – nagyon alacsony kockázati – osztályba tartozik. Ezen belül vannak olyan tevékenységek, amelyek tűzveszélyesek, azok szabályozását részletesen is rögzítjük.

1.1.3 Tűzvédelmi előírások

A kiviteli munkálatok állandóan változó munkahelyűek, ezért a tűzoltáshoz szükséges oltóvíz-vételi lehetőségéről minden munkaterületen az adott hely sajátosságainak megfelelően kell gondoskodni.

A tűzoltás céljára a munkaterületenként az alábbi kézi tűzoltó készüléket kell biztosítani:

• minden gépjárművön, munkagépen	1 db
• tűzveszélyes folyadéktárolónál	2 db
• hegesztő-berendezésnél	1 db
• lakókocsinál, őrbódénál	1 db
• alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzésénél	2 db

Tűzjelzés céljára stabil, vagy mobil telefon készüléket kell biztosítani, amelynek állandó üzemi állapotáról az építésvezető köteles gondoskodni.

Éghető anyag raktározásának céljára olyan területet kell kijelölni, amely mentes a száraz alj- és gyomnövényzettől.

Kiürítésszámítás készítése nem indokolt, mivel a munkaterület szabadban van.

Amennyiben a munkaterületen elektromos árammal működő gépet, berendezést, eszközt használnak, akkor a munkavégzés megkezdése előtt az elektromos érintésvédelmi és szabványosságai felülvizsgálatot el kell végezni.

Az elektromos hálózatba főkapcsolót kell beépíteni, amellyel egy mozdulattal valamennyi elektromos berendezés áramtalanítható.

Áramtalanítás céljára kismegszakító nem vehető figyelembe.

A lakókocsokban, őrbódékban csak engedélyezett típusú tüzelő- és fűtőberendezés alkalmazható. Az üzemeltetésre és használatra vonatkozó előírásokat a helyi Tűzvédelmi Szabályzatban kell rögzíteni.

Nyílt láng használatával járó tevékenység végzése esetén az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység végzésére vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

Cserjeirtás és égetés esetén be kell tartani a Tűzvédelmi Szabályzat előírásait.

Égetés csak szélcsendes időben, éghető anyagoktól 10 m távolságra és csak felügyelet mellett történhet, az alábbi megszorításokkal:

- Az égetés helyszínén olyan kézi tűzoltó készüléket és egyéb oltásra alkalmas felszerelést kell készenlétben tartani, amellyel egy esetleges tűz eloltható.
- A munka befejezése után az égetés helyszínét felül kell vizsgálni, és minden olyan körülményt meg kell szüntetni, amely tűz okozója lehet.
- Égetés esetén a felelős dolgozót írásban kell kijelölni, aki felelősséggel tartozik a munkavégzésért.

A kivitelezési munkálatok végzéséhez szükséges járművek, erőgépek tartalék üzemanyagát külön kijelölt tároló helyen szabad elhelyezni.

A tűzveszélyes folyadék tárolása, kezelése, használat során be kell tartani a Tűzvédelmi Szabályzat előírásait.

A tűzveszélyes folyadékok kezelésével egy főt meg kell bízni, akinek tűzvédelmi szakvizsgával kell rendelkezni.

Gázpalackok munkaterületen úgy tárolhatók, hogy a környezetét közvetlenül ne veszélyeztessék. Több gázpalack tárolása esetén tároló helyet kell létesíteni, melyre a hatályban lévő Magyar Szabványok, Biztonsági Szabályzatok és tűzvédelmi előírások az érvényesek.

Gépjárművet munkaidőn túl úgy kell elhelyezni, hogy azok esetleges kigyulladására esetén egymást ne veszélyeztessék.

A járművet olyan állapotban kell hagyni, hogy azokat illetéktelen személyek ne működtethessék.

A tűzvédelmi előírások maradéktalan betartásáért a kivitelezés irányítója a felelős.

1.1.4 Úthálózat

A létesítmény az átnézetes helyszínrajzon ábrázolt útvonalakon lehet megközelíteni. A munkaterület megközelítésére olyan közlekedési útvonalat kell biztosítani, amelyen a megközelítés lehetősége tüzelő gépjárművel a nap bármely időszakában és bármilyen időjárási viszonyok között is lehetséges.

1.2 A tárgyjal kapcsolatos jogszabályok:

Tűzvédelem:

- 96. évi XXXI. Tv. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről a 54/2014. (XII.05.) BM rendelettel az Országos Tűzvédelmi szabályzat kiadásáról.

Békésszentandrás, 2016. november hó

/: Fabó István sk :/
vezető tervező

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

"KÖRÖS - AQUA"
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200116-26512044

Munkaszám: K-017-2014.

VII. MUNKABIZTONSÁGI ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMI TERV

a

Hortobágyi Nonprofit Kft.
Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció)

1. A BERUHÁZÁS FŐBB ADATAI

1.1. Azonosító adatok

Az építkezés helyszíne:

- Tájrehabilitáció Hajdúszoboszló külterületén

Az építtető neve és címe: Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft.
4071 Hortobágy, Czinege János u. 1.

Az építmény rendeltetése: Vízilétesítmények tájrehabilitációja

A tervező neve és címe: „KÖRÖS-AQUA” Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

A kivitelező neve és címe: Később kerül kiválasztásra

Az építési munka irányításáért felelős személy/ek/ neve és címe: -----

A kivitelezési munkák megkezdésének tervezett időpontja: 2017. – 2018.

A kivitelezési munkák tervezett időtartama: 2 év

Az építési helyszínen dolgozó személyek beszült maximális száma: 20 fő

A biztonsági- és egészségvédelmi koordinátor neve: elérhetőség: -

Készült az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002./II.20./ SzCSM-EüM. Együttes rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a kivitelezési dokumentáció munkahelyi egészség- és biztonság szempontjából történő szakszerű elkészítéséhez.

1.2. Települési hely, környezet

A létesítmény a Hajdúszoboszló külterületén valósul meg.

A kivitelezési munkálatokat úgy kell végezni, hogy a Hortobágyi Nonprofit Kft. mindennapi működését kevésbé befolyásolja.

A munkaterületeket el kell keríteni. A felvonulási terület és az anyagok tárolása a Hortobágyi Nonprofit Kft-vel egyeztetett, kijelölt területen lehetséges.

1.3. A főbb létesítmények felsorolás

A kivitelezési munkák során az alábbi főbb munkaműveletek kerülnek megvalósításra:

- Ideiglenes vízelvezetés
- Bontási munkák
- Műtárgy felújítási munkák

1.4. Hatóságok, közművek

A biztonságos munkavégzés érdekében a fővállalkozónak az alábbi hatóságokkal és üzemeltetőkkel kell kapcsolatot felvenni:

- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
- Hortobágyi Nonprofit Kft.
- Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság
- Kormányhivatal, Természetvédelmi Osztály
- ÁNTSZ
- OMMF Munkavédelmi felügyelősége
- EON Hálózati Szolgáltató Kft.
- Rendőrség
- Mentők
- Tűzoltóság
- Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósága

2. A LÉTESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

2.1. Építőipari munkák végzése során betartandó általános előírások

Építőipari munka alatt a létesítési, karbantartási, átalakítási, bontási és hibaelhárítási munkák értendők, amelyek valamilyen építménnyel kapcsolatosak, függetlenül attól, hogy az építmény ideiglenesnek vagy véglegesnek tekinthető, beleértve a szükséges előkészítő és befejező munkákat is. Az előírásokat alkalmazni kell valamennyi építési-, építés-szerelési munkáknál és a földmunkáknál, ideértve a munkaárok, bevágások, töltések, rézsűk készítését is.

Az építési munkahelyeket úgy kell kialakítani, illetve berendezni, hogy

- Az építési munka sajátosságainak,
- A változó építési körülményeknek és állapotoknak,
- Az időjárási követelményeknek,
- A mindenkori építőipari kivitelezési tevékenység szakmai elvárásainak

Megfelelően folyamatosan megvalósuljanak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei.

Azokat az anyagokat, berendezéseket és általában minden olyan elemet, amelyek

- bármilyen módon mozogva vagy elmozdulva – hátrányosan befolyásolhatják a munkavállalók biztonságát, illetve egészségét, megfelelő a biztonságos módon stabilizálni kell.

Építményt és részeit, segédszerkezeteket, feljárókat, munkaeszközöket és más berendezéseket úgy kell méretezni, felállítani, megtámasztani, aládúcolni, lehorgonyozni, kialakítani, hogy a fellépő terhelés elviselésére, illetve átadásra alkalmas legyen.

Építési munkagödrök, árkok falait – a talajállékonyságot figyelembe véve – úgy kell kitémasztani, rézsűzni, vagy más megoldással biztosítani, hogy az építkezés valamennyi szakaszában biztosan megőrizze állékonyságát. Segédszerkezetek, állványok, továbbá munkagödrök és árkok állékonyságát és teherbíró képességét rendszeresen ellenőrizni kell.

Építési-, kivitelezési munkahelyen csak olyan személy tartózkodhat, illetve végezhet munkát, aki alkohol, vagy a munkavégzési képességére hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll.

Valamennyi építési-kivitelezési munkát úgy kell megszervezni, hogy a munkavállalóra, illetve a környezetben tartózkodókra a veszélyforrások hatásukat nem tudják kifejteni.

2.2. A kivitelezési munkák szervezése és irányítása, a részvétel személyi feltételei

Építési- kivitelezési munkát csak jogszabályban meghatározott, szakmai képesítéssel rendelkező és intézkedési joggal felruházott, (51/2000 FVM-GM-KÖVIM és a 4/2002 SZCSM-EüM együttes rendelet az építőipari kivitelezési tevékenység gyakorlásáról) a munkavédelmi előírások megvalósításáért is felelős személy irányítása mellett szabad végezni. Az irányító személyt a munkáltató, illetve az általa megbízott építésvezető jelöli ki. A kijelölés hiányában a munkáltató személyesen köteles a szükséges, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést érintő irányítási, intézkedési feladatokat megvalósítani.

A munka irányítására olyan személyt kell kijelölni, aki megfelelő gyakorlati ismeretekkel rendelkezik, a szükséges tapasztalatok birtokában van és képes a munkák olyan

megszervezésére és irányítására, hogy az ott dolgozókat veszély, ártalom illetve munkabaleset ne érje.

A 2.2. első pontban meghatározott személyt fel kell készíteni arra, hogy az irányítási feladatok ellátásához szükséges munkavédelmi előírásokat megismerje és ezeket megfelelően alkalmazni tudja. Az irányító személy köteles a munkavégzés ideje alatt a munkahelyen tartózkodni. Amennyiben a munkahelyet elhagyja, kijelöli azt a személyt, aki távollétében a munka irányítását végzi, illetve a biztonság érdekében szükséges intézkedéseket megteszi.

Az irányító személy kijelölése, nem mentesíti a munkáltatót a jogszabályokban meghatározott követelmények teljesítése, illetve a felelősség alól.

Ha különböző munkáltatók egyidejűleg végeznek munkát, akkor minden munkáltató külön-külön bízza meg az irányító személyt.

2.2.1. A felelős műszaki vezető

Az építőipari kivitelezési feladatra felelős műszaki vezetőt kell kijelölni.

Felelős műszaki vezető csak az lehet, aki a Felelős Műszaki Vezetői Névjegyzékben szerepel.

A felelős műszaki vezető feladatai:

- a) az építési-szerelési munkák irányítása,
- b) az építési-szerelési munkára vonatkozó jogszabályok munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi, közegészségügyi és más kötelező hatósági előírások betartása, azok betartásának az általa vezetett építkezéseken való ellenőrzése,
- c) az építési napló megnyitása, vezetése, ellenőrzése és lezárása, az építési munkahely átvétele, őrzésének biztosítása,
- d) az azonnali intézkedést igénylő építési műszaki feladatok meghatározása és irányítása,
- e) az építettővel, építési műszaki ellenőrrel, továbbá az esetleges alvállalkozók felelős műszaki vezetőivel való együttműködés.

2.2.2. Az építésvezető(k), munkavezető(k), munkairányító(k)

A felelős műszaki vezető munkaterületenként meghatározza az építésvezetők személyét, és intézkedési jogkörét és felelősségét.

Az építésvezető bízza meg a munkavezetőket, illetve a két vagy több munkavállaló által végzendő munkák irányítását végző személyeket.

2.2.3. A kivitelezési biztonsági és egészségvédelmi koordinátor

A kivitelező munkáltató a kivitelezési munkák alatt **köteles** munkabiztonsági és egészségvédelmi **koordinátort igénybe** venni.

A koordinátor² feladatai az építőipari kivitelezési tevékenységgel összefüggésben a következők:

¹ 1997. évi LXXVIII. törvény 39. §

² 4/2002 (II. 20.) SZCSM-EüM rendelet 3. §(2) előírása szerint

- a) A meghatározott követelmények megvalósulásának összehangolása, annak érdekében, hogy a munkáltató és a munkavállalók érdekében a biztonsági és egészségvédelmi tervben meghatározottak érvényesüljenek.
- b) Amennyiben szükséges, kiegészítés készítése a biztonsági és egészségvédelmi tervhez, annak érdekében, hogy azok folyamatosan tartalmazzák a munkák előrehaladásából, illetve a körülmények változásából adódóan az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit.
- c) A munkafolyamatok ellenőrzésének összehangolása.
- d) Intézkedik, hogy az építési munkahelyre kizárólag csak az arra jogosultak léphessenek be.

2.2.4. A kivitelezésben való részvétel személyi feltételei:

A kivitelezésben csak azok a munkavállalók vehetnek részt, akik rendelkeznek:

- A munkakörük egészséget nem veszélyeztető és biztonságos elvégzéséhez szükséges szakképzettséggel
- A munkakörükre érvényes egészségügyi alkalmassági orvosi vizsgálatral
- A munkakörükhöz kapcsolódó újfelveteles, illetve időszakos munkavédelmi oktatáson részt vettek, annak elsajátításáról tanúbizonytságot tettek.
- Járművet, munkagépet vagy egyéb segédeszközt csak az a személy vezethet, illetve kezelhet, aki megfelel a személyi követelményeknek.
- Egyedül munkát csak olyan személy végezhet, akit erre felkészítettek, és alkalmasságáról a munkáltató meggyőződött, továbbá ahhoz a munkafolyamathoz tartozó munkabiztonsági előírások nem tiltják.

2.3. A kivitelezés során alkalmazható munkaeszközök

A munkaeszközök megfelelőségi nyilatkozatára, megfelelőségi tanúsítványára, munkavédelmi üzembe helyezésre, időszakos biztonsági felülvizsgálatára vonatkozó követelményeket a munkavédelemről szóló, többször módosított 1993. évi XCIII. Törvény tartalmazza.

2.4. A munkahelyek és közlekedési utak kialakítása

Építési munkahelyeket úgy kell kialakítani, illetve berendezni, hogy:

- az építési munka sajátosságainak,
- a változó építési körülményeknek és állapotnak
- az időjárási követelményeknek
- a mindenkori szakmai tevékenységeknek megfelelően folyamatosan megvalósuljanak az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés követelménye.

A munkahelyekhez vezető utakat és a járműforgalom számára megnyitott közlekedési utakat út kell kialakítani, hogy azok **megfelelő teherbírásúak**, a rajtuk lebonyolódó közlekedési és szállítási feladatok szempontjából elegendő **szélességűek**,

lyukaktól, gödröktől mentesek legyenek és feleljenek meg a külön jogszabályokban meghatározott egyéb követelményeknek.

Anyagot a munkahelyen csak olyan mennyiségben szabad tárolni, hogy a munkát ne zavarja, tegye lehetővé a biztonságos közlekedést és a segédszerkezet állóképességét ne veszélyeztesse.

Valamennyi építési munkahelynél biztosítani kell a munka biztonságos elvégzéséhez szükséges mozgásteret.

Ha természetes megvilágítás nem kielégítő, továbbá sötétedés után a munkahelyeket és a közlekedési utakat, a munkafolyamatnak megfelelő fény mennyiséggel meg kell világítani. Azokon a munkahelyeken, ahol nincs természetes világítás, biztonsági világítást kell kialakítani. E világítás olyan legyen, hogy a munkavállalók a kijelölt menekülési utak használatával a munkahelyet biztonságosan el tudják hagyni.

2.5. Leesés elleni védelem

A munkavállalók és a felhasznált anyagok leesése ellen elsődlegesen biztonságot nyújtó berendezéseket kell a védelmet kialakítani. Amennyiben erre nincs mód, meghatározott egyéni védőfelszerelést kell alkalmazni.

Földmunkák végzésekor:

- a munkagödör kialakítása esetén 0,25 m és 1,25 m mélység között jelzőkorlátot,
- 1,25 m-t meghaladó mélységnél védőkorlátot,
- vonalas létesítmény esetén, lakott területen belül 0,25 és 1,25 m mélység között jelzőkorlátot 1,25 m-t meghaladó mélységnél védőkorlátot kell elhelyezni.

A jelzőkorlát, illetve a védőkorlát elhelyezéséről az építésvezető köteles a munkavégzés ütemének megfelelően folyamatosan gondoskodni.

2.6. Egyéni védőfelszerelés

A 77/2003. (XII. 23.) EszCsM rendelet módosított 65/199. (XII. 22.) EüM. Rendelet szerint a védőfelszerelést úgy kell megválasztani, hogy:

- biztosítsa a fellépő veszély és/vagy ártalom elleni védelmet olyan módon, hogy a napi expozíció a lehető legkisebb legyen. Amennyiben a káros hatást nem lehet a meghatározott szint alá csökkenteni, úgy az idevonatkozó jogszabályokban meghatározott kötelező pihenő időket be kell tartani és tartatni.
- Megfeleljen a munkavállaló testi méreteinek

Amennyiben többféle veszély együttes hatása ellen kell egyéni védőeszközt biztosítani, ezeket egymással összhangban kell megválasztani oly módon, hogy valamennyi hatás ellen védelmet biztosítsanak.

Az egyéni védőeszközt mindazon munkavállaló részére biztosítani kell, akik az adott munkaterületen munkát végeznek, illetve egyéb ok miatt ott tartózkodnak.

Építőipari kivitelezési munkaterületen védősisak viselése kötelező, kivétel tárgyak leesésétől nem veszélyeztetett belső munkahelyen végzett szakipari és irodai munkák. A kiadott védőeszközöket, ruhákat a munkavállaló írásban veszi át. A védőeszközt minden dolgozó részére a munkába állás napjától biztosítani kell.

A munkavállalóknak a Munkavédelmi Szabályzatban, a gépek, berendezések kezelési utasításaiban, a veszélyes anyagok és veszélyes készítmények biztonsági adatlapjában, illetve az építési termékek műszaki leírásaiban meghatározott, CE jelzéssel ellátott minőségi

tanúsítvánnyal rendelkező védőeszközökkel való ellátásról az építésvezetőnek kell gondoskodnia.

A munkavállaló az egyéni védőeszközöket –azok kezelési utasításában, illetve a munkáltató által tartott ismertetésnek megfelelően- viselni köteles, azt (azokat) a munkahelyről el nem viheti, kivéve, ha munkavállaló az építésvezető utasítására egy másik munkahelyre települ át, ugyanarra a munkafolyamat végzésére.

2.7. Gépekkel kapcsolatos általános munkavédelmi előírás

A földmunkagépekkel kapcsolatos általános követelmények

- Csak olyan gépet szabad használni, amely megfelel a gépekkel szemben támasztott megfelelőségi követelményeknek, s ezt a vonatkozó jogszabályok szerint tanúsították. A gép használat közben biztosítson védelmet a kezelőnek és a kisegítő személyzetnek.
- A gépeket jó üzemállapotban kell tartani, s csak a rendeltetésnek megfelelően szabad használni.
- A földmunkagépek kezelőinek a szakmai alkalmasságon túl az érvényes jogszabályok szerinti képesítéssel kell rendelkezniük.
- A gépeknek olyan védőszerkezettel kell bírniuk, amely a vezető boruláskor és leeső tárgyak ellen megvédi.
- Az építési munkahelyeken ki kell alakítani a járművek közlekedési rendjét.

Az üzemeltetett gépek kezelőjének minden munkakezdés előtt meg kell győződnie arról, hogy a működtető és biztonsági berendezések megfelelően működnek. Ha olyan hibát észlel, amit nem tud elhárítani, köteles azt jelenteni, s a gépnaplóba bejegyezni. Munkát a hiba elhárításáig nem végezhet.

- Gépet csak az erre kialakított vezető- vagy kezelőülésből (állásból) lehet működtetni.
- A gépre fel- illetve leszállni csak a fellépő vagy a lépcső igénybe vételével szabad (keréktárcsa, köpeny, lánc tilos)
- A munkagépet elindítani, annak irányát megváltoztatni csak úgy szabad, ha a vezető meggyőződött arról, hogy ezzel senkit nem veszélyeztet. Munka közbeni veszély észlelése esetén a vezető köteles figyelmeztető hangjelzést adni, s a berendezést azonnal megállítani.
- Nem kielégítő látási körülmények esetén a világító berendezést működtetni kell.
- Hátramenetben a jármű vezetője, illetve a munkagép kezelője köteles a haladási irányba tekintve meggyőződni arról, hogy nem okoz veszélyhelyzetet. Ha a kilátás akadályozott, irányító személyt kell kijelölni. Az ő feladata az ott tartózkodók eltávolítása, s a jármű jelzésekkel történő irányítása. Jól láthatóan helyezkedjen el, s a mozgó géptől, illetve a környezetben álló létesítményektől távol haladjon.
- Építési területen a járművet vezetője, illetve a munkagép kezelője csak úgy hagyhatja el, ha biztosította, hogy illetéktelen azt nem indíthatja el, és egyidejűleg megtette a szükséges intézkedéseket annak elgurulása ellen.
- Az építőipari gépeken jól látható helyen, két oldalon elhelyezett táblával kell tiltani a gép hatókörében való tartózkodást. („A gép veszélyes körzetében tartózkodni tilos!”)

- Biztosítani kell, hogy a belsőégésű motorral hajtott építőipari gépet csak biztonsági indítókulccsal lehessen elindítani.

A földmunkákkal kapcsolatos munkabiztonsági előírások

- Földmunkagéppel lejtőn lefelé kiiktatott erőátviteli szerkezettel haladni tilos.
- Ha biztonsági övvel van a kezelőülés kialakítva, munkát csak a bekapcsolása után lehet végezni.
- A munkaárkot, bevágást, mély esést csak annyira szabad megközelíteni, hogy a talaj megcsúszása, a gép lezuhanása ne következzen be.
- A gép elhagyásakor annak valamennyi működtető elemét ki kell kapcsolni. A főmeghajtó művet illetéktelen személy által történő elindítás ellen biztosítani kell. /indítókulcs kivétele a gépből/
- Üzemeltetésnél, karbantartásnál, szerelésnél a gyártó kezelési utasításait be kell tartani. A kezelési, illetve a munkavégzéshez szükséges egyéb utasítás és dokumentum állandóan álljon a kezelő rendelkezésére.
- Földmunkagépet (amelyik erre alkalmas) közúton csak a megfelelő jogosítvánnyal rendelkező ember vezethet.
- Ha a kezelőülésből a kilátás nem kellően biztosított (holttér), illetéktelen személyek bejutása ellen elkerítésre van szükség. (Kivétel: A gépen ultrahangos érzékelő van, önműködő leállítás biztosított)
- Építménytől, állványtól más munkagéptől legalább 80 cm-re meg kell állni.
- Szükség esetén a munkagép kezelőjét egy irányító személy kezének, karjának meghatározott mozgásával irányítja. Ez időre az irányító más feladatot nem kaphat. A vezető más személyek jelzését csak veszély esetén veheti figyelembe.
- A földkitermelés megkezdése előtt a földalatti kábelekből és más elosztó rendszerekből származó veszélyek meghatározására, minimalizálására mindent el kell követni (ismeretlen, vagy rejtett nyomvonalú vezetékek feltárása). A munkák során fellelt vezetékeket, tárgyakat azonosítani kell (műszeres vizsgálat, kutatóárok, kutató akna). Nem azonosítható anyag feltárása esetén (veszélyes hulladék, lőszer stb.) annak veszélytelenségéről szakember bevonásával meg kell győződni.
- Földmunkagéppel végzett földkiemelési munkák előtt meg kell győződni arról, hogy a munkaterületen földkábel nincs. Előre nem ismert vezeték felfedezése esetén a munkát azonnal abba kell hagyni, a munka irányítóját értesíteni kell.
- Elektromos szabad vezeték közelében végzett munkánál a földmunkagép és a szabad vezeték között a feszültségnek megfelelő biztonsági távolságot kell hagyni. Ha a földmunkagép mégis annyira megközelítette a szabad vezetéket, hogy átütés (áthúzás) következett be, a gépet csak akkor szabad elhagyni, ha erre az elektromos művek munkatársa a helyszínen (áramtalanítás után) engedélyt ad. Kiáltással, telefonnal segítséget kell kérni, az embereknek a gép érintésének tilalmára fel kell a figyelmét hívni.
- A földmunkagép elhagyása előtt a gép kezelőjének valamennyi kezelőelemet semleges állásba kell hoznia, s a gépet be kell fékeznie. A meghajtó motort le kell állítani, s biztosítani kell, hogy illetéktelen személy azt ne tudja működésbe hozni.
- A mozgó gépalkatrészek védőelemeit eltávolítani csak a működés teljes leállása után, az akaratlan indítást meggátló biztosítás alkalmazása után lehet. A beavatkozás után valamennyi védőberendezést a gyári előírásoknak megfelelően vissza kell tenni.

- Földmunkagépet szállítani csak az akaratlan megmozdulás ellen biztosító segédberendezés alkalmazásával lehet. A gép láncát és köpenyeit a csúszás elkerülésére a rámpára való felhajtás előtt a sártól, iszaptól le kell tisztítani. Előre fel kell mérni, hogy a szállításra a szükséges úrszelvény biztosított, s az út teherbírása a terhelésnek megfelel.
- A földmunkák biztonságtechnikai és egészségvédelmi követelményeit a geológiai, hidrológiai és talajmechanikai vizsgálatot végezni, ha a legkedvezőtlenebb talaj feltételezésével dúcolnak, illetve e szerinti részsűket alakítanak ki.
- Meg kell akadályozni a föld visszapergését a munkaárokba.
- A dúcolt munkagödör, munkaárok mélyítését a talaj minőségétől függően, de tömör talajban legalább 1m-enként, nem állékony talajban legalább 0,5 m-enként a dúcolással követni kell. A dúcolt munkagödör fenékszélessége 0,8 m-nél kisebb nem lehet.

Egyéb gépekkel kapcsolatos követelmények

Az építőipari gépeken jól látható helyen elhelyezett táblával meg kell tiltani a gép hatáskörében tartózkodást.

A motoros kézi szerszámok és kisgépek kivételével belsőégésű motor meghajtású építőipari gépet csak biztonsági indítókulccsal lehessen elindítani.

A közmű kivitelezések során leggyakrabban használt építőipari gépek a gumikerekes univerzális földmunkagép, az árokásó gépek, az önjáró vibrációs henger, robbanómotoros döngölő, robbanómotoros tömörítőlap, bűvárszivattyú, talajfúró, pneumatikus fúró-bontó kalapács, aszfalthézagvágó berendezés, mobil légsűrítők, csőhegesztő berendezések, ütvefúró, zagyszivattyú stb.

A jogszabály értelmében építőipari tevékenység során építőgépet csak az kezelhet, aki az adott géptípusra érvényes jogosítvánnyal rendelkezik és személyi feltételeknek megfelel.

Személyi feltételek

Egészségi tényezők:

Az alkalmazás feltétele a szakmai alkalmasság.

Egészségügyi kizáró okok:

- Jó látást igénylő munka végzésére nem alkalmas
- Karok/kezek/ujjak fokozott használatát igénylő munkát nem végezhet
- Fokozott figyelmet igénylő munkát nem végezhet
- Zajos munkahelyen munkát nem végezhet
- Egész test vibrációjával járó munkát nem végezhet
- Fokozottan balesetveszélyes munkát nem végezhet
- Szabadban munkát nem végezhet.

A foglalkozás gyakorlását korlátozó egészségügyi tényezők:

- Ép színlátást igénylő munka végzésére nem alkalmas
- Kézi anyagmozgatással járó munka végzésére nem alkalmas

- Nem görnyedhet/térdelhet/guggolhat/hajolhat
- Lábak/lábfejek fokozott használatát igénylő munkát nem végezhet
- Közepesen nehéz fizikai munkát nem végezhet
- Együttműködést igénylő munkát nem végezhet
- Nedves/nyirkos/párás munkahelyen munkát nem végezhet
- Poros/füstös/gőzös/gázos munkahelyen munkát nem végezhet
- Váltakozó/gyakori utazást igénylő munkahelyen munkát nem végezhet
- Túlmunkát/nyújtott műszakot igénylő munkahelyen munkát nem végezhet

Elvárt képességek, tulajdonságok:

- Jó látás
- Jó hallás
- Ép színlátás
- Teljes látótér és térlátás
- Jó egyensúlyérzék
- Pontosság, precizitás
- Rendszerező képesség
- Együttműködési készség

A megfelelő jogosítvánnyal rendelkező munkavállalók biztosítása a kivitelező feladata.

Amennyiben az önjáró építőgép járműnek vagy lassújárműnek minősül és a munkahely változtatása során közutat, illetőleg saját használatú utat vesz igénybe, a vezetőnek külön jogszabályban meghatározott érvényes vezetői engedéllyel is rendelkeznie kell.

Azokat az önjáró gépeket, amelyek a közúton való közlekedéshez szükséges engedéllyel nem rendelkeznek, a munkavégzés helyszínére megfelelő teherbírású szállítóeszközzel kell szállítani. Ezek a gépek a körülhatárolt munkaterületen belül – a vonatkozó biztonsági követelmények figyelembevételével – korlátozás nélkül közlekedhetnek.

3. FÖLDMUNKÁRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

3.1. Munkaárkok, munkagödörök³

A földmunkák területén lévő vezetékek nyomvonalát és a berendezések helyét, a szükséges védelmi körzetet a kiviteli terveken fel kell tüntetni. A térszint alatti földmunkák megkezdése előtt az építési területen az ismeretlen vagy rejtett nyomvonalú vezetékeket fel kell kutatni és azokat fel kell függeszteni, továbbá a munkák során fellelt vezetékeket, tárgyakat azonosítani kell. Ezt műszeres vizsgálattal vagy kutatóárok, illetve kutatóakna alkalmazásával kell elvégezni. A kutatóakna legalább 1,80x0,80 m legyen. A kutatóárkot vagy aknát kézi erővel lépcsősen haladva kell kiemelni.

A munkagödör (munkaárok) szélét a szakadólapon belül csak abban az esetben szabad megterhelni, ha a dúcolás mérteze van a terhelésből származó többletterhelés felvételére. Kézi földmunka esetében a munkaárok szélén 0,50 m széles padkát kell kialakítani.

A talajt alávágással kitermelni nem szabad.

³ 4/2002.(II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet 4. sz. melléklet III. fejezet 5.5.pont

Meg kell akadályozni a föld visszapergését a munkaárokba.

Az 1,0 m-nél mélyebb munkagödörbe (munkaárokba) való biztonságos közlekedést 5,0 m mélységig mozdulás ellen rögzített támasztó létrával kell megoldani.

A dúcolás olyan legyen, hogy a kidúcolt földtömeg vagy építmény állékonyságát és munkahelyeken dolgozók testi épségét védje, valamint a munkaterületről a kitermelt anyag eltávolítható, és a kidúcolt munkaterületben a munka elvégezhető legyen.

A dúcolást a talaj állékonysága és a munkaszint mélysége, továbbá a fellépő igénybevételnek megfelelően kell kialakítani. Amennyiben a munkagödör 5 méternél mélyebb, vagy ha a munkagödör mellett – a szakadó lapon belül – statikus és dinamikus terhelés is várható, ebben az esetben a dúcolás biztonságát számítással kell igazolni.

A dúckeretek felett átvezető hidak szerkezetei a dúckerettel nem köthetők össze.

A dúcokon átjárni, azokat munkaállásként és anyagárolásra használni nem szabad.

A dúcolás mögött képződött üregeket vagy kagylósodást kitöltéssel meg kell szüntetni.

A dúcolt munkagödör (munkaárok) mélyítését a talaj minőségétől függően, de tömör talajban legalább 1,0 m-ként, nem állékony talajban legalább 0,5 m-ként a dúcolással követni kell. A talajmechanikai szakvélemény ismeretében a tervező, a műszaki leírás 16.5. pontjában meghatározta a dúcolás követelményeit, melyeket maradéktalanul **be kell tartani, tartatni.**

A munkagödörnél (munkaároknál) legalább 50 m-ként, illetve az épületek és egyéb ingatlanok bejáratai előtt építési átjárókat kell létesíteni. Szélességi mérete egyirányú gyalogos közlekedés esetén legalább 0,60 m, kétirányú gyalogos közlekedés esetén legalább 1,00 m.

3.2. Munkavégzés meglévő közművek közelében⁴

Az anyagkitermelés megkezdése előtt intézkedéseket kell tenni azoknak a veszélyeknek a meghatározására és minimalizálására, amelyek a földalatti kábelekből és más elosztó rendszerekből erednek.

Már meglévő közművek közelében (pl. villamos földkábel, szabad vezeték, távközlési kábel, vízvezeték, gázvezeték stb.) a tervezés során a közműtulajdonossal végzett egyeztetésnek megfelelően a közműtulajdonos írásban adott hozzájárulásának megfelelően lehet munkát végezni.

Amennyiben a közműtulajdonos szakfelügyeletet írt elő, a szakfelügyelet biztosítása érdekében az építésvezetőnek a szükséges intézkedést meg kell tennie.

A villamosművek (idetartoznak szabad vezetékek, illetve a földkábelek is) közelében végezhető munkákra vonatkozó korlátozásokat és villamosművekre vonatkozó biztonsági védőtávolságokat mindig be kell tartani.

A földmunkák területén lévő vezetékek nyomvonalát és a berendezések helyét, a szükséges védelmi körzetet a kiviteli terveken fel kell tüntetni.

Elektromos szabad vezetékek közelében végzett munkák esetén a földmunkagép, illetve annak alkatrészei és a szabad vezetékek között a 4/2002.(II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet 4. sz. melléklet III. fejezet 8.7.34. pontja szerint az alábbi, feszültségnek megfelelő biztonsági távolságot kell hagyni:

⁴ 4/2002.(II.20.)SZCSM-EüM együttes rendelet 10.2.1 és 10.2.2 pont

Névleges feszültség	Biztonsági távolság
1000 V-ig	1,0 m
1 kV-tól 110 kV-ig	3,0 m
110 kV-tól 220 kV-ig	4,0 m
220 kV-tól 380 kV-ig	5,0 m
Ismeretlen feszültség	5,0 m

Ha a meghatározott biztonsági távolságot nem lehet betartani, akkor a munkáltató köteles intézkedéseket tenni az áramütés veszélyének elkerülésére.

Az intézkedések lehetnek:

- a) feszültségmentesítés,
- b) a vezeték áthelyezése,
- c) a vezeték elkerítése,
- d) a földmunkagép munkaterületének lehatárolása.

4. SZÁLLÍTÁS ÉS RAKTÁROZÁS, MUNKAVÉGZÉS EMELŐGÉPEKKEL⁵

Az anyagmozgatás és anyagtárolás megszervezése során figyelembe kell venni az építési termékhez a szállító által rendelkezésre bocsátott magyar nyelvű dokumentumban szereplő műszaki paramétereket, előírásokat, azt az építésvezető részére biztosítani kell.

Az anyagmozgatásra, anyagtárolásra vonatkozó követelmények érvényesítése az építésvezetők, ill. a munkavezetők feladata.

Anyagokat, készülékeket, munkaeszközöket rakodni, továbbszállítani és raktározni csak úgy szabad, hogy azok leborulás, feldőlés, elcsúszás, leesés ellen megfelelően biztosítva vannak.

A raktározott árut úgy kell elhelyezni, hogy az a külső hatásoktól védett legyen, veszélyes kémiai és fizikai változások ne következzenek be, az áru csomagolása sértetlen maradjon és a felhasználhatóság és/vagy tárolhatóság időtartama jól olvasható legyen.

Anyagokat csak olyan mennyiségben szabad egymásra helyezni, hogy állékonyságuk megfelelő legyen.

Kör keresztmetszetű oszlopokat, csöveket és hasonló formájú anyagokat elgördülés ellen rögzíteni kell. E tervdokumentáció a csapadékvíz-hálózat kivitelezésével foglalkozik, ezért túlnyomórészt különböző csövek raktározása a feladat. Raktározásnál figyelni kell a különböző fajta csövek egy helyen történő tárolására. Tárolásnál ügyelni kell arra, hogy könnyen megközelíthető legyen. Szállítóeszközre történő rakodásra kellő terület álljon rendelkezésre úgy, hogy anyagmozgatás közben ne történhessen baleset.

Lemezeket, lapokat és hasonló anyagokat függőleges raktározás esetén, eldőlés ellen megfelelően biztosítani kell.

Ömlesztett anyagokat úgy kell elhelyezni, hogy azokról ne kerülhessen anyag a közlekedési utakra. Rézsű kialakításánál figyelembe kell venni a belső súrlódási tényezőt. Az ilyen halmazokat aláásni tilos.

Anyagcsúszdákat úgy kell kialakítani és használni, hogy az a munkavállalókat nem veszélyeztesse. Az anyagokat csak megfelelő szerszám alkalmazásával szabad a csúszdáról eltávolítani, illetve az összetorlódott anyag szétválasztását elvégezni. A környezetterhelő mértékű por keletkezését meg kell akadályozni.

⁵ 47/1999. (VIII.4.)GM rendelet

Csomagolt és rakodólapon elhelyezett anyagok – különösen zsugorfóliával vagy kötöző szalaggal rögzítettek – esetében azok mozgatása, szállítása előtt a csomagolás biztonságáról, megfelelő állapotáról meg kell győződni. Ha a csomagolás nem megfelelő, intézkedéseket kell tenni a munkavállalók veszélyeztetésének elkerülésére.

A szállító jármű ki-, illetve berakodása csak a jármű teljes megállása után kezdődhet meg. Felfüggesztett teher alatt és a gép mozgáskörzetében, továbbá a rakodó rámpa és a gépjármű között tartózkodni tilos.

Veszélyes és / vagy ártalmas anyagokat ételmezési célra készített edényben, üvegekben, tartályokban, hordókban elhelyezni tilos.

Veszélyes és/vagy ártalmas anyagokat, illetve ezek elegyét tárolni csak az erre a célra szolgáló ép lezárt, törés ellen védett edényben, fajtánként csoportosítva, tartalmukat megjelölve, elkülönítve, zárható, erre kijelölt helyen szabad megfelelő jól olvasható feliratozással.

Kezelésüknel és tárolásuknál figyelembe kell venni az egyéb jogszabályi előírásokat is. Építőanyagokkal megrakott egységgrakomány-képző eszközöket csak úgy szabad egymásra helyezni, hogy azok felfekvési felülete illeszkedjen és magassága a három egységet ne haladja meg.

Mivel e tervrész tartalmaz előre gyártott, nagy súlyú betonelemekből készült csatorna és áttereszek kivitelezését, ezért kitérek a daruzás szabályaira is.

Daruzásra vonatkozó 47/1999. (VIII.4.) EBSZ. I. Fejezet 8.3. pont

A teherfelvevő eszközt úgy kell szállítani és tárolni, hogy károsodást ne szenvedjen. Egy horogba egyidejűleg csak annyi kötélhurkot, gyűrűt stb. szabad beakasztani, hogy azok a horog öblébe jól befeküdjenek.

A kötöző köteles a meghibásodott teherfelvevő eszközt a munkából kivonni.

A kötöző köteles a használaton kívüli teherfelvevő eszközöket azok kijelölt tárolási helyére visszavinni, ott szakszerűen lerakni, a hibásakat elkülöníteni, a meghibásodást az üzemeltetőnek jelenteni.

Ha a teherfelvevő eszköz teher tartó ágának állandó helyzetét az emelt terhen csak a súrlódás biztosítja, és az megcsúszhat, akkor a terhet csak alátételekre szabad helyezni a teherfelvevő eszköz kímélése és könnyű eltávolíthatósága érdekében.

A teherfelvevő eszközöket úgy kell tárolni, hogy védve legyenek a káros behatásoktól (nedvesség, sav, gőz, vegyi anyagok, mechanikai sérülés, megengedhetetlen hőhatás stb.)

A teherfelvevő eszközt csak a gyártója által szavatolt alsó és felső hőmérsékleti határok között szabad használni.

A köté- vagy a a lánccágak hosszúságát csomózással, megcsavarással rövidíteni tilos!

Emelőláncként csak erre a célra gyártott láncot szabad használni.

Láncon ideiglenes kötés csak erre a célra tervezett és gyártott szemmel végezhető, lazulás, kiakadás elleni biztosítással.

Láncot törő, illetve ütőeszerű igénybevételnek tilos kitenni!

Négyágas lánc felfüggesztésnél legfeljebb két ág teherbírását szabad figyelembe venni.

Az összetekeredett láncokat használat előtt ki kell egyenesíteni.

Ha a láncot többször a teher köré kell tekerni, akkor a lánccszemek nem keresztezhetik egymás.

Letalpalás

Lehetőleg szilárd burkolatú felületen kell a letalpalást végezni a felborulást, megbillenést elkerülendően. Amennyiben erre nincs lehetőség, úgy a talajfizikai jellemzők figyelembevételével megfelelő megoszló terhelés biztosítása érdekében minimum 3 coll vastagságú duplasoros pallót kell a talpaló alá helyezni.

1. Láncot tilos teherfelvevő eszközként tovább használni, ha:

- egy láncszem 5%-os nyúlást szenved,
- a láncszemet alkotó anyag átmérőjének a névleges értéke 10%-kal csökkent,
- a láncszem belső nyílása több mint 10%-kal tágult,
- egy láncszemen deformáció, bevágás vagy repedés látható,
- hiányzik a terhelhetőség jelölése, vagy felismerhetlenné vált.

Acélsodronyköteleket nem szabad teherfelvevő eszközként használni, ha:

- átmérője a névlegeshez viszonyítva 10%-kal csökkent,
- az acélsodrony kötelet alkotó látható elemi szálak felületén a korrózió maradandó nyomot hagy (vakrozda)
- maradó nyomódásos, gyűrődése, kibomlásos deformációt szenvedett,
- 80°C-nál nagyobb hőhatás érte,
- egy pászma elszakadt
- az elemi szálak törése, a kötél bármely szakaszán a megengedett értéket meghaladja.

Műanyag teherfelvevő kötelet és hevedert csak a gyártó használati utasításában meghatározott feltételek között és módon szabad használni. A kötöző használat előtt köteles a teherfelvevő eszközöket szemrevételezéssel megvizsgálni, hogy

- azokon van-e egyedi jel,
- a teherpróba a beütött jelzés szerint érvényes-e
- alkalmas-e teher emelésére,
- nem sérült, nem deformálódott.

A teherfelvevő eszközök méretét és elhelyezését úgy kell megválasztani, hogy a kötözőágak egymással bezárt szöge a 120°-ot ne haladja meg.

Ha a teherfelvevő eszköz terhelést viselő ágai (kötél, lánc, rudazat) meghaladják az egymástól mért 15°-os eltérést, akkor az ebből eredő teherbírás csökkenést a következők szerint kell figyelembe venni:

Kötözőágak által bezárt szög két ágon terhelve	Teherbírás (%)
0°-15°	100
15°-45°	90
45°-90°	70
90°-120°	50

A kötözőágak számát csak addig és csak olyan módon szabad növelni, amíg az ágak ellenőrizhető módon, együttesen vesznek részt a teher tartásában és egymást érintve nem keresztezik.

A kötöző két- vagy háromágú kapcsot vagy sarut csak akkor alkalmazhat, ha a tárgy tömegközéppontja a tárgy felfüggesztési helyénél mélyebben helyezkedik el.

Az emelőgép horgára úgy kell felfüggeszteni a terhet, hogy annak tömegközéppontja a horog függőleges tengelyvonalába essék.

A teherfelvevő eszközt csak az emelendő tárgy megfelelő teherbírású részeire szabad felerősíteni.

A teherfelvevő eszközt úgy kell a terhen elhelyezni, hogy az azon emelés közben ne tudjon elmozdulni, elcsúszni, elferdülni vagy leugrani, és a függesztési pont a teher tömegközéppontja fölött legyen.

A teherfüggesztő eszközt az emelt sarkainál, éleinél fellépő megtöréstől megfelelő megoldással (pl. kötélvédő saru alkalmazásával) védeni kell.

A daruk biztonságtechnikai szempontból legfontosabb elemei és azok funkciója!

Daru: olyan szakaszos működésű emelőgép, amely teherfelvevő eszközével rögzített teher térbeli mozgására alkalmas.

Osztályozásuk különböző szempontok szerint történik:

- rendeltetés szerint (rakodó, kiszolgáló, különleges),
- szerkezeti felépítés szerint (híddaru, toronydaru, konzoldaru, alvázra szerelt gémesdaru),
- helyváltoztatás szerint (úszó)
- futómacska: olyan szakaszos működésű emelőgép, amely teherfelvevő eszközével megemelt teher síkbeli mozgására alkalmas

Főbb szerkezeti egységei:

- emelőmű (részei: csörlő vagy emelődob)
- csörlő vagy emelődob (azonos szerkezeti felépítésűek, kötélcsigasor, kötél Dob, hajtómotor)

Szabvány határozza meg a kötélt, a kötéلكorongok, a kötéldob méretét és a kötélt felfekvésére vonatkozó felület alakját. A daruk energiaforrása leggyakrabban villamos energia.

A teher biztonságos megfogása, felerősítése a daru teherfelvevő szerkezetétől függ. Ez lehet:

- horog
- markoló
- emelőmágnes
- vákuumpapucs
- gyorsmegfogó

vagy egyéb speciális megfogó készülék. Ezeket a teher jellemzője alapján kell kiválasztani.

Személyi feltételek

Darukezelő: aki a darut jogosult működtetni és erre a feladatra írásban megbízták, 18. életévét betöltötte, vagy szakmunkás, kohászati daru esetén 22. életévét betöltötte, a feladat elvégzésére vonatkozó előírás szerint előzetes és időszakos orvosi vizsgálat alapján alkalmas, valamint rendelkezik az előírt képesítéssel.

Daruirányító: az a kötöző, aki a darukezelőt a daru mozgásában jogosult irányítani.

Kötöző: a teher felfüggesztését, felerősítését az emelőgép teherfelvevő szerkezetére, illetőleg az emelőgép irányítását önállóan végző személy, aki a 18. életévét betöltötte, vagy szakmunkás e feladat elvégzésére alkalmas előzetes és időszakos orvosi vizsgálat alapján, rendelkezik az előírt képesítéssel, ő végzi a kötöző anyag vizsgálatát is.

5. A MŰTÁRGYAK ÉPÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS MUNKAVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

5.1. Zsaluzás és állványozás

5.1.1. Zsaluzatok és nehéz, előre gyártott szerkezetek

A zsaluzatokat, az előre gyártott szerkezetet vagy időleges támaszokat, valamint a támfalakat felállítani és szétszedni csak az arra feljogosított személy felügyelete mellett szabad.

Megfelelő óvintézkedéseket kell tenni a munkavállalók védelmére a szerkezet esetleges törékenységből vagy stabilitásából eredő veszélyekkel szemben.

A zsaluzatokat, az időleges támaszokat és az alátámasztásokat úgy kell megtervezni méretezni, valamint felszerelni és karbantartani, hogy biztonságosan ellenálljanak minden olyan erőnek és igénybevételnek, aminek ki lehetnek téve.

A zsaluzatokat és az alátámasztó állványzatot úgy kell megtervezni, hogy a fellépő terheléseket és igénybevételeket a kivitelezés teljes időtartama alatt biztosan viselni tudja, illetve a talajnak megfelelően átadja.

Valamennyi zsaluzatot úgy kell kialakítani, hogy azok állékonysága megfelelő legyen. A zsaluzatokat úgy kell kialakítani és megtervezni, hogy építésük, illetve a szükséges betonozási munkák közben a munkát végzők részére elegendő méretű munkahely álljon rendelkezésre, a munkavégzés ne igényeljen különleges testhelyzetet.

Ha a talaj nem alkalmas a várható teher viselésére, akkor teherelosztásról kell gondoskodni gerendából vagy egyéb olyan anyagból, amely alkalmas a teher viselésére, átadására.

5.1.2. Zsaluzatok bontása

Az építményeket, illetve ezek elemeit csak akkor szabad kizsaluzni, illetve a támasztó állványokat eltávolítani, ha a beton, illetve az építmény már megfelelő szilárdságú és erről a munka irányítását végző meggyőződött, a kizsaluzásra engedélyt adott.

A beton vagy az építmény megfelelő szilárdságának elérése érdekében az építményt fagytól, illetve az idő előtt kiszáradástól védeni kell. A kötési idő alatt rázkódás vagy egyéb terhelés nem érheti az építményt.

A zsaluzatot úgy kell elkészíteni, hogy a kizsaluzás biztonságosan elvégezhető legyen. Alátámasztással készült vasbeton szerkezetek (födémszerkezetek, áthidalók) kizsaluzásánál a munkát két ütemben kell elvégezni:

- 1. segéd szerkezet kilazítása, kismértékű leengedése,
- 2. állékonyság ellenőrzése után a zsaluzat elbontása.

A kizsaluzásnál a rázkódásokat kerülni kell.

A kizsaluzási munkáknál a munkát végzőkön kívül más személy nem tartózkodhat.

A kizsaluzást a megépítés fordított sorrendjének megfelelően kell végrehajtani.

A zsaluanyagokból, táblákból kiálló szögeket, éles, hegyes tárgyakat el kell távolítani. A kizsaluzás megkezdése előtt a szerkezeteket meg kell vizsgálni, hogy azokon nincs-e túlterhelés vagy egyéb olyan hiányosság, amely a kizsaluzás befejezése után vagy közben veszélyeztetné az ott munkát végzőket.

Próbaterhelésnél a munkateret körbe kell keríteni és az oda való bejutást figyelőőrök felállításával – a szükséges elkerítés, illetve elkorlátozás mellett – biztosítani kell.

Próbaterhelést szerkezet alatt munkát végezni, ott tartózkodni tilos.

Próbaterhelés során a szerkezet esetleges leszakadása ellen méretezett állvány elhelyezésével kell védekezni.

5.1.3. Előre gyártott elemek készítése és összeszerelése

Az előre gyártott elemekből történő építési munka során mind az építmény, mind az elemek stabilitását a szerelés valamennyis fázisában biztosítani kell.

Az elemeket úgy kell kialakítani, hogy biztonságos szállításuk és szerelésük megvalósítható legyen.

Az elemek mozgatására kialakított kötöző-elemeket úgy kell megtervezni, méretezni és kialakítani, hogy azok lehetővé tegyék a biztonságos emelést és a szerelési helyre történő behelyezést.

Elemeket csak erre a célra alkalmas szállító-, emelő- és kötöző-eszközökkel szabad szállítani és mozgatni.

Az elemek beemelését csak abban az esetben szabad végezni, ha a szél sebessége nem haladja meg a 36 km/órát.

Az elemeket úgy kell tárolni, szállítani, illetve beépíteni, hogy helyzetük akaratlan elmozdulás ellen rögzített legyen.

Az elemek szállítását, emelését (mozgatását) csak az elemet gyártó által megadott módon lehetséges.

5.2. Betonozás, vasszerelés⁷

Betonozáskor az MSZ-04-902 és 904 előírásait kell figyelembe venni.

Munkavédelmi szempontból célszerű a betonkészítő telepet és a kavicsdepóniát közvetlenül egymás mellé telepíteni.

⁷ 4/2002.(II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet 4. sz. melléklet 15. pont

A betonozás megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a zsaluzat kellő teherbírású-e a betonozáskor fellépő erőhatásokkal szemben és kellően merev-e.

Be kell tartani a folyamatos működésű anyagmozgató gépek biztonságtechnikai előírásait. Ha a betonozás betonszivattyúval történik, akkor a folyós beton okozta többletnyomásra a zsaluzati elemeket ellenőrizni kell.

A beton bedolgozására szolgáló vibrátorok kezelő személyzetét a gép használatára ki kell oktatni, az oktatás megtörténtét a dolgozónak aláírásával kell igazolnia.

Tömörítéshez csak 24 V-os törpefeszültségű vagy kettős szigetelésű villamos hajtású vibrátor használható.

A vibrátor kezelőjének a gumikesztyű és gumicsizma használata kötelező!

A betonacél tárolása és az acélszerelés külön, elválasztott helyen történjék, nehogy az acélhajlítás és szerelés alatt baleset történjen.

A területet illetéktelen elől körbe kell keríteni és figyelmeztető táblával is meg kell jelölni.

Az acélváz szerelését csak feszültségmentes területen szabad végezni.

5.3. Hegesztési munkák

Munkahelyeken hegesztő tevékenységet csak akkor szabad végezni, ha az kielégíti a Hegesztési Biztonsági Szabályzat követelményeit, és a hatályos környezetvédelmi, egészségügyi egyéb biztonsági és tűzvédelmi előírásokat.

A munkáltatónak gondoskodnia kell különösen:

- a hegesztő munkahely biztonságos üzemeltetéséről,
- a munkavállalók egészségvédelméről,
- a hegesztő munkahelyekre történő belépés, esetleges szükséges korlátozásáról,
- a minimális létszám meghatározásáról, ill. az egyedüli munkavégzés korlátozásáról
- az egyéni védőfelszerelések juttatásáról,
- a hegesztő berendezések biztonságos állapotáról,
- a veszélyes külső körülmények (pl. szélsőséges időjárás) között végzett hegesztő tevékenység feltételeinek biztosításáról,
- a hegesztés közben keletkező mérgező gázok, gőzök, füst és por részecskék elleni védelemről.

A hegesztő munkahelyeken vagy annak közelében elsősegélynyújtó felszerelést kell elhelyezni.

Kültéri munkáknál a hegesztő készülékeket, berendezéseket úgy kell elzárni, hogy illetéktelen ne juthasson hozzájuk, és az időjárás viszonytagságai és/vagy esetleges mechanikai sérülések ellen a berendezés letakarással vagy más módon védeni kell.

Útburkolat helyreállítási munkák

A meglévő útburkolathoz csatlakozó új burkolat készítése előtt élvágógépet kell használni.

Csak olyan gépet szabad használni, amely megfelel a gépekkel szemben támasztott megfelelőségi követelményeknek, s ezt a vonatkozó jogszabályok szerint tanúsították.

A gépet csak olyan munkavállaló használhatja, akinek erre a géptípusra érvényes jogosítványa van, alkalmas állapotban van a feladat végrehajtására, ki van oktatva a munkavégzés során adódó veszélyek felismerésére és elhárítására.

4/2002. (II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet 4. számú melléklet I. fejezet 19. pontja értelmében a munkavállalót a megfelelő egyéni védőeszközökkel kell ellátni és használatáról kioktatni.

Szükséges a vágóél miatt fém orrú védőlábbelit, a keletkező por miatt légzésvédő maszkot és az esetlegesen szétrepülő vágókorong darabok, kövek és egyéb anyagok veszélye tekintetében védőszemüveg és bőrkötényt biztosítani.

A magas fordulatszám miatt keletkező zajhatások védelme érdekében hallásvédőtök használata kötelező. Amennyiben a zajt ezzel sem lehetséges a 75 dB (A) zajszint alá csökkenteni, úgy biztosítani kell óránként 15 perc 50dB (A) alatti helyen pihenőt.

A munkaterület környezetének zajszintjéről szóló 284/2007. (X,29.) Kormány rendeletben leírtak az irányadók.

Az élvágógéppel munkát végző mellé olyan személyt kell állítani aki kézjelekkel utasítja esetleges veszély esetén munkavállalót. Azért van erre szükség, mert a hallásvédő tok használata közben nem lehet hallani a tolató gépek hangjelzéseit.

A kézjelek jelentésével mindkét munkavállalót munkavédelmi oktatás keretén belül meg kell ismertetni és visszakerdezővel meggyőződni annak elsajátításáról.

Járdaburkolat készítésénél alkalmazandó öntöttaszfalt bedolgozásánál ügyelni kell a forró anyag szállítóeszközre rakásánál és a konkrét bedolgozásánál.

Fontos, hogy a munkavállaló,- (k) megfelelő egyéni védőeszközökkel el legyenek látva. Hőálló lábbeli, bőrkötény, hőálló munkavédelmi kesztyű, ütésálló szemüveg. Mivel az anyag elsimításához térdelni is kell, ezért térdvédő használata kötelező. Az elterítésnél felszabaduló gázok és gőzök az anyag összetételénél fogva mérgező, irritatív lehet, ezért szükséges, hogy a légzésvédő minőségének meghatározásához orvos egészségügyi szolgálatot ellátó személy segítségét nyújtsa. Esetlegesen a védőital fajtáját meghatározza.

Az aszfaltozási munkák végzésében résztvevőknek kötelező a védőital biztosítása.

Amennyiben az orvos másképp nem rendelkezik úgy a védőital minimum 16° C ivóvíz, amit korlátlan mennyiségben kell biztosítani.

6. VESZÉLEYES ÉS ÁRTALMAS KÖRÜLMÉNYEK

6.1. Veszélyes és ártalmas tényezők

A kivitelezés során a veszély és ártalom forrásai az építési technológia, és az átemelő gépezeti és villamos berendezéseinél találjuk. A veszélyes és ártalmas üzemeltetési tényezők fizikai, kémiai és biológiai hatásúak lehetnek, melyek egy része szabályos üzemszerű működés közben, más részük meghibásodás esetén léphet fel.

Fizikai veszélyek, ártalmak

- csúszásveszélyes felületek (víz, pára, jegesedés, iszapelszóródás)
- mozgó gépi berendezések
- feszültség a villamos áramkörben
- mesterséges megvilágítás elégtelensége
- teherszállítás, anyagmozgatás, kézi teheremelés
- járófelületre lecsapódó vízpára megfagyása
- járófelületeken a fedlappal lezárt nyílások nyitva hagyása, elkorlátozás hiánya
- szabadban, hideg időben való munkavégzés

Kémiai ártalmak

A természetes szellőzés elégtelensége következtében a zárt tereken egészségre ártalmas gázok felgyülemzése.

Biológiai veszélyek

A kommunális szennyvíz előforduló, bőrön és szájon át a szervezetbe jutó patogén mikroorganizmusok által okozott fertőzőési veszély

Pszichés és fiziológiai veszélyek

Nyomvonalas létesítmények kivitelezési munkái végzése során nem fordul elő. A fiziológiai veszélyeket az egyéb munkavédelmi előírások fejezetben térek ki.

6.2. Veszélyek, ártalmak elhárítása

A veszélyek, ártalmak az üzembiztonság megteremtésével, a technológiai fegyelem és a munkavédelmi szabályozási utasítások betartásával, valamint az egyéni és beépített kollektív, a csoportos védőfelszerelések és berendezések eszközök készenlétben tartásával és rendeltetésszerű használatával csökkenthetők, ill. szüntethetők meg.

7. CSŐVEZETÉKEKRE VONATKOZÓ MUNKAVÉDELMI ELŐÍRÁSOK⁸

7.1. Csővezetékek fektetése

A vezetékek építéskor munkát csak munkavédelmi szempontból kioktatott személy végezhet, folyamatos műszaki felügyelet és irányítás mellett.

A munkaárkon való biztonságos átjutást a dolgozók és az esetleges gyalogos közlekedők számára biztosítani kell: gyalogos hidakat kell létesíteni.

2,0 m-nél mélyebb munkaárokból a munkavégzés idejére legalább 30,0 m-ként rögzített létrákat kell helyezni.

⁸ 19/1995. (XII.7.)KHVM rendelettel hatályba lépett Vízügyi Biztonsági Szabályzat 5. sz. melléklet

Csőfektetés ideje alatt a munkáárok – az érintett szakaszon – tartózkodni tilos!

Műanyag csövet, minden méretben, átvett kötéllal kell a munkáárokból leengedni.

A csövek leengedésekor a munkáárok dúcolását a csövek tömegével megterhelni tilos!

Ha a csőfektetés daru segítségével történik, az emelőgépekre vonatkozó előírásokat be kell tartani. A dolgozókkal be kell gyakoroltatni a daru irányítását.

A darukezelőnek az „ÁLLJ” jelzést bárkitől el kell fogadni akkor is, ha azt szabálytalanul adják.

Csövek, csőidomok és egyéb tárgyak munkáárokból történő leengedésekor a lengési központban illetéktelennek tartózkodni tilos!

A csövek és idomok kézi mozgatása a darabsúly függvényében úgy történjen, hogy egy főre 50 kg-nál nagyobb teher még rövid időre se jusson.

A csővégű, csővég-eszterga, csőösszehúzó berendezések használatára munkavédelmi oktatás keretében a munkavállalókat ki kell oktatni.

A munka gödörbe töltendő ágyazati anyagot tehergépkocsival szállítjuk a munkaterületre. **A helyszínen tehergépkocsiról történő lebillentéskor a jármű veszélyzónájában tartózkodni TILOS. A billentős tehergépjárművek veszélyzónája a felemelt puttany földtől mért legmagasabb pontjának másfélszerese.**

7.2. Nyomáspróbák

A gyártó ill. a kivitelező cég megbízottjának feladata a teljesítménypróbákban való részvétel, a próbák lefolytatása és bizonylatolása.

Gondoskodni kell a csövek leterheléséről.

A csővezetékek leterhelését úgy kell elvégezni, hogy – a kötések szabadon hagyva – a kiemelt földből kb. 80 cm-es magasságú réteget rátöltenek a csővezetékre.

A nyomáspróba alatt az aknában senki sem tartózkodhat.

A gravitációs csatornák nyomáspróbáját aknaközönként kell elvégezni a lezárt csőszakaszból 15 perc alatt távozó vízmennyiség mérésével.

A vezetékek vízzel való feltöltésekor a cső légtelenítéséről gondoskodni kell.

Nyomás alatti javítás szigorúan tilos!

Az esetleges javítás után a próbát meg kell ismételni.

A próba befejeztével a rendszerben meg kell szüntetni a nyomást.

A nyomáspróbán a műszaki ellenőr jelenléte és írásos igazolása szükséges.

8. GÉPÉSZETI SZERELÉSEKRE VONATKOZÓ MUNKAVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

Munkát csak munkavédelmi szempontból is kioktatott személy végezhet, különös figyelemmel, gondossággal, folyamatos műszaki felügyelet és irányítás mellett.

- A munkák helyszínén a munka jellegének megfelelő egyéni védőeszközt és védőruházatot kell viselni.
- A munkák megkezdése előtt meg kell győződni a munkaeszközök, gépek, berendezések és munkavédelmi eszközök megfelelő állapotáról.
- A szerelési munkára vonatkozó részletes munkavédelmi intézkedéseket a helyi körülmények figyelembevételével a kivitelező vállalat tartozik megadni.

9. VILLAMOS BERENDEZÉSEKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A berendezések biztonságos szereléséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a teljes villamos tervdokumentáció a telepen rendelkezésre álljon.

Villamos berendezések zárt terébe egyedül bemenni tilos! Ilyen helyen munkát csak feszültségmentesítés és leválasztás után, legkevesebb két személy végezhet, akik közül az egyik szakképzett, a másik legalább kioktatott dolgozó kell, hogy legyen.

A 400 V-os elosztókat a rajtuk lévő főkapcsolóval lehet feszültségmentesíteni.

A 400 V-os elosztókra „VIGYÁZAT 380 V!” feliratú táblát kell felszerelni.

Az elektromos berendezések kapcsolóit egyértelmű felirattal kell ellátni!

Villamos berendezéseken feszültség alatt munkát végezni szigorúan tilos!

Villamos elosztószekrénybe benyúlni tilos!

A feszültségmentesítést a vonatkozó szabványok és előírások szerint kell elvégezni, dokumentálni és szabványos táblák elhelyezésével jelezni. El kell végezni a földelés rövidre zárását.

Feszültségmentes állapotban akkor van a villamos berendezés, ha kapcsolata bármely lehetséges energiaforrással meg van szakítva, kapcsoló elemeinek működése meg van akadályozva és a berendezés tartós – a védelem működéséhez és az áramkör megszakításához szükséges időt meghaladó időtartamú – feszültség alá jutása, a földeléssel való összekötése, valamint vezetőinek rövidre zárásával meg van akadályozva. A szerelési munkák befejeztével szabványos érintésvédelmi és felülvizsgálati jegyzőkönyvet kell készíteni, melynek tartalmaznia kell többek között az alábbiakat:

- szigetelési ellenállás mérés,
- földelési ellenállás mérés,
- hurokellenállás mérés.

Az egyéni védőeszközöket mindenkor használni kell.

10. A MUNKATERÜLET FELHAGYÁSÁVAL KAPCSOLATOS MUNKAVÉDELMI FELADATOK

Az építési anyagok és az építési hulladékok, szemét összegyűjtése és megfelelő helyre való elszállítása.

A települések forgalmi útjainak helyreállítása, letisztítása, a feleslegessé váló jelzések és elzárások eltávolítása.

Az átadási eljárás során annak megállapítása és rögzítése is szükséges, hogy a település területén nem marad hátra balesetveszélyes, vagy környezetszennyezést előidéző anyag, vagy állapot.

11. A MUNKAVÉGZÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

A munkavégzés tárgyi feltételeire vonatkozó általános követelményeket a munkavédelemről szóló, többször módosított 1993. évi XCIII. Törvény 24-38. §-ai tartalmazzák.

A változó építési munkahelyeken biztosítandó körülményeket az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális követelményekről szóló 2/2002.(II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet írja elő.

11.1. Ivóvíz, öltözködési, tisztálkodási, egészségügyi, étkezési, pihenési és melegedési lehetőség biztosítása.

A vonatkozó előírásokat az 1993. évi XCIII. Törvény 24. §-a, a 4/2002.(II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet 14., 15., 18.2 és 18.3 pontjai a 201/2001. (X.25.) Korm. Rendelet, valamint a 38/1995. (VI. 5.) Korm. Rendelet 2. § 15. pontja tartalmazza.

A változó építési munkahelyeken a megfelelő mennyiségű és hőmérsékletű ivóvízhez való hozzáférés lehetőségéről az építésvezetőnek gondoskodnia kell.

A változó építési munkahelyeken végzendő tevékenységgel összefüggésben leendő bérleményben az építésvezető tájékozódni köteles arról, hogy a létesítmények a követelményeknek megfelelnek-e.

11.2. A munkahelyi rend biztosítása, a keletkező szennyvíz és hulladékok kezelése

A változó építési munkahelyeken a biztonságos munkavégzéshez szükséges rendet és tisztaságot az építésvezető megkövetelni, a munkavállalók pedig megtartani kötelesek.

Az építésvezető köteles:

- A veszélyes anyagok, készítmények, ill. a veszélyes hulladékok kezelésének és eltávolításának módját a veszélyes anyag vagy készítmény biztonsági adatlapjában előírtak szerint meghatározni, a veszélyes hulladékok eltávolításáról a hulladék jellegének megfelelő követelmények szerint gondoskodni.
- Az ipari és kommunális hulladékok szakszerű tárolásához és elszállításához szükséges intézkedéseket megtenni.
- Az építési törmelék tárolási helyét kijelölni, a további felhasználásra nem kerülő építési törmelék elszállításáról gondoskodni.

11.3. Tárolóhelyek kialakítása⁹

Az építőipari kivitelezési tevékenységet az építésvezető az anyag, termék magyar nyelvű műszaki dokumentációjában foglaltaknak megfelelően köteles megszervezni, így az anyagok, termékek tárolási helyét is ennek megfelelően meghatározni.

11.4. A munkahely megvilágítása

A vonatkozó előírásokat az 1993. évi XCIII. törvény 31. § figyelembe kell venni.

⁹ 1993. évi XCIII. törvény 29. §

11.5. A munkahelyi zajhatások és rezgések

Az építésvezető köteles:

- A munkaeszközök üzemeltetéséhez előírt védőeszközöket a munkavállaló részére kiadni, használatuk módjáról tájékoztatást adni.
- A munkavégzés során az egyéni védőeszközök viselését megkövetelni.

A munkavállalók kötelesek:

- A munkát az építésvezető által megszervezett módon végezni.
- A munkaeszközök üzemeltetését az előírásoknak megfelelően végezni.
- Az előírt egyéni védőeszközöket – azok használati utasításában előírt módon, ill. az építésvezetőtől kapott tájékoztatás szerint – viselni.

11.6. A munkavállalók időjárás elleni védelme

A szabadtéri munkahelyen foglalkoztatott munkavállalók által használható pihenő és tartózkodó helyeket, valamint az ott eltölthető idő arányát az építésvezető határozza meg.

11.7. Dohányzóhely kijelölése

A vonatkozó előírásokat az 1993. évi XCIII. törvény 38. §-a tartalmazza.

A változó területen végzett építőipari tevékenységgel összefüggően bérelt helységekből dohányozni a bérbeadó által meghatározott, kijelölt helyeken lehet.

A szabadtéri építőipari kivitelezési munkahelyeken a munkavégzés jellege és a tűzvédelmi előírások figyelembevételével az építésvezető határozza meg, ahol nem tilos dohányzás.

11.8. A szükséges egyéni védőeszközök meghatározása, biztosítása

A vonatkozó előírásokat az 1993. évi XCIII. Törvény 42. és 56.§-a, valamint a 4/2002. (II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet 4. számú melléklet I. fejezet 19. pontja tartalmazza.

A munkavállalók az egyéni védőeszközöket – azok kezelési utasításában, ill. a munkáltató által tartott ismertetésnek megfelelően – viselni kötelesek.

12. TEENDŐK MUNKABALESETEK ESETÉN

12.1. A munkáltatónak biztosítani kell az elsősegélynyújtás lehetőségét, és azt, hogy a munkavállalók közül külön előírások szerint kiképzett és vizsgázott, elsősegélynyújtásra kijelölt személy mindig rendelkezésre álljon.

Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a balesetet szenvedett vagy hirtelen rosszul lett munkavállalókat orvosi kezelésre bármikor el lehessen szállítani.

- 12.2. Ha az építési munkahely mérete vagy a tevékenység fajtája szükségessé teszi, egy vagy szükség esetén több elsősegélynyújtó helyiséget kell kialakítani. Elsősegélynyújtó helyiség létesítési kötelezettsége akkor áll fenn, ha az építési munkahelyen egyidejűleg több mint 50 munkavállalót foglalkoztatnak. E helyiséget a vonatkozó külön jogszabályban meghatározottak szerint jelölni kell. E helyiséget úgy kell kialakítani, hogy oda hordágy – a rajta fekvő sérülttel – könnyen bevihető legyen.
- 12.3. Az elsősegélynyújtó helyiséget el kell látni megfelelő elsősegélynyújtó felszerelésekkel és berendezésekkel.
- 12.4. A 12.2. pontban meghatározottakon túl, elsősegélynyújtó felszerelésnek kell rendelkezésre állni minden olyan helyen, ahol a munkakörülmények ezt megkívánják. Az elsősegélynyújtó felszerelések őrzési helyeit a külön jogszabály szerint kell jelölni és azokhoz könnyű hozzáférést kell biztosítani.
Jól látható helyen és jelöléssel fel kell tüntetni a legközelebbi mentőszolgálat címét és telefonszámát.
A munkabalesetet be kell jelenteni a közvetlen munkahelyi vezetőnek, az építésvezetőnek, a felelős műszaki vezetőnek, valamint a biztonsági és egészségvédelmi koordinátornak.

A bekövetkezett munkabalesetet az 1993. évi XCIII. Törvény, valamint az 5/1993. (XII.26) MüM rendelet előírásainak megfelelően ki kell vizsgálni.

13. TŰZVÉDELMI ELŐÍRÁSOK¹

A tervezett főbb létesítmények besorolása a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet alapján az alábbi

Tűzveszélyességi osztály

Műtárgyak	„E”
Műanyag csövek	„C” vagy „D”

A létesítmények mindazon helyiségeit és tereit, melyekben gázömlés lehetséges, vagy amelyekben a szennyvíz, vagy iszap szerves anyagainak bomlásából gázfejlődés lehetséges, tűz- és robbanásveszélyesnek kell tekinteni (pl: rothasztó műtárgyak aknáit, stb.), ezért ezekben a helyiségekben, illetőleg műtárgyak mellé a **„DOHÁNYZÁS ÉS NYÍLT LÁNG HASZNÁLATI TÍLOS!”** feliratú táblát kell függeszteni.

Az átemelő telep területén az MSZ EN 3-3.1994. szerinti hordozható tűzoltó készülékeket kell – felszerelve, elérhető helyen készenlétkben tartani.

Tűz esetén a munkavállalóknak a tűzriasztás módjában és a Tűzriadó tervben leírtak szerint kell eljárniuk.

A telefonkészülékek mellé jól láthatóan ki kell függeszteni a tűzoltóság, a mentők és a rendőrség telefonszámát.

A tüzet észlelő a tűz oltását a kézi tűzoltó berendezéssel kezdje el és gondoskodjon a tűzoltó hatóság értesítéséről.

Minden szabálytalanságot, amely tüzet okozhat, azonnal meg kell szüntetni.

¹ Országos Tűzvédelmi Szabályzat valamint 143/2004 (XII. 22.) GKM rendelet tartalmazza

Tűzveszélyes tevékenységet – például hegesztést, - tilos végezni olyan helyen, ahol a tüzet vagy robbanást okozhat mindaddig, amíg ennek veszélyét el nem hárították.

Tűzveszélye munkát végezni, tüzet gyújtani csak előzetes írásos engedély birtokában és az abban leírtak szerint szabad.

A hegesztés környezetéből 5 m távolságon belül az éghető és gyúlékony anyagokat el kell távolítani vagy takaróponyvával le kell takarni.

Tűzveszélyes tevékenység a gumigyűrű, a korrózióvédő festékanyagok, a bitumenes szigetelések tárolása, elhelyezése. A dolgozókat ezzel kapcsolatban a lehetséges veszélyforrásokra ki kell oktatni.

A transzformátorok szabadtéri elhelyezésűek, közvetlen a villamos kapcsoló épület mellett lettek elhelyezve.

Az elektromos berendezések felülvizsgálatáról a tűzveszélyességi osztályra előírt időközönként gondoskodni kell.

14. EGYÉB MUNKAVÉDELMI ELŐÍRÁSOK

A műszaki leírásban a tervező által leírtakat maradéktalanul be kell tartani! Mivel a csapadékvíz elvezető hálózat nem szikkasztó jellegű, ezért nem csak felszíni csatorna, hanem zárt csatorna is épül. Többnyire ezek nyomvonalai út mellett, vagy út alatt haladnak. Ezért a munkavégzés ideje alatt a láthatósági mellény viselete kötelező. Az út pályaszerkezetét érintő munkagödröket éjszakára el kell korlátozni és ki kell világítani. Ügyelni kell arra, hogy a közmű tulajdonosok előírásait maradéktalanul betartsák. A csatornahálózat építése során az útburkolatbontása közben élvágó gép és bontókalapács használat szükséges. Fontos, a gépekre vonatkozó minimális követelmények betartása. A berendezést használó munkavállaló és a munkáját irányító személy köteles a zajviszonyok miatt hallásvédőtokot, az esetlegesen elpattanó apró betondarabkák miatt zárt műanyag szemüveget használni.

Mivel a bontókalapács zajszintje 105 dB(A), ezért minimum 30 dB(A) zajszűrő képességű hallásvédőtokot kell alkalmazni. Amennyiben ez nem beszerezhető, munkát végzőnek és az irányítónak is óránként 10 perc 50 dB(A) zajszint alatti helyen történő szünetet kell tartani. Itt közvetlen éri a munkavállalót a káros rezgés, ezért kitérek ennek veszélyére.

A rezgés hatása az emberi szervezetre

A kéz-, kar- (helyileg ható, lokális, szegmentális) vibráció esetében a rezgések a kézen át – a vibrációs hatást keltő kézszerszám vagy a munkadarab közvetítésével – jutnak be a szervezetbe, ezért a tünetek a felső végtagon jelentkeznek. A 70 Hz feletti rezgések a bőrben, valamint a bőr alatti kötőszövetben, a 30 Hz alattiak elsősorban a csontrendszerben nyelődnek el.

A kéz-kar vibráció okozta egészségkárosodások a felső végtagokon (a kezeken, az alkaron a csukló- és könyökízületekben) jelentkeznek és három szervrendszert (ér-, ideg-, csont- és izületi rendszert) érintenek.

Ilyen expozíciónak vannak kitéve a sűrített levegővel meghajtott légkalapács kezelői. Vibráció elsősorban különböző préslégszerszámok használata következtében keletkezik.

Ezért nagyon lényeges és fontos, a munkavédelmi oktatás keretében elhangzott kötelező pihenők, és az idevonatkozó rendeletben meghatározott maximált expozíció betartása.

Célszerű a napi vibrációs expozíciót – lehetőleg két óra időtartamban – mérsékelni. Ésszerű munkaszervezéssel munkaközi szünetek (1 óra vibrációs munka után több órás pihenőidő) beiktatása ugyancsak eredményes.

A rezgésexpozíciónak kitett munkavállalóra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről szóló 22/2005. (VI.24.) EüM rendelet foglalkozik.

Eszerint a munkavállalót érő helyi (kéz-kar) rezgésterhelés mértéke nem haladhatja meg az 5 m/s^2 értéket, illetve hideg, nedves munkakörnyezetben a $2,5 \text{ m/s}^2$ értéket. Az ütés jellegű rezgések okozta csont, ízületi ártalmak megelőzésére megadott maximális határérték 50 m/s^2 , egy másodperces integrálási idővel mérve. A prevenciós határérték $2,5 \text{ m/s}^2$. Egészségtudatos rezgésexpozíció vonatkozásában az egészségkárosodás megelőzésére vonatkozó megengedett egyenértékű gyorsulásszint határértéke – a hivatkozott jogszabály szerint – $1,15 \text{ m/s}^2$. A maximálisan megengedhető rezgésszint 10 m/s^2

Egyéni védőeszközök:

- zárt műanyag, ütésálló szemüveg,
- rezgés csillapító kesztyű
- légzésvédő maszk (respirátor)
- acél orrú lábbeli.

Burkolat helyreállítás során az új burkolat készítése előtt élvágógépet kell használni. Csak olyan gépet szabad használni, amely megfelel a gépekkel szemben támasztott megfelelőségi követelményeknek, s ezt a vonatkozó jogszabályok szerint tanúsították.

A gépet csak olyan munkavállaló használhatja, akinek erre a géptípusra érvényes jogosítványa van, alkalmas állapotban van a feladata végrehajtására, ki van oktatva a munkavégzés során adódó veszélyek felismerésére és elhárítására.

4/2002.(II.20.) SZCSM-EüM együttes rendelet 4. számú melléklet I. fejezet 19. pontja értelmében a munkavállalót a megfelelő egyéni védőeszközökkel kell ellátni és használatáról kioktatni.

Szükséges a vágóél miatt fém orrú védőlábbelit, a keletkező por miatt légzésvédő maszkot és az esetlegesen szétrepülő vágókorong darabok, követ és egyéb anyagok veszélye tekintetében védőszemüveg és bőrkötényt biztosítani.

A magas fordulatszám miatt keletkező zajhatások védelme érdekében hallásvédő tok használata kötelező. Amennyiben a zajt ezzel sem lehetséges a 80 dB (A) zajszint alá csökkenteni, úgy biztosítani kell óránként 10 perc 50dB(A) alatti helyen pihenőt.

A munkaterület környezetének zajszintjéről szóló 284/2007. (X.29.) Kormány rendeletben leírtak az irányadók.

Az élvágógéppel munkát végző mellé olyan személyt kell állítani aki kézjelekkel utasítja esetleges veszély esetén munkavállalót. Azért van erre szükség, mert a hallásvédő tok használata közben nem lehet hallani a munkavezető utasításait.

A kézjelek jelentésével mindkét munkavállalót munkavédelmi oktatás keretén belül meg kell ismertetni és visszakerdezéssel meggyőződni annak elsajátításáról.

A csatornahálózat kiépítése során a terepadottságok miatt nyomóvezeték létesítésére is szükség van. A csővezetékek illesztésénél tisztító folyadék használata szükséges. Az átemelőknak és a hozzájuk tartozó szerelvényeknek fellelhető acélszerkezetek korrózió védelme érdekében különféle veszélyes anyagok és készítmények kerülnek felhasználásra.

Az itt felhasznált anyagokat, készítményeket úgy kell tárolni, hogy illetéktelen egyén hozzá ne juthasson. Ezeket az anyagokat zárt helyen kell tárolni és az odavonatkozó munkavédelmi jelzéseket az előírt helyen ki kell függeszteni. A kiürült csomagolások veszélyes hulladéknak minősülnek, ezért tárolásukról, az elszállítás idejéig ennek megfelelően gondoskodni kell.

Gyúlékony anyagok tárolása esetén, pl: üzemanyag, hígító, stb. a dohányzás és nyílt láng használatát meg kell tiltani és azt táblával jelezni is kell!

A létesítmények területileg közút mellett helyezkednek el. Megvalósításuk során ügyelni kell az úton történő forgalomra. Ezért munkát végezni csak láthatósági mellényben szabad!

A kivitelezését földmunkagéppel végzik. A közút közelségére való tekintettel munkát csak egy felelős irányító kijelölése után szabad megkezdeni, akit munkavédelmi oktatás keretén belül az oda vonatkozó kézjelek használatára meg kell tanítani, elsajátításáról visszakerdezés útján meg kell győződni, és azt dokumentálni kell.

15. KATASZTRÓFAVÉDELEM

„2012. évi LXXII. Törvény a katasztrófavédelemről” értelmében.

Ha a kivitelező katasztrófát, vagy annak veszélyét észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles bejelenteni azt a katasztrófavédelem hivatalos szerveinek, illetve az önkormányzati tűzoltóságnak és a polgármesteri hivatalnak, egyebekben a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssről szóló 1999. évi LXXIV. Törvény és az annak végrehajtásáról szóló 179/1999. (XII. 10.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint köteles eljárni. Ebből a szempontból katasztrófa alatt azt a sürgősségi helyzetet, vagy veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetőleg a minősített helyzetek kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapotot, vagy helyzetet (pl. természeti, biológiai eredetű, tűz okozta) kell érteni, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket oly módon, vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

Ha a kivitelező az építés során elhagyott robbanótestet vagy annak tűnő tárgyat talál, illetve ilyen tárgy hollétéről tudomást szerez, akkor köteles az építési munkát haladéktalanul felfüggeszteni és bejelentést tenni a helyi rendőri szervnek a tűzszerészeti mentési feladatok ellátásáról szóló 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően és köteles az elrendelt intézkedést megtenni illetve annak végrehajtásában közreműködni.

A talált robbanótest hatástalanítása, illetve elszállítása és megsemmisítése a kirendelt tűzszerész járőr vagy tűzszerész alapegység feladata. A kirendelt tűzszerészen kívül más személynek tilos a robbanótesthez hozzá nyúlnia vagy elmozdítania. A robbanótest fellelési helye szerinti ingatlan, építmény, műtárgy stb. tulajdonosa, használója (birtokosa) tőle elvárható segítséget nyújt a közveszély elhárítása érdekében. A robbanótest helyszíni mentesítése érdekében szükséges további intézkedéseket a rendőrség, a települési önkormányzat jegyzője – más érintett hatóság vagy szervezet képviselőinek bevonásával – hajtja végre. A katonai tűzszerész járőrparancsnok (alegységparancsnok) igénye szerint a biztonsági intézkedések bevezetése érdekében végzendő munkához szükséges eszközöket, anyagokat, gépeket, személyzetet a települési önkormányzat lehetősége szerint a jegyző térítésmentesen biztosítja.

A talált robbanótestek mentésével kapcsolatos katonai tűzserészeti feladatok ellátásának költségeit a Magyar Honvédség viseli. A térítésmentes katonai tűzserészeti feladatok ellátásán felül a katonai tűzserész szervezet írásbeli megrendelésre, térítés ellenében elvégezheti olyan terület, objektum tűzserészeti átvizsgálása, amely a megrendelő feltételezése szerinti robbanótestet tartalmaz.

A fenti munkabiztonsági és egészségvédelmi terv a Hortobágyi Nonprofit Kft. Vízilétesítmények tájrehabilitáció C.1. akció K-017-2014 munkaszámú kiviteli tervéhez készült.

Békésszentandrás, 2016. november hó

/: Frankóné Csilik Éva :/

építőipari biztonsági és
egészségvédelmi koordinátor

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

„KÖRÖS - AQUA”
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

Munkaszám: K-017-2014.

MŰSZAKI LEÍRÁS MELLÉKLETEI

a

Hortobágyi Nonprofit Kft.
Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció)

KOORDINÁTAJEGYZÉK

a

HORTOBÁGY LIFE

Nagyréti csatorna

MŰTÁRGYAK

Műtárgy jele	Kelet (Y)	Észak (X)
T-1	807292,56	245818,73
M-1	807175.92	245798.18
M-2	807367.54	245703.77
M-3	807390.33	245711.53
M-4	809156.42	245688.79
M-5	809506.19	245685.31
M-6	809511.35	245690.92

KOORDINÁTAJEGYZÉK

a

HORTOBÁGY LIFE

Nagyréti csatornához

Vízszintes nyomvonal-szelvény koordináta jegyzék		
0+000 - 3+235 fm.sz. között		
Szelvény	Kelet (Y)	Észak (X)
0+000	807159,97	245821,07
0+050	807191,13	245782,27
0+100	807223,39	245744,07
0+150	807257,24	245707,77
0+200	807307,11	245706,86
0+250	807357,11	245706,98
0+300	807407,11	245707,11
0+350	807457,11	245707,23
0+400	807507,11	245707,35
0+450	807557,11	245707,48
0+500	807607,11	245707,60
0+550	807657,11	245707,73
0+600	807707,11	245707,85
0+650	807757,11	245707,98
0+700	807807,11	245708,10
0+750	807857,11	245708,22
0+800	807907,11	245708,35
0+850	807957,11	245708,47
0+900	808007,11	245708,60
0+950	808057,11	245708,72
1+000	808107,11	245708,85
1+050	808157,11	245708,97
1+100	808207,11	245709,09
1+150	808257,11	245709,22
1+200	808307,11	245709,34
1+250	808357,11	245709,47
1+300	808407,11	245709,59
1+350	808457,11	245709,72
1+400	808507,11	245709,84
1+450	808557,11	245709,96
1+500	808607,11	245710,09
1+550	808657,11	245710,21
1+600	808707,11	245710,34
1+650	808757,11	245710,46
1+700	808807,11	245710,59
1+750	808857,11	245710,71
1+800	808889,02	245688,87

KOORDINÁTAJEGYZÉK

a

HORTOBÁGY LIFE

Nagyréti csatornához

1+850	808938,98	245688,63
1+900	808988,98	245688,67
1+950	809038,98	245688,71
2+000	809088,98	245688,75
2+050	809138,98	245688,78
2+100	809188,98	245688,82
2+150	809238,98	245688,86
2+200	809288,98	245688,90
2+250	809338,98	245688,94
2+300	809388,98	245688,97
2+350	809438,98	245689,01
2+400	809488,98	245689,05
2+450	809538,98	245689,09
2+500	809588,98	245689,13
2+550	809638,98	245689,16
2+600	809688,98	245689,20
2+650	809738,98	245689,24
2+700	809788,98	245689,28
2+750	809838,98	245689,32
2+800	809888,98	245689,35
2+850	809938,98	245689,39
2+900	809988,98	245689,43
2+950	810038,98	245689,47
3+000	810088,98	245689,51
3+050	810138,98	245689,54
3+100	810188,98	245689,58
3+150	810238,98	245689,62
3+200	810288,98	245689,66
3+235	810323,98	245689,69

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

Munkaszám: K-017-2014.

FÖLDTÖMEGSZÁMÍTÁS

a

Hortobágyi Nonprofit Kft.
Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció)

VÍZILÉTESÍTMÉNYEK TÁJREHABILITÁCIÓJA
C.1. akció

FÖLDTÖMEG ELOSZLÁSI TÁBLÁZAT					
NYERSFÖLD					
Csatorna neve	Bevágás m ³	Töltés m ³	Földsükséglet m ³	Földfelesleg (+) Földhiány (-) m ³	
Nagyréti	13 479	12 995	12 995	+ 484	
2.sz. oldalág	-	484	484	- 484	
Műtárgy munkagödör	345	345	345	0	
Összesen	13 824	13 824	13 824	0	

FÖLDTÖMEGSZÁMÍTÁS

a

HORTOBÁGY LIFE

Nagyréti csatornához

Szelvény szám	Szelvény terület				Távolság	Térfogat		Tömör töltés
	bevágás		töltés			bevágás	töltés	
	egyes	közép	egyes	közép				
m ²				m	m ³		m ³	
0+000	0,00	-	0,00	-	-	-	-	-
0+008	14,00	7,00	13,65	6,83	8,00	56,00	54,60	-
0+025	2,80	8,40	0,00	6,83	17,00	142,80	116,03	-
0+040	0,87	1,84	0,23	0,12	15,00	27,53	1,73	-
0+050	4,24	2,56	4,52	2,38	10,00	25,55	23,75	-
0+100	2,32	3,28	4,75	4,64	50,00	164,00	231,75	-
0+150	3,75	3,04	4,09	4,42	50,00	151,75	221,00	-
0+200	7,32	5,54	3,58	3,84	50,00	276,75	191,75	-
0+225	2,70	5,01	4,35	3,97	25,00	125,25	99,13	-
0+250	12,00	7,35	1,53	2,94	25,00	183,75	73,50	-
0+270	12,59	12,30	1,14	1,34	20,00	245,90	26,70	-
0+290	7,37	9,98	19,98	10,56	20,00	199,60	211,20	-
0+300	10,27	8,82	10,25	15,12	10,00	88,20	151,15	-
0+325	7,52	8,90	4,09	7,17	25,00	222,38	179,25	-
0+350	4,41	5,97	3,14	3,62	25,00	149,13	90,38	-
0+400	2,90	3,66	2,65	2,90	50,00	182,75	144,75	-
0+450	3,26	3,08	2,76	2,71	50,00	154,00	135,25	-
0+500	3,69	3,48	2,46	2,61	50,00	173,75	130,50	-
0+550	3,57	3,63	2,29	2,38	50,00	181,50	118,75	-
0+600	3,69	3,63	1,79	2,04	50,00	181,50	102,00	-
0+650	3,73	3,71	2,51	2,15	50,00	185,50	107,50	-
0+700	3,35	3,54	2,85	2,68	50,00	177,00	134,00	-
0+750	3,30	3,33	2,12	2,49	50,00	166,25	124,25	-
0+800	3,01	3,16	2,25	2,19	50,00	157,75	109,25	-
0+850	3,64	3,33	2,58	2,42	50,00	166,25	120,75	-
0+900	3,61	3,63	2,60	2,59	50,00	181,25	129,50	-
0+950	4,18	3,90	3,06	2,83	50,00	194,75	141,50	-
1+000	4,41	4,30	3,79	3,43	50,00	214,75	171,25	-
1+050	3,87	4,14	4,38	4,09	50,00	207,00	204,25	-
1+100	2,91	3,39	4,36	4,37	50,00	169,50	218,50	-
1+150	2,46	2,69	5,69	5,03	50,00	134,25	251,25	-
1+200	2,97	2,72	5,67	5,68	50,00	135,75	284,00	-
1+250	3,41	3,19	4,76	5,22	50,00	159,50	260,75	-
1+300	4,07	3,74	4,13	4,45	50,00	187,00	222,25	-
1+350	3,43	3,75	3,94	4,04	50,00	187,50	201,75	-
1+400	3,37	3,40	4,19	4,07	50,00	170,00	203,25	-
1+450	3,63	3,50	4,11	4,15	50,00	175,00	207,50	-
1+500	4,07	3,85	4,40	4,26	50,00	192,50	212,75	-
1+550	4,07	4,07	3,87	4,14	50,00	203,50	206,75	-
1+600	4,45	4,26	4,88	4,38	50,00	213,00	218,75	-
1+650	4,16	4,31	4,33	4,61	50,00	215,25	230,25	-
1+700	4,00	4,08	4,83	4,58	50,00	204,00	229,00	-
1+750	3,47	3,74	4,73	4,78	50,00	186,75	239,00	-
1+800	7,41	5,44	4,57	4,65	50,00	272,00	232,50	-
1+850	4,13	5,77	3,90	4,24	50,00	288,50	211,75	-
1+900	5,87	5,00	4,87	4,39	50,00	250,00	219,25	-
1+950	4,92	5,40	4,70	4,79	50,00	269,75	239,25	-
2+000	4,44	4,68	4,41	4,56	50,00	234,00	227,75	-
Összesen (átvitel):						8430 m ³	7862 m ³	0 m ³

FÖLDTÖMEGSZÁMÍTÁS

a

HORTOBÁGY LIFE

Nagyréti csatornához

Szelvény szám	Szelvény terület				Távolság	Térfogat		Tömör töltés
	bevágás		töltés			bevágás	töltés	
	egyes	közép	egyes	közép				
	m^2					m	m^3	
Áthozat:						8 430,33	7 861,65	0,00
2+050	5,60	5,02	2,51	3,46	50,00	251,00	173,00	-
2+100	3,24	4,42	5,05	3,78	50,00	221,00	189,00	-
2+150	4,32	3,78	4,49	4,77	50,00	189,00	238,50	-
2+200	4,83	4,58	4,74	4,62	50,00	228,75	230,75	-
2+250	4,82	4,83	4,34	4,54	50,00	241,25	227,00	-
2+300	5,18	5,00	4,27	4,31	50,00	250,00	215,25	-
2+350	3,40	4,29	3,65	3,96	50,00	214,50	198,00	-
2+400	3,12	3,26	3,72	3,69	50,00	163,00	184,25	-
2+450	3,24	3,18	4,03	3,88	50,00	159,00	193,75	-
2+500	2,89	3,07	4,08	4,06	50,00	153,25	202,75	-
2+550	3,73	3,31	4,16	4,12	50,00	165,50	206,00	-
2+600	3,67	3,70	4,43	4,30	50,00	185,00	214,75	-
2+650	3,85	3,76	3,35	3,89	50,00	188,00	194,50	-
2+700	4,18	4,02	3,32	3,34	50,00	200,75	166,75	-
2+750	4,19	4,19	3,26	3,29	50,00	209,25	164,50	-
2+800	4,50	4,35	4,67	3,97	50,00	217,25	198,25	-
2+850	4,34	4,42	4,99	4,83	50,00	221,00	241,50	-
2+900	6,95	5,65	5,10	5,05	50,00	282,25	252,25	-
2+950	4,00	5,48	5,40	5,25	50,00	273,75	262,50	-
3+000	4,26	4,13	5,24	5,32	50,00	206,50	266,00	-
3+050	4,72	4,49	4,42	4,83	50,00	224,50	241,50	-
3+100	3,60	4,16	4,83	4,63	50,00	208,00	231,25	-
3+150	3,51	3,56	4,08	4,46	50,00	177,75	222,75	-
3+200	4,03	3,77	3,58	3,83	50,00	188,50	191,50	-
3+215	0,00	2,02	0,00	1,79	15,00	30,23	26,85	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
2.sz. oldalágcsat.		-		-	-	0,00	484,00	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
		-		-	-	-	-	-
Összesen :						13479 m3	13479 m3	0 m3

"KÖRÖS-AQUA" Tervezési,
Beruházási és Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

„KÖRÖS - AQUA”
Tervezési Beruházási és
Kereskedelmi Kft.
5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.
Adószám: 11058210-2-04
K&H Bank: 10200115-26512044

Munkaszám: K-017-2014.

MÉRET- ÉS MENNYISÉGGKIMUTATÁS

a

Hortobágyi Nonprofit Kft.
Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció) kiviteli tervéhez

MÉRET- ÉS MENNYISÉGGKIMUTATÁS

a

Nagyréti csatorna bontásához (C.1.)

A./ Alépítményi munkák

21./ Föld- és sziklamunka

1./21-001-6.1	Bozót- és cserjeirtás 4 cm átmérőig Műtárgybontásoknál 5 db x 2 x 5 x 7 m = 350 m ²	35 x 10 m ²
2./21-003-7.1.2.1	Munkagödör földkiemelése műtárgyak helyén M-1 műtárgy: 20 fm x 6 m ² = 120 m ³ M-2 műtárgy: 4 m x 6 m ² = 24 m ³ M-3 műtárgy: 4 m x 6 m ² = 24 m ³ M-4 műtárgy: 15 fm x 5 m ² = 75 m ³ M-5 műtárgy: 7 fm x 6 m ² = 42 m ³ M-6 műtárgy: 6 fm x 5 m ² = 30 m ³ T-1 műtárgy: 15 x 5 x 0,4 m = 30 m ³ Összesen:: 345 m ³	345 m ³
3./21-003-11.2.1	Földvisszatöltés munkagödörbe	345 m ³
4./21-004-2.1.1	Földmű vízszintes felületrendezése 3.125 fm x 22 m =	70.730 m ²
5./21-004-5.1.1.1	Tükörkészítés T-1 műtárgy: 15 x 5 m =	75 m ²
6./21-007-2.1.1.1.2	Földkitermelés bevágásban töltésépítés 50-200 m Földtömegszámítási táblázat alapján:	13.479 m ³
7./21-008-2.1.1	Tömörítés Try = 85 % Töltés: 13.479 m ³ Munkagödör: 345 m ³ Összesen: 13.824 m ³	13.824 m ³
8./21-008-2.2.2	Tömörítés kis felületen Try 90 % T-1 altalaj: 15 x 5 x 0,3 m =	23 m ³
9./21-008-2.2.3	Tömörítés kis felületen Try 95 % T-1 ágyazat: 15 x 5 x 0,2 m =	15 m ³

B./ Felépítményi munkák

1./ 02-020-1.2.1	Bontott anyagok előválogatása előtisztítása Bontott cső: $28 \text{ fm} \times 0,2 \text{ m}^2 = 5,60 \text{ m}^3$ Bontott beton: $26,64 \text{ m}^3$ Bontott vb: $10,22 \text{ m}^3$ <hr/> Összesen: $42,46 \text{ m}^3$	42,46 m ³
2./ 02-020-2.1.1.1	Újrahasznosítható anyagok aprítása, törése törőgéppel $42,46 \text{ m}^3 \times 1,6 \text{ t/m}^3 : 10 \text{ t/óra} = 6,79 \text{ óra}$ Felvonulás, átvonulás: $6,21 \text{ óra}$ <hr/> Összesen: $13,0 \text{ óra}$	13 ó
3./02-03-1.1.1	Törtbeton rakodása	42,46 m ³
4./ K02-030-1.1.1	Törtbeton szállítása 20 km-ig	42,46 m ³
5./ 53-000-1.1.2	Előregyártott csőelemekből készített csatorna bontása tokos vagy talpas betoncső 31-60 cm M-4 műtárgy: 15 fm M-5 műtárgy: 7 fm M-6 műtárgy: 6 fm <hr/> Összesen: 28 fm	28 fm
6./53-000-3.1	Előregyártott és monolit aknák törmelékre bontása betonból M-1 műtárgy: $6 \text{ fm} \times 4,2 \times 0,2 \text{ m} = 5,04 \text{ m}^3$ M-2 műtárgy: $(3,5+3,5) \times 4,0 \times 0,2 \text{ m} = 5,60 \text{ m}^3$ M-3 műtárgy: $(3,0+4,0) \times 4,0 \times 0,2 \text{ m} = 5,60 \text{ m}^3$ M-5 műtárgy: $3 \text{ fm} \times 4,0 \times 0,2 \text{ m} = 2,40 \text{ m}^3$ M-6 műtárgy: $(5+5) \times 4,0 \times 0,2 \text{ m} = 8,00 \text{ m}^3$ <hr/> Összesen: $26,64 \text{ m}^3$	26,64 m ³
7./ 53-000-3.2	Előregyártott és monolit aknák törmelékre bontása vasbetonból M-1 szivattyúállás: $5 \times 2 \times 0,2 \text{ m} = 2,0 \text{ m}^3$ M-2 tolózárokna: $(2 \times 2 \times 2,5) - (1,6 \times 1,6 \times 2,3) = 4,11 \text{ m}^3$ M-3 tolózárokna: $(2 \times 2 \times 2,5) - (1,6 \times 1,6 \times 2,3) = 4,11 \text{ m}^3$ <hr/> Összesen: $10,22 \text{ m}^3$	10,22m ³
8./ 53-001-3.1.1.4	Körszerelvényű tokos-talpas betoncső beépítése LEIER TO-TA 80/200 T-1 műtárgy:	8 fm

9./ 53-001-11.1.1.2	Vb. előfej beépítése DN 80 SW-Umwelttechnik T-1 műtárgy:	1 db
10./ 53-051-11.3.1	Vízkorlátozó műtárgy kitorkoló tiltós előfej CSOMIÉP 80/80 T-1 műtárgy:	1 db
11./ 53-101-5.1.1.1	Ágyazat készítése homokos kavicsból T-1 műtárgy: - útátjáró: $15 \times 5 \times 0,2 \text{ m} =$ $15,0 \text{ m}^3$ - csőáteresz: $11,3 \times 1,2 \times 0,1 \text{ m} =$ $1,4 \text{ m}^3$ - burkolat: $2 \times (5,3 \times 5 + 16 \times 2) \times 0,1 \text{ m} = 11,7 \text{ m}^3$ Összesen: $28,1 \text{ m}^3$	28,1 m ³
12./53-101-6.1.2.1	Rézsű és mederburkolat terméskőburkolat Betonba rakva 30 cm vtg. T-1 műtárgy: - útátjáró: $15 \times 5 \text{ m} =$ $75,0 \text{ m}^2$ - burkolat: $2 \times (5,3 \times 5 + 16 \times 2) =$ 117 m^2 Összesen: 192 m^2	192 m ²
13./ K53-000-3.1	Acéltiltószerkezet bontás M-4 műtárgy: 1 db M-5 műtárgy: 1 db M-6 műtárgy: 1 db Összesen: 3 db	3 db
14./ K53-051-11.3.1	Betétpallós elzárás tiltós vb.előfejhez T-1 műtárgy:	2 garnitúra
15./ 54-000-1.3.3	Csővezetékek bontása karimás acélcső M-1 műtárgy: Ø60 cm	22 fm

"KÖRÖS - AQUA"

Ikt. sz. K-017-2014.

Ügyintézőjük:

Hiv. szám:

Tárgy:

Melléklet:

**TERVEZÉSI, BERUHÁZÁSI ÉS
KERESKEDELMI KFT.**

**H-5561 Békésszentandrás
Szentesi út 4.**

Telefon: 66/515-326

Telefax: 66/515-339

K&H.: 10200115-26512044

www.koros-aqua.hu

E-mail: koros-aqua@koros-aqua.hu

KÖLTSÉGVETÉS

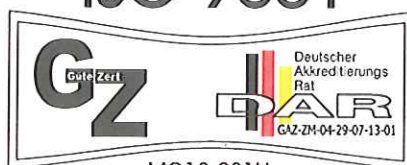
a

Hortobágyi Nonprofit Kft.

Vízilétesítmények tájrehabilitációja (C.1. akció)

ÁRAZATLAN

ISO 9001

MQ12-081H

**KÖRÖS-AQUA Tervezési, Beruházási és
Kereskedelmi Kft.**

5561 Békésszentandrás, Szentesi út 4.

Tel./Fax: 66/515-326; 66/515-339

Adószám: 11058210-2-04

K&H Bank Rt.:

10200115-26512044

Név : HORTOBÁGYI NON PROFIT Kft.

Cím : 4071 HORTOBÁGY

Kelt: 2016. november

Czinege J. u. 1.

A munka leírása:

VIZÉLÉTESÍTMÉNY TÁJREHABILITÁCIÓ

- Nagyréti csatorna bontása - (C.1.)

Készült: TERC VIP költségvetés 2015.2-GOLD programmal

KÖLTSÉGVETÉS FŐSSZESÍTŐ

Megnevezés	Anyagköltség	Díjköltség
1. Építmény közvetlen költsége
1.1 Közvetlen önköltség összesen
2.1 ÁFA vetítési alap
2.2 Áfa	27.00%
3. A munka ára

Aláírás

Munkanem összesítő

Munkanem száma és megnevezése	Anyagköltség	Díjköltség
02 Bontás, építőanyagok újrahasznosítása
21 Irtás, föld- és sziklamunka
53 Közműcsatorna-építés
54 Közműcsővezetékek és -szerelvények szerelése
I. Fejezet munkanemei összesen

Fejezet összesítő

Fejezet megnevezése	Anyagköltség	Díjköltség
A./ ALÉPÍTMÉNYI MUNKÁK
B./ FELÉPÍTMÉNYI MUNKÁK
Fejezetek 1-97 munkanemei összesen

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	21-001-6.1 (34) ÖN Bozót- és cserjeirtás, tövek átmérője 4 cm-ig 35 10 m2
2	21-003-7.1.2.1 (46) ÖN Munkagödör földkiemelése épületek és műtárgyak helyén bármely konzisztenciájú, I-IV. oszt. talajban, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, alapterület: 10,01-50,0 m ² között, 5,5 m mélységig 345 m3
3	21-003-11.2.1 (89) ÖN Földvisszatöltés munkagödörbe vagy munkaárokba, tömörítés nélkül, réteges elterítéssel, I-IV. osztályú talajban, gépi erővel, az anyag súlypontja 10,0 m-en belül, a vezeték (műtárgyat) környező 50 cm-en túli szelvényrészben 345 m3
4	21-004-2.1.1 (4) ÖN Földmű vízszintes felületének rendezése a felesleges föld elterítésével, tömörítés nélkül, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, 16%-os terephajlásig, 20 cm vastagságban, talajosztály: I-IV. 70.730 m2
5	21-004-5.1.1.1 (15) ÖN Tükörkészítés tömörítés nélkül, sík felületen gépi erővel, kiegészítő kézi munkával talajosztály: I-IV. 75 m2
6	21-007-2.1.1.1.2-0990001 (40) ÖN Földkitermelés bevágásban vagy anyagnyerő helyen és töltés- vagy depóniakészítés tömörítés nélkül, gépi erővel, 18%-os terephajlásig, I-IV. oszt. talajban, szállítással, 0-1600,0 m között, 50,1-200,0 m között Szállító útvonal öntözése 13.479 m3

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
7	21-008-2.1.1 (7) ÖN Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 85% 13.824 m3
8	21-008-2.2.2 (11) ÖN Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, kis felületen, tömörségi fok: 90% 23 m3
9	21-008-2.2.3 (12) ÖN Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, kis felületen, tömörségi fok: 95% 15 m3
Fejezet 01-97 munkanemei összesen:			

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
1	02-020-1.2.1 (5) ÖN Bontott anyagok előválogatása, előtisztítása géppel, kiegészítő kézi erővel, előválasztó rosta használatával 42,46 m3
2	02-020-2.1.1.1 (6) ÖN Újrahasznosítható anyagok aprítása (törése, darálása) hagyományos törőgéppel, munkahelyre telepített berendezéssel, pofás törővel, teljesítmény felvétel: 10-19 kW, törőteljesítmény: 10-25 t / óra 13 óra
3	02-030-1.1.1 (1) ÖN bontott, szelektált építési törmelék telepített újrahasznosító üzembe való szállításhoz, felrakása szállítóeszközre gépi erővel, kiegészítő kézi munkával 42,46 m3
4	K02-030-1.1.1-0000001 (1) Tört beton szállítása 20 km-ig 42,46 m3
5	53-000-1.1.2 (2) ÖN Előregyártott csőelemekből készített csatorna törmelékre bontása, tokos vagy talpas betoncső 31-60 cm átmérő között 28 m
6	53-000-3.1 (6) ÖN Előregyártott és monolit csatornák és aknák törmelékre bontása, betonból 26,64 m3
7	53-000-3.2 (7) ÖN Előregyártott és monolit csatornák és aknák törmelékre bontása, vasbetonból 10,22 m3

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
8	53-001-3.1.1.4-0640065 (23) ÖN# Körszelvényű, tokos-talpas betoncső beépítése gumigyűrűs kötéssel, 2,00 m hosszú előregyártott betoncsövekből, belső csőátmérő: 80 cm LEIER TO TA 80/200 L/I tokos-talpas betoncső, V1-T1-A1, CEM 2/A-V 32,5 S, integrált gumigyűrűs tömítéssel, Cikkszám: HUTJS1135 8 m
9	53-001-11.1.1.2-0060302 (26) ÖN Körszelvényű, tokos, talpas vagy hengeres csőhöz vasbeton előfej beépítése, cementhabarcs kötéssel, 1:1,5 rézsűhöz, DN 80, belső csőátmérő: 80 cm SW Umwelttechnik vasbeton előfej 1:1,5 rézsűhöz, NÁ 80, tokos csőhöz, Cikkszám: 1000000160 1 db
10	53-051-11.3.1-0646465 (45) ÖN Vízkorlátozó műtárgy építése négyzet alakú előregyártott elemekből, kitorkoló tiltós fej, zsilip elhelyezése Ø30-40-50-60-80 csőcsatlakozási lehetőséggel CSOMIÉP kitorkoló tiltós előfej 80/80-as (Ø30-40-50-60-80 csőcsatlakozási lehetőséggel) 1 db
11	53-101-5.1.1.1-0120015 (35) ÖN Ágyazatok készítése előre elkészített tükörben, vázépítési kőművek alá, osztályozott homokból vagy homokos kavicsból Nyers homokos kavics, NHK 0/63 Q-TT, Nyékládháza 28,1 m3
12	53-101-6.1.2.1-0110061 (99) ÖN Rézsű- és mederburkolat; Terméskőburkolat készítése, hézagolás nélkül kész ágyazatra, betonba rakva, burkolatvastagság: 30 cm Rézsűburkolási terméskő 150/400 (gépi), Basalt-Középkő, Uzsa 192 m2
13	K53-000-3.1-0000001 (6) Acéltiltó szerkezet bontása 3 db

Ssz.	Tételszám Tételkiírás	Egységre jutó (HUF)		A tétel ára összesen (HUF)	
		Anyag	Munkadíj	Anyag	Munkadíj
14	K53-051-11.3.1-0646466 (45) Betétpallós elzárás tiltós előfejhez 2 db
15	54-000-1.3.3 (10) ÖN Csővezetékek bontása, idomokkal és szerelvényekkel együtt, karimás öntöttvas és acélcső, 300-499 mm külső Ø között 22 m
Fejezet 01-97 munkanemei összesen:			